ZLATNA SERIJA

SPECIJALNI BROJ 3

MARTI MISTERIJA

GODINE I GODINE

ZLATNA SERIJA

SPECIJALNI BROJ 3

MARTI MISTERIJA

15. 6. 2023.

autor lika: **Alfredo KASTELI**
naslovna strana: **Đankarlo ALESANDRINI**

NJEGOVIH PRVIH 40 GODINA
tekst: **Alfredo KASTELI**
crtež: **Đankarlo ALESANDRINI**
Rodolfo TORTI
Alfredo ORLANDI

DVADESET GODINA MISTERIJA
tekst: **Alfredo KASTELI**
crtež: **Đankarlo ALESANDRINI**

KAD JE TEŠKO, JAVA
tekst: **Karo REKANJO**
crtež: **Alfredo ORLANDI**

ŠREDINGEROVA MAČKA
tekst: **Alfredo KASTELI**
crtež: **Marko FODERA**

glavni urednik: **Dušan MLADENOVIĆ**
urednik izdanja: **Vladimir TADIĆ**
prevod: **Aleksandra MILOVANOVIĆ**
lektura: **Emina IGNJATOVIĆ, Sretenka STANISAVLJEVIĆ**
redakcija: **Igor MALOVIĆ, Ivan PRAŠTALO, Darko ĐOKIĆ**
layout edicije: **Vuk POPADIĆ**

izdavač: Veseli četvrtak, Beograd
e-mail: redakcija@veselicetvrtak.com
štampa: SIMPRINT D. O. O.
distribucija: BEOKOLP D. O. O.

facebook.com/veselicetvrtak
twitter.com/veseli_cetvrtak
instagram.com/veselicetvrtak

brojevi originala:
386, 241, Martin Mystère Magazine 1

naslovi originala:
I suoi primi quarant'anni
Vent'anni di mysteri
Ci pensa Java
Vent'anni di Mysteri

veseli četvrtak

MARTIN MYSTÈRE – izdanje prema ugovoru sa SERGIO BONELLI EDITORE.

Copyright © 2023 Sergio Bonelli Editore.
Licensed through Panini SpA.

Godina izdanja 2023.

CIP Katalogizacija u publikaciji,
Narodna biblioteka Srbije
ISBN 978-86-6361-145-0
COBISS.SR-ID 81764873

www.veselicetvrtak.com

DETEKTIV NEMOGUĆEG

MARTI MISTERIJA

I VELIKE ENIGME SVETA

GODINE I GODINE

ČETVOROBROJ!

Darko Đokić i Karlo Rekanjo

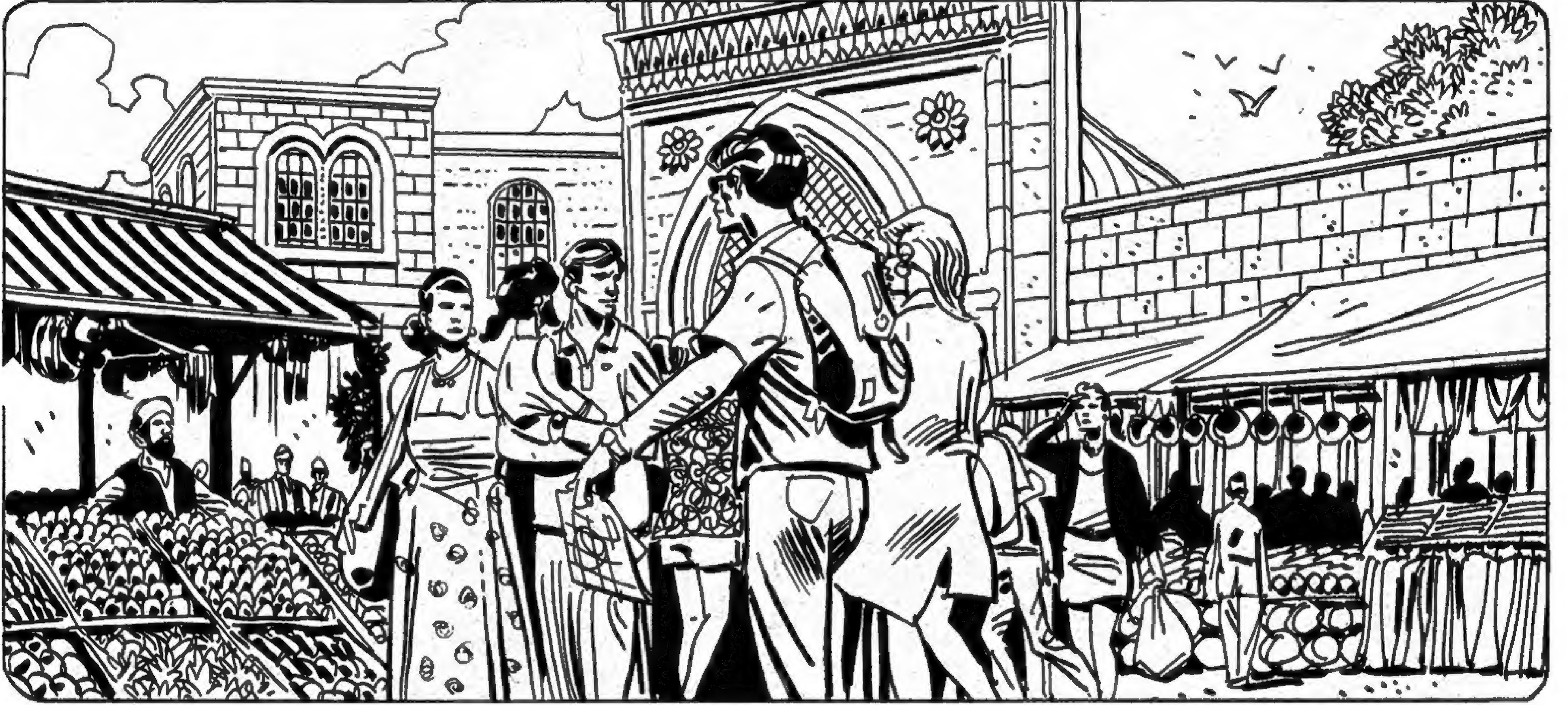
POSLE ČETRDESET GODINA. Ova specijalna edicija omogućila nam je priliku da skočimo u Martijevu (izdavačku) budućnost, te da objavimo priču koja neće skoro doći na red u redovnoj seriji, i da se kroz nju vratimo u njegovu (pa i našu) prošlost, pre prve epizode, i suočimo se s Duhom sa Topkapija. Sam Duh i ova avantura više puta su pominjani: prvi put već u „Operaciji Arka", koja je poslužila Martiju i Javi kao ulaznica u Tursku u tom osetljivom političkom trenu, a potom i u jubilarnoj, kod nas još uvek neobjavljenoj epizodi „Deset godina kasnije" – u toku prepirke s jednim vodoinstalaterom turskog porekla koji je Martiju prevodio članak iz *Milijeta* (koji se i ovde pojavjuje) o rečenoj pustolovini. Ali kakva je zapravo bila ta avantura? Šta je Duh sa Topkapija? Kako se u sve uklapaju ili ne uklapaju Java, Dijana i Kris Tauer? U kakvoj su vezi Topkapi i Gobekli Tepe i kakve veze s njima imaju Ali-baba i četrdeset razbojnika? Na ta, kao i na mnoga druga pitanja, odgovore će pokušati da pruži otac *Martija Misterije* Alfredo Kasteli...

ZABAVA IZNENAĐENJA. Druga priča u ovom broju objavljena je u Italiji pre dvadeset godina, u čast proslave dvadesetogodišnjice serijala, i u njoj se pojavljuju praktično svi junaci iz „proširene porodice" s kojima je doživeo svakojake dogodovštine. Reč je o priči kojoj Kasteli namerno nije želeo da daje slavljenički ton, katapultirajući čitaoca od samog početka u situaciju „na granici stvarnosti", koja se rešava autentičnim neočekivanim obrtom, dajući novi smisao Martijevom odnosu s njegovom večnom saputnicom; u novom svetlu prikazani su i njegovi odnosi s prijateljem Javom, kao i s kolegom, neprijateljem i suparnikom Seržom Orlijem. Čak i posle dvadeset godina, ova priča je aktuelnija nego ikada (nećemo vam otkrivati detalje): avantura se nastavlja i sve će i dalje biti u najboljem redu.

PRIPITOMLJENI HOMINID. Profesor Marti Misterija je antropolog, arheolog, pisac i televizijski voditelj. Ali on je pre svega jedan beskrajno radoznao čovek, zainteresovan za sve oblasti ljudskog znanja (prednost daje beskorisnim činjenicama i informacijama, kao što zlobno tvrde njegovi kritičari). Neki ga zovu „Detektiv nemogućeg" (a neki, iza leđa, „uobražena sveznalica"), pa ljudi imaju običaj da od njega traže da reši najrazličitije moguće slučajeve. Čak mu se i policija u nekim situacijama obraća za pomoć, kao i tajanstvena organizacija poznata kao baza „Drugde", supertajno odeljenje obaveštajne službe. Društvo mu pravi njegov nerazdvojni pomoćnik po imenu Java, Neandertalac koji je preživeo istrebljenje i s kojim je prošao kroz mnoge avanture. Ali kada „Detektiv nemogućeg" nije kod kuće, svi znaju kome da povere najteže zadatke...

LJUBAV JE PARADOKS... Mislite da znate sve o Martiju Misteriji? E pa, čak i posle četrdeset godina njegovih avantura, „Detektiv nemogućeg" uvek uspeva da nam priredi neko iznenađenje. To dobro zna i njegov slavni biograf, Alfredo Kasteli, koji se u ovoj priči neočekivano pojavljuje u ulozi naratora i pripoveda nam do sada neobjavljenu priču o mladom Martiju, nesigurnom i ranjivom, obuzetom emocijama. Šta znači kada Marti Misterija „izgubi glavu"? Šta znači kada se rezervisana osoba kao što je on prepusti emocijama? Znači da se suočio sa Šredingerovom mačkom, dobro poznatom fizičarima. Ali to značenje može se primeniti na mnoge situacije u svakodnevnom životu. Postoje dve mogućnosti: ili ćemo zaista želeti da ih otkrijemo, ili nećemo želeti da saznamo. Ipak, moramo biti oprezni, jer kada jednom „vidimo mačku", ne možemo se vratiti natrag.

ISTANBUL, 1982...

BURADAN ALISVERIS YAPIN! TÜM ÇARSININ EN IYISI VE EN UCUZU!

BURADAN ALISV...
!

!
KRAŠ!!!

YARDIM EDIN!

PROKLET-STVO! OVI NE ODUSTAJU!
BANG!
BANG!

ZAUSTAVITE GA, ALI POKU-ŠAJTE DA GA NE UBIJETE! TAJ TIP ZNA PREVIŠE ZA-NIMLJIVIH STVARI...

ENO GA!

KAPALICARSI

OVDE JE KAO U LAVIRINTU! NADAM SE DA ME NEĆE...

ENO GA! VIDEO SAM GA!

BANG! BANG!

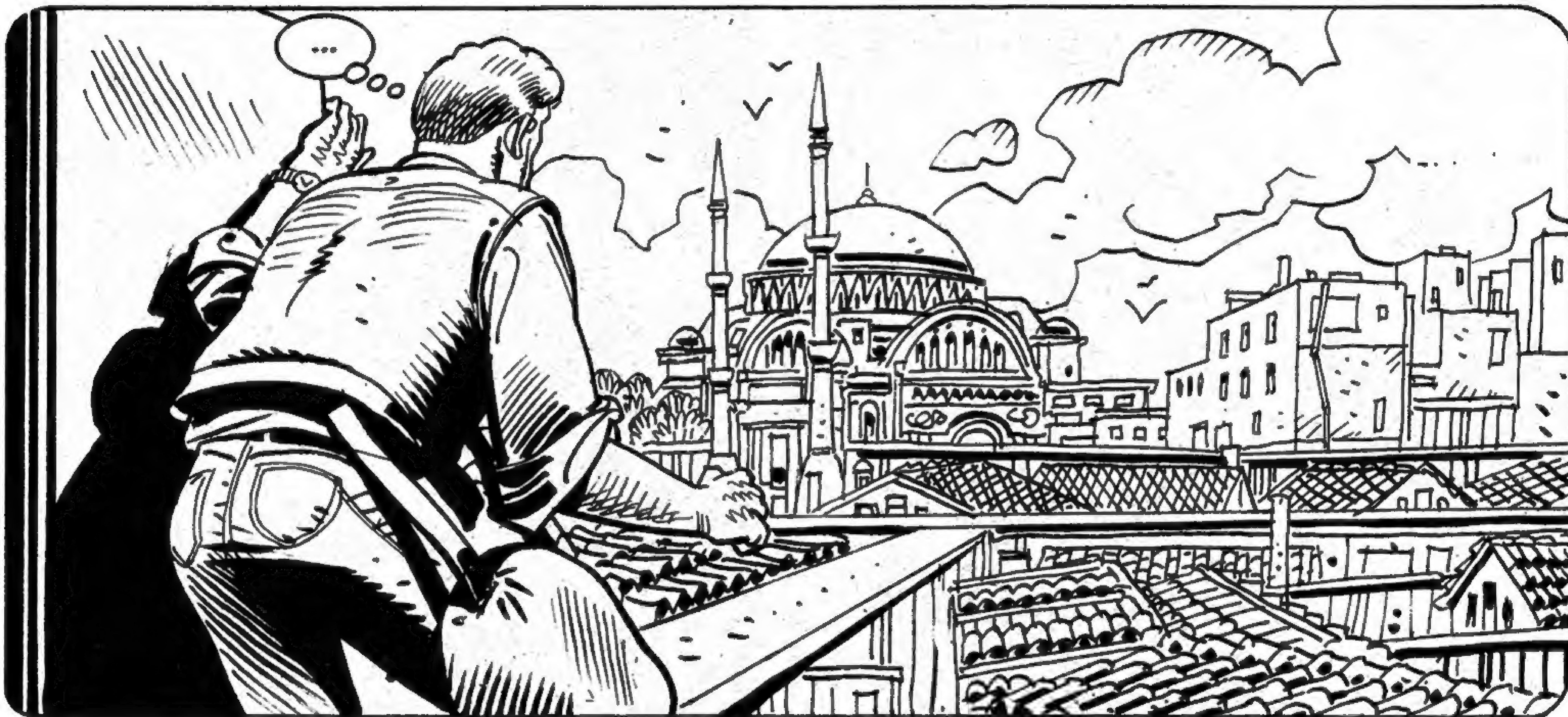

NEMA VEZE!

UH!

POKUŠAĆU OVUDA!

...

TAMO! IDEMO!

ENO GA ĐUBRE...

BESTRAGA... JAVA JE IMAO PROBLEMA S VIZOM, A JA SAM MISLIO DA NEĆU MORATI DA PONESEM **ORUŽJE SA ZRACIMA...** IPAK JE TREBALO DA SAMO FOTOGRAFIŠEM **MAPU...**

BANG
BILO BI DOBRO DA SU I MURČADNA I JAVA SA MNOM... ALI NISU. OVI PUCAJU, A JA SAM **POTPUNO ZBUNJEN...**
BANG!
BANG!
UPAMTITE! MORAMO DA GA UHVATIMO ŽIVOG...

YARDIMICI OLSUM!
HADI GIDELIM!

NAS DVOJICA IDEMO GORE, A TI POKUŠAJ DA RASTERAŠ TURISTE...

POZOVI ODMAH POJAČANJE I POŠALJI NEKOGA DA NADGLEDA IZLAZE...
KUYU!

UH...

TA BUDALA JE SAMA UPALA U ZAMKU!

PROKLETSTVO! NIKAD SE NEĆU IZVUĆI... KAD BIH SAMO UMEO DA LETIM...

ALI NEMAM DRUGOG IZBORA...

!
!
N... NEMOGUĆE...

JESTE LI I VI VIDELI? JESTE LI VI-DELI? NIJE ME BRIGA ŠTA ZNA ILI NE ZNA. UBIĆU GA!

STANITE! SVI BACITE ORUŽJE...

BANG!

STIŽEM!
BANG!
BANG!

!

UBILI SU NEJLANA, ALI ON JE USPEO DA LIKVIDI-RA DVOJICU. TREĆI JE NESTAO...

VEROVATNO JE SMISLIO KAKO DA SIĐE... OPKO-LITE KVART...

TAJ PRO-KLETNIK NE SME DA NAM UMAKNE...

IZGLEDA DA SE MALOPRE NEŠTO DESILO. ČUO SAM PUCNJE, ALI SVAKAKO NISAM IMAO VREMENA DA GLEDAM...

VAŽNO JE DA SAM SE SAD MOŽDA...

...SPASAO...

ISTANBUL, PALATA TOPKAPI, NEDELJU DANA KASNIJE...
DO PRE IZVESNOG VREMENA, NAKIT KOJI VIDITE NALAZIO SE U NEKOJ NEPOZNATOJ VIZANTIJSKOJ PODZEMNOJ PROSTORIJI...
...U JEDNOM OD BEZBROJ TUNELA KOJI PROLAZE ISPOD NAŠEG GRADA, JOŠ OD VREMENA KADA SE ZVAO VIZANTION, ZATIM CARIGRAD ILI KONSTANTINOPOLJ, I NA KRAJU ISTANBUL...

SADA SU TA REMEK-DELA OVDE ISPRED VAS, SAVRŠENO OČUVANA. MOGUĆE JE DA DATIRAJU JOŠ IZ DOBA TROJANSKOG RATA...
OSMAN DEMIR
MARTI MISTERIJA

„...ODNOSNO, SKORO HILJADU GODINA PRE NEGO ŠTO JE U VII VEKU PRE HRISTA VIZANTION OSNOVALA GRUPA STANOVNIKA MEGARE IZ GRČKE... KAKO SU OVE OGRLICE STIGLE DOVDE, ZASAD NE ZNAMO..."

MOŽDA SU BILE SASTAVNI DEO BLAGA KOJE SE NALAZILO U ZGRADI ČIJI TRAGOVI I DALJE POSTOJE... PRIČA SE DA SU STANOVNICI MEGARE SVOJEVREMENO DOŠLI IZ DANAŠNJE TURSKE I DA SU U ISTANBUL DONELI MNOGE OBIČAJE SVOG GRADA...

SMATRA SE ČAK DA SU ZASLUŽNI I ZA NASTANAK KOMEDIJE, ZAHVALJUJUĆI LEGENDARNOM DELU POD NAZIVOM „Ο ΗΛΙΘΙΟΣ", „BUDALA"... NALIK PRIČI O BIBLIJSKOM ISAVU, KOJI JE UZEO ČORBU OD SOČIVA UMESTO BOGATSTVA...

ALI NISTE POZVANI OVDE DA SLUŠATE PRIČE NEKOG STAROG UČENJAKA, VEĆ PRIČE PRAVOG JUNAKA U OVOM SLUČAJU...
DOĐI, PRIJATELJU MOJ...

KLAP! KLAP! KLAP! KLAP KLAP!

MARTI MISTERIJA, MNOGIMA OD VAS POZNAT JE PO SVOJIM KNJIGAMA I TV SERIJI...
KLAP! KLAP! KLAP! KLAP! KLAP! KLAP!

„...A PRE NEKOLIKO DANA MALO JE FALILO DA ZAVRŠI U ZATVORU ILI DA MU SE DESI NEŠTO JOŠ GORE..."

VERIYORUZ İSTEYİN

BUGÜN 22 SAYFA 20 LİRA

Milliyet Halk Gazetesi

YIL: 32 SAYI: 1351

İHRACATÇILARA BLUE JEANS AKFİL

KURUCUSU: ALİ NACİ KARACAN

Devlet Başkanı Evren bugün Kuveyt'e gidiyor

ONU BIR HAYALET MI ÖLDÜRDÜ?

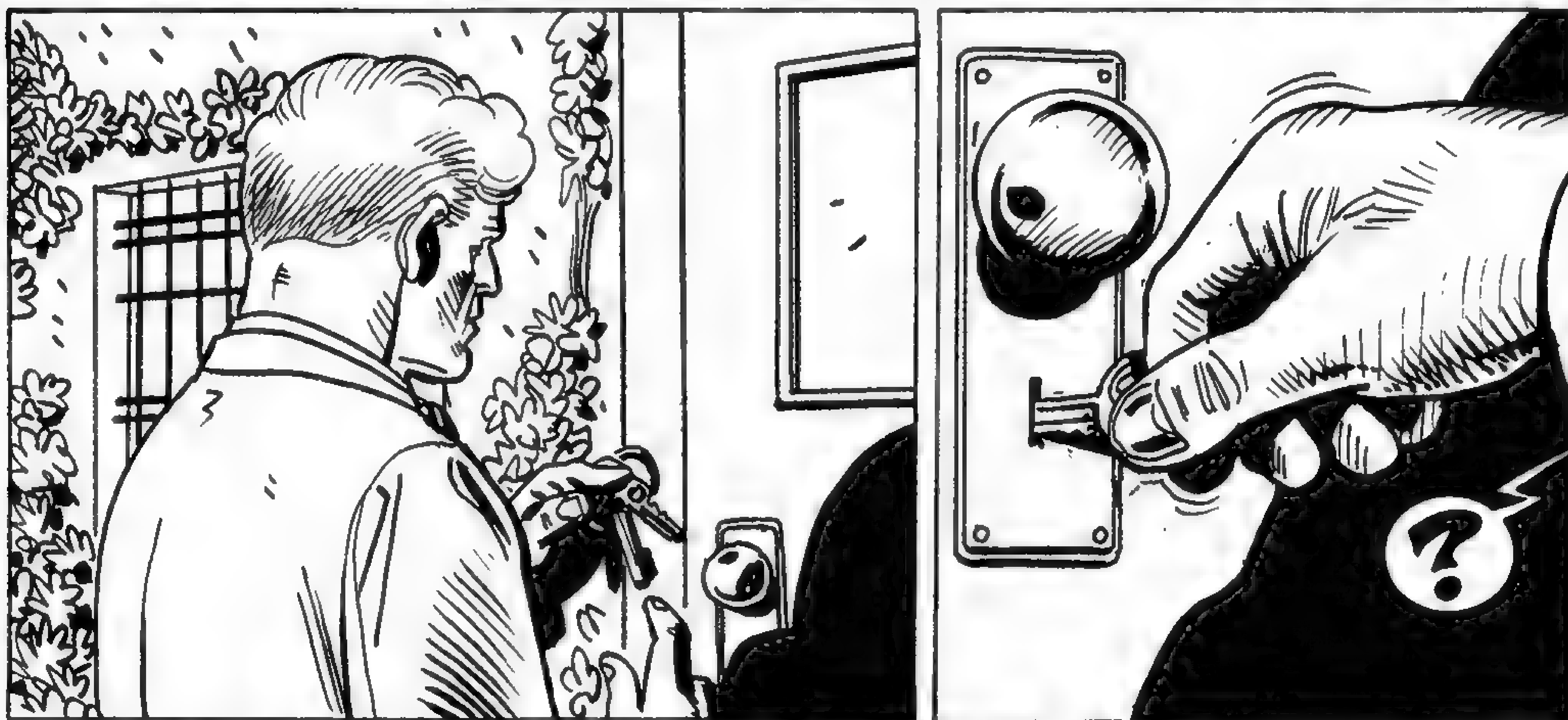
Topkapı'da esrarengiz ölüm

Evren, AET dönem başkanını kabul etti

Tindemans'la «açık ve ayrıntılı» görüşmeler yapıldı

„DUH S TOPKAPIJA"...

VAŠINGTON MJUZ,
APRIL 2022.

?

NE OKREĆE SE. IZGLEDA DA SE ZA-GLAVIO...

SLAM!

HA? ŠTA TO RA-DITE?

JA... POKUŠAVAO SAM DA UĐEM U SVOJU KUĆU...
VAŠU KUĆU?

ŽIVIM OVDE VEĆ TRIDESET DVE GODINE. PRE MENE JE OVDE STANOVAO PROFESOR S NJUJORŠKOG UNIVERZITETA...
KO JE TO, GREG?

DIJANA!
DIJANA? ZOVEM SE BEATRIS...

TAKO JE. I MOJA JE ŽENA VEĆ DVADESET GODINA... A SADA BRIŠITE DA NE BIH ZVAO POLICIJU...
JA...

POZOVITE JE, MOLIM VAS! TRAŽITE INSPEKTORA TREVISA I PITAJTE GA ZA MARTIJA MISTERIJU...
U REDU. POZOVI TI, BEATRIS... A JA ĆU GA DRŽATI NA OKU...

HM... SHVATILA SAM! SAMO MALO!

NJEGOVIH PRVIH 40 GODINA

NAPISAO: ALFREDO KASTELI - NACRTAO: ĐANKARLO ALESANDRINI

U SARADNJI SA RODOLFOM TORTIJEM I ALFREDOM ORLANDIJEM

NEKOLIKO DANA RANIJE...
DRAGO MI JE ŠTO VAS VIDIM, GOSPODINE FREJZERE, I SA ZADOVOLJSTVOM ĆU VAS SASLUŠATI... ALI ŽELIM ODMAH DA SE OGRADIM...

PRE NEGO ŠTO SAZNAM U ČEMU JE PROBLEM, ŽELIM DA VAS OBAVESTIM DA NE PRIHVATAM NIKAKVE ANGAŽMANE... U NAJBOLJEM SLUČAJU, MOGU DA VAM DAM SAVET, UKOLIKO BUDEM BIO U STANJU...

NEKADA SAM BIO NEKA VRSTA „SAVETUJUĆEG DETEKTIVA", SPECIJALIZOVANOG ZA „MISTERIJE", I PRIHVATAO SAM ZADUŽENJA POPUT ŠERLOKA HOLMSA. MEĐUTIM, VREMENA SU SE SADA PROMENILA, A I POLITIČKA SITUACIJA JE DRUGAČIJA I...
UH...

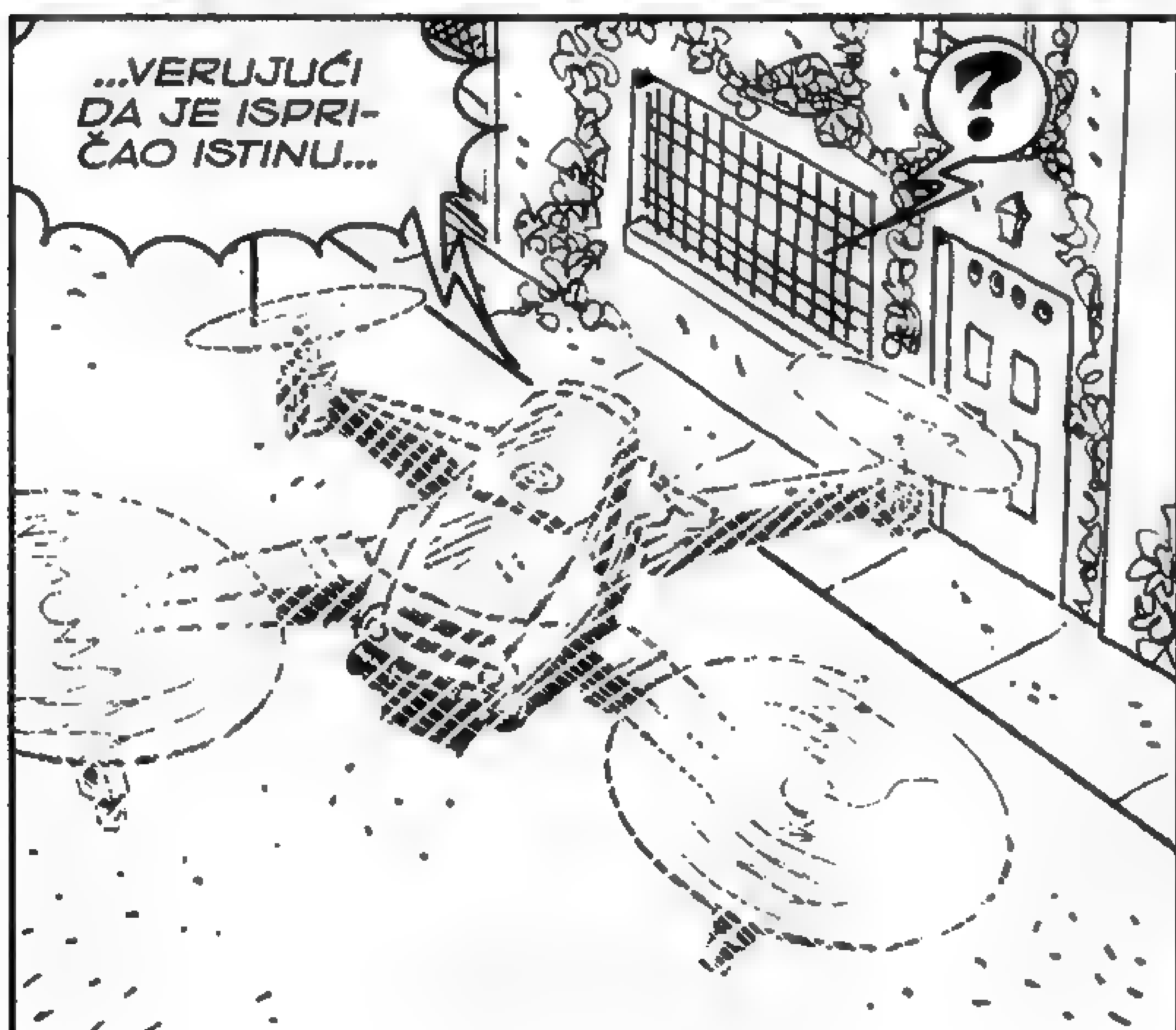

ON SAMO POKUŠAVA DA VAM KAŽE DA JE OSTARIO I DA SE ULENJIO... VIDIMO SE KASNIJE... VRAĆAM SE OKO ŠEST, AKO NIJE PROBLEM...

MOJ PRIJATELJ I POMOĆNIK JAVA POTVRĐUJE ONO ŠTO JE REKLA DIJANA...
MRGH!
MGH

HA-HA!

SIGURAN SAM DA SU TE OPTUŽBE NEOSNOVANE, A TAKOĐE SAM SIGURAN DA ĆETE PRIHVATITI ANGAŽMAN ČIM ČUJETE NA KOGA I NA ŠTA SE ODNOSI...

HMM... KO JE TAJ SREĆNIK?
NEKO KO JE ISPRIČAO GOMILU LAŽI O JEDNOJ MISTERIJI KOJU JE REŠIO...

...VERUJUĆI DA JE ISPRIČAO ISTINU...
?

A TAJ NEKO STE VI, PROFESORE MISTERIJO!
!

JA? MORAM PRIZNATI DA MOJ „VERNI BIOGRAF", KAKO SAM SEBE VOLI DA NAZIVA, IAKO JE OBIČAN PISAC BUJNE MAŠTE...

„...KAO ŠTO REKOH, MORAM PRIZNATI DA PONEKAD UME DA OPUSTI RUKU I DA MALO PRETERA..."

ALI JA NIKADA NISAM NAMERNO SVOJIM ČITAOCIMA PRIČAO IZMIŠLJOTINE I NEĆU DOZVOLITI DA...
POLAKO, PROFESORE, POLAKO...

NIKO VAS NIJE OPTUŽIO DA NAMERNO LAŽETE, A PONAJMANJE JA... STVAR JE MNOGO SLOŽENIJA, I UPRAVO ZBOG TOGA SAM SE OBRATIO VAMA, KOJI TO NAJBOLJE ZNATE...
?

ŠTA MI MOŽETE REĆI O DUHU S TOPKAPIJA?

ĐAVOLI PAKLA... TO JE PRAISTORIJA. PROŠLO JE ČETRDESET GODINA...

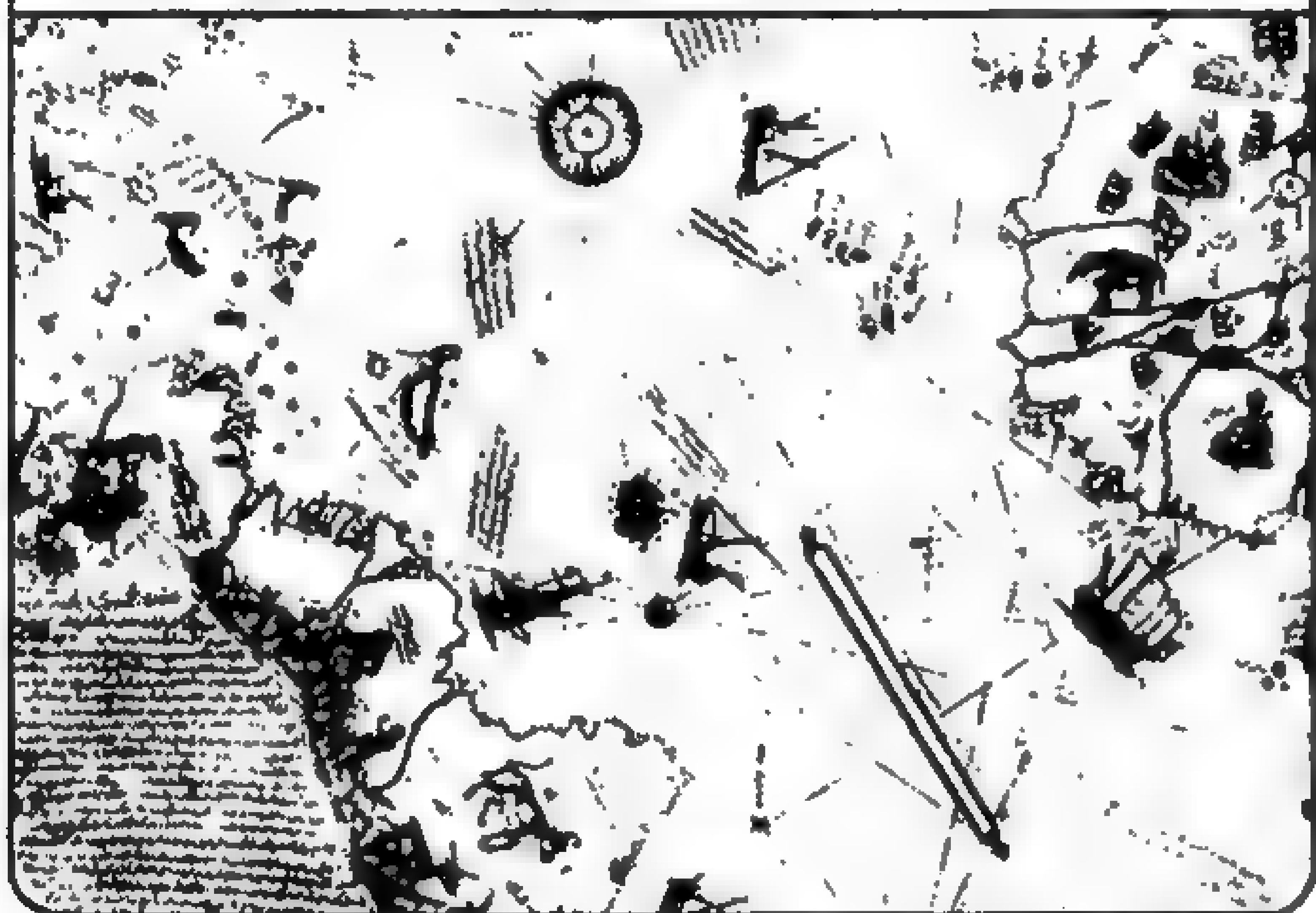

„MOJA ČETVRTA KNJIGA, 'ATLAS MISTERIJA', IZAŠLA JE 1981. GODINE I, KAO I ONE PRETHODNE, POSTIGLA JE ZAVIDAN USPEH, OBEZBEDIVŠI MI IZVESNU SLAVU I OMOGUĆIVŠI MI DA POKRENEM TELEVIZIJSKU SERIJU..."

ŠTAMPA JE PRONAŠLA MOJ STARI NADIMAK I, KAD GOD PIŠE O MENI, NAZIVA ME „DETEKTIVOM NEMOGUĆEG", A JA NI DAN-DANAS NISAM ODLUČIO DA LI MI SE TO SVIĐA ILI MI SMETA...

MNOGI NAUČNICI SMATRALI SU DA JE MOJA SLAVA REZULTAT NEOZBILJNOSTI. NA SVU SREĆU, NEKI DRUGI SU ME CENILI I PODRŽAVALI...

„KRAJEM 1981. GODINE, DOVRŠAVAO SAM 'ATLAS NEPOZNATOG', KOJI JE BIO OBJAVLJEN POČETKOM NAREDNE GODINE... DUGO SAM POKUŠAVAO DA OD TURSKIH VLASTI IZDEJSTVUJEM NIZ DOZVOLA..."
MARTI MISTERIJA
ATLAS NEPOZNATOG

„NAKON OBIMNE PREPISKE, TE BEZBROJ BIROKRATSKIH PITANJA I ZAHVALJUJUĆI DIPLOMATSKOM POSREDOVANJU OSMANA DEMIRA, GLAVNOG KUSTOSA ARHEOLOŠKOG MUZEJA TOPKAPI, USPEO SAM DA DOBIJEM ONO ŠTO SAM ŽELEO..."
BIĆE MI DRAGO DA VAS UPOZNAM, EFENDI MISTERIJO!

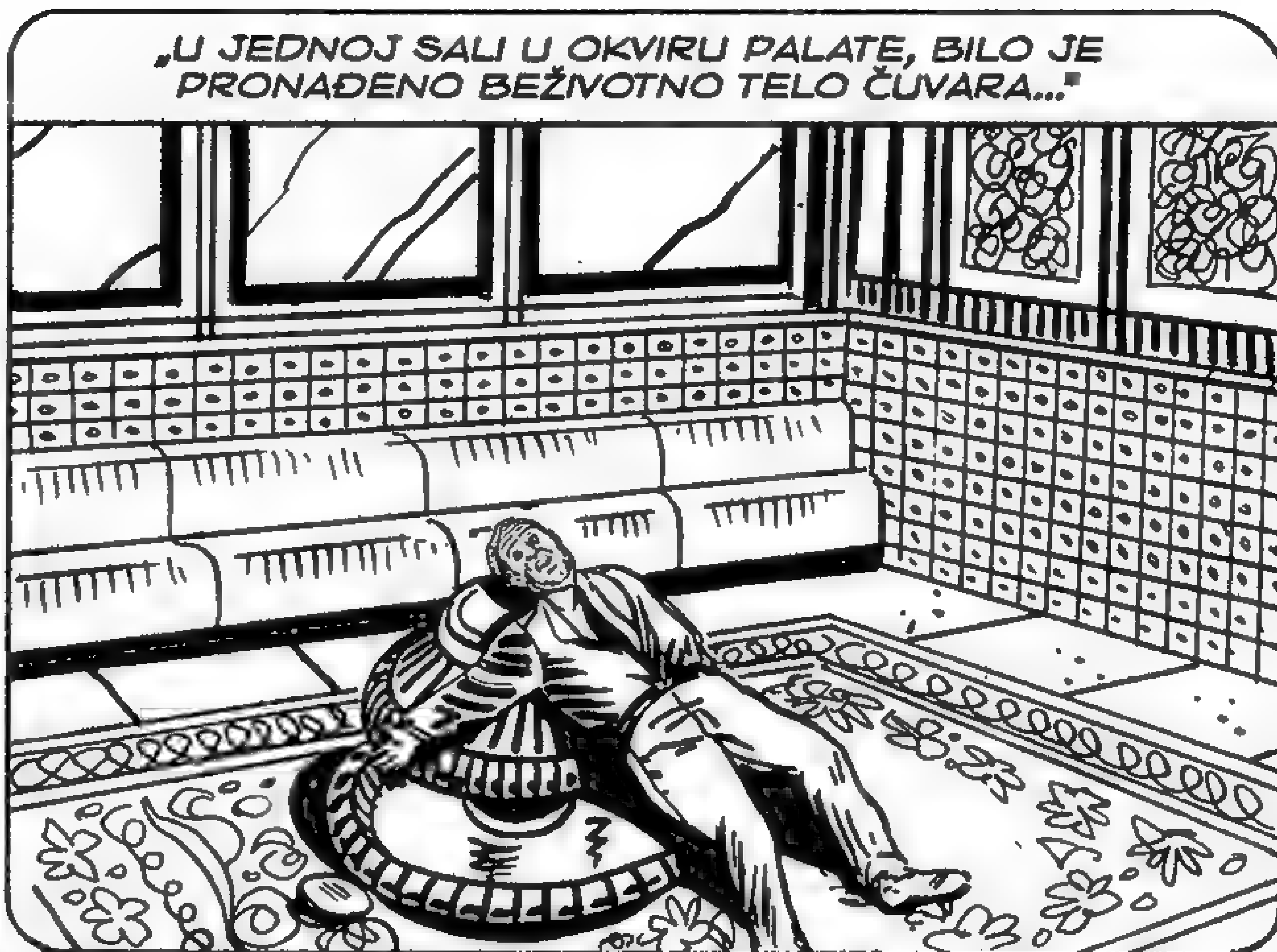

„KONAČNO SAM MOGAO DA FOTOGRAFIŠEM 'KARTU PIRI REISA', PRASTARU MAPU KOJA JE PRIPADALA ADMIRALU PIRIJU, NA KOJOJ SU, KAKO NEKI KAŽU, BILE PRIKAZANE OBALE SEVERNE AMERIKE PRE KOLUMBOVOG OTKRIĆA..."

PA ČAK I ANTARKTIK, PRE NEGO ŠTO GA JE PREKRIO LED... ČINJENICA DA ĆU JE VIDETI SVOJIM OČIMA ISPUNILA ME JE ENTUZIJAZMOM...

„ČIM SAM DOBIO SVE PAPIRE, STIGAO SAM NA JEŠILIKOJ, MEĐUNARODNI AERODROM U ISTANBULU, KOJI JE ODNEDAVNO PREIMENOVAN U AERODROM ATATURK, U ČAST TURSKOG MODERNIZATORA..."
TRANS WORLD
TWA

„ODJURIO SAM ODMAH DO TOPKAPIJA, KOJI MI OBIČNO ZOVEMO JEDNOSTAVNO PALATA, ALI JE ONA ZAPRAVO NEKA VRSTA GRADA U GRADU..."

NEPOSREDNO PRED MOJ ODLAZAK U ISTANBUL, DOGODILO SE NEŠTO ŠTO JE IZAZVALO SENZACIJU...

„U JEDNOJ SALI U OKVIRU PALATE, BILO JE PRONAĐENO BEŽIVOTNO TELO ČUVARA..."

„LICE MU JE BILO DEFORMISANO UŽASNUTOM GRIMASOM, KAO DA GA JE NEŠTO NASMRT PREPLAŠILO..."

OSMAN MI JE ISPRIČAO DA SU SE BAŠ O TOJ SALI OD DAVNINA ISPREDALE MRAČNE LEGENDE...
NAKON DETALJNE ISTRAGE, POLICIJA JE UTVRDILA DA NIKO NIJE MOGAO NI DA UĐE NI DA IZAĐE S TOG MESTA...

„NOVINE SU PISALE DA GA JE NAJVEROVATNIJE PRESTRAVIO, A POTOM I UBIO NEKI NATPRIRODNI ENTITET, PA JE STOGA ŠTAMPA SLUČAJ NAZVALA 'DUH S TOPKAPIJA', PARAFRAZIRAJUĆI NAZIV STAROG FILMA 'FANTOM IZ LUVRA'..."

A JA SAM POMISLIO DA JE TAJ JADNIČAK JEDNOSTAVNO DOŽIVEO INFARKT I DA MU JE LICE ZBOG TOGA OSTALO ZGRČENO OD BOLA...

„ISTO MIŠLJENJE SU DELILI I POLICIJA I OSMAN, KOJI ME JE, NASLUTIVŠI MOJU ZNATIŽELJU, PITAO DA LI ŽELIM DA OBIĐEM TU SALU..."
OBEZBEDIĆU VAM DOZVOLU DA ODETE PO ZAVRŠETKU TURISTIČKIH TURA... ČUVAR ĆE VAS PRETRESTI I OTPRATITI. IZVINITE, ALI TAKAV JE ZAKON...

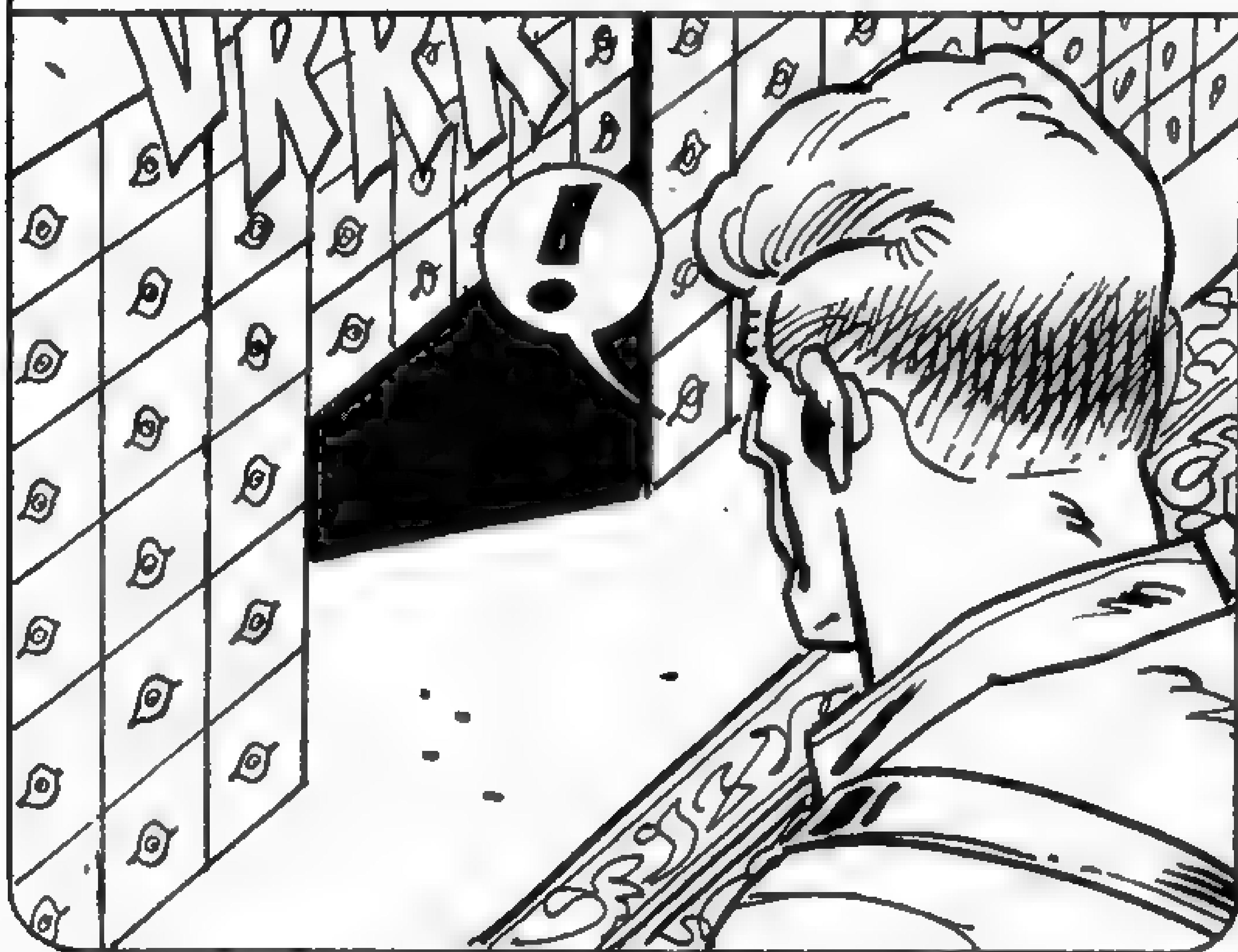

„ČUVAR PO SVOJ PRILICI NIJE ŽELEO DA BORAVI NA TOM 'PROKLETOM' MESTU, TE SE UDALJIO ŠTO JE VIŠE MOGAO I OSTAVIO ME PRAKTIČNO SAMOG..."

„SALA NI PO ČEMU NIJE BILA POSEBNA, OSIM PO UOBIČAJENOJ RASKOŠI, TIPIČNOJ ZA SVE PROSTORIJE U TOJ PALATI..."

„ZAINTRIGIRAO ME JE JEDAN ORIJENTALNI MOTIV PANELA NA ZIDOVIMA..."
IZGLEDAJU KAO BEZBROJ MALIH OČIJU... I DELUJU PODMUKLO...

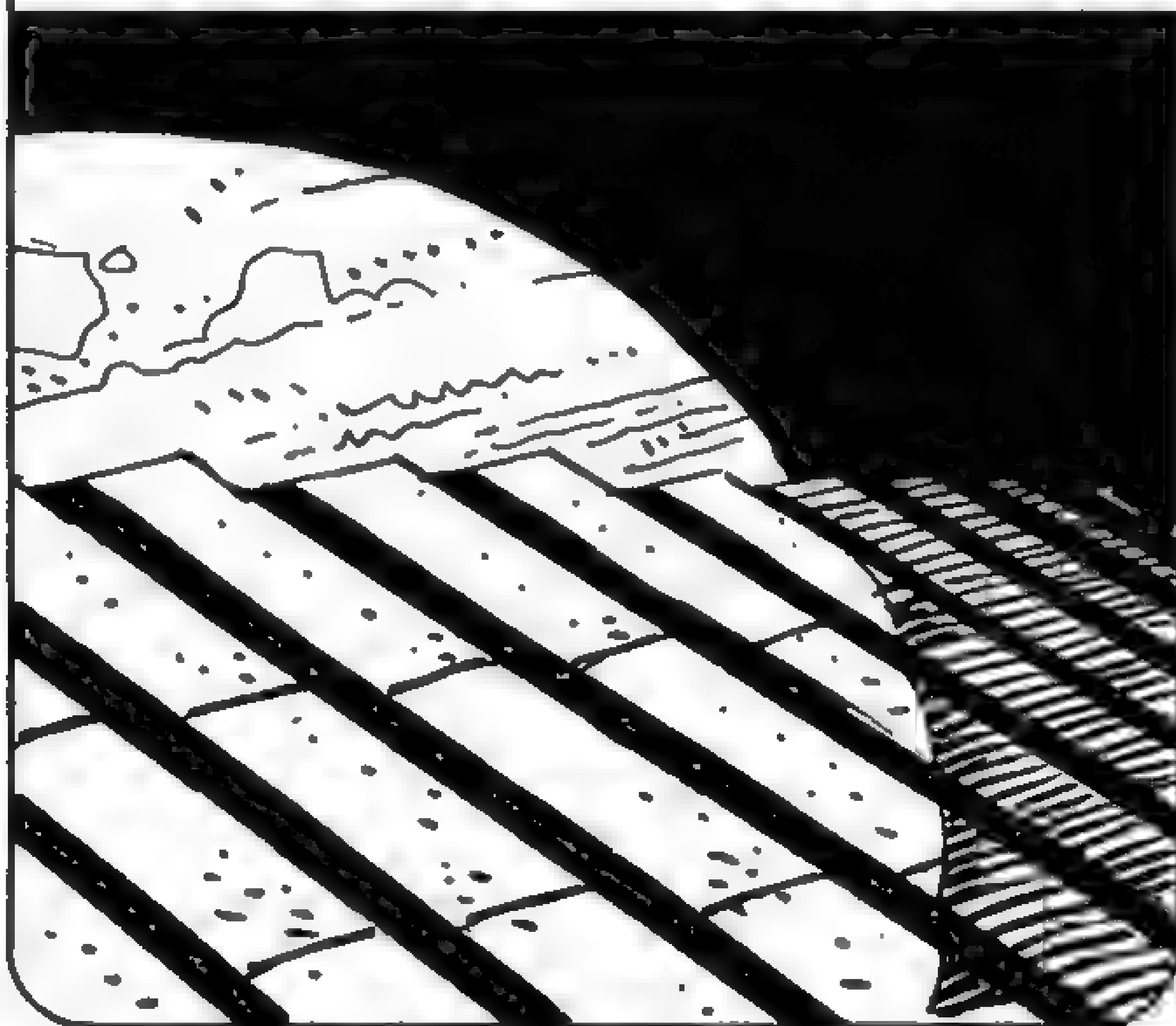

„NI SAM NE ZNAM ZAŠTO, ALI DOTAKAO SAM IH PRSTIMA..."
KAO DA ŽELIM DA OTKRIJEM NEKU MISTERIJU... NEŠTO ***APSURDNO*** ALI ***UBEDLJIVO***... TAJNU VEZANU ZA OVU PROSTORIJU KOJU BIH ***POKLONIO MUZEJU*** U ZNAK ZAHVALNOSTI ZA NJIHOVU POMOĆ...

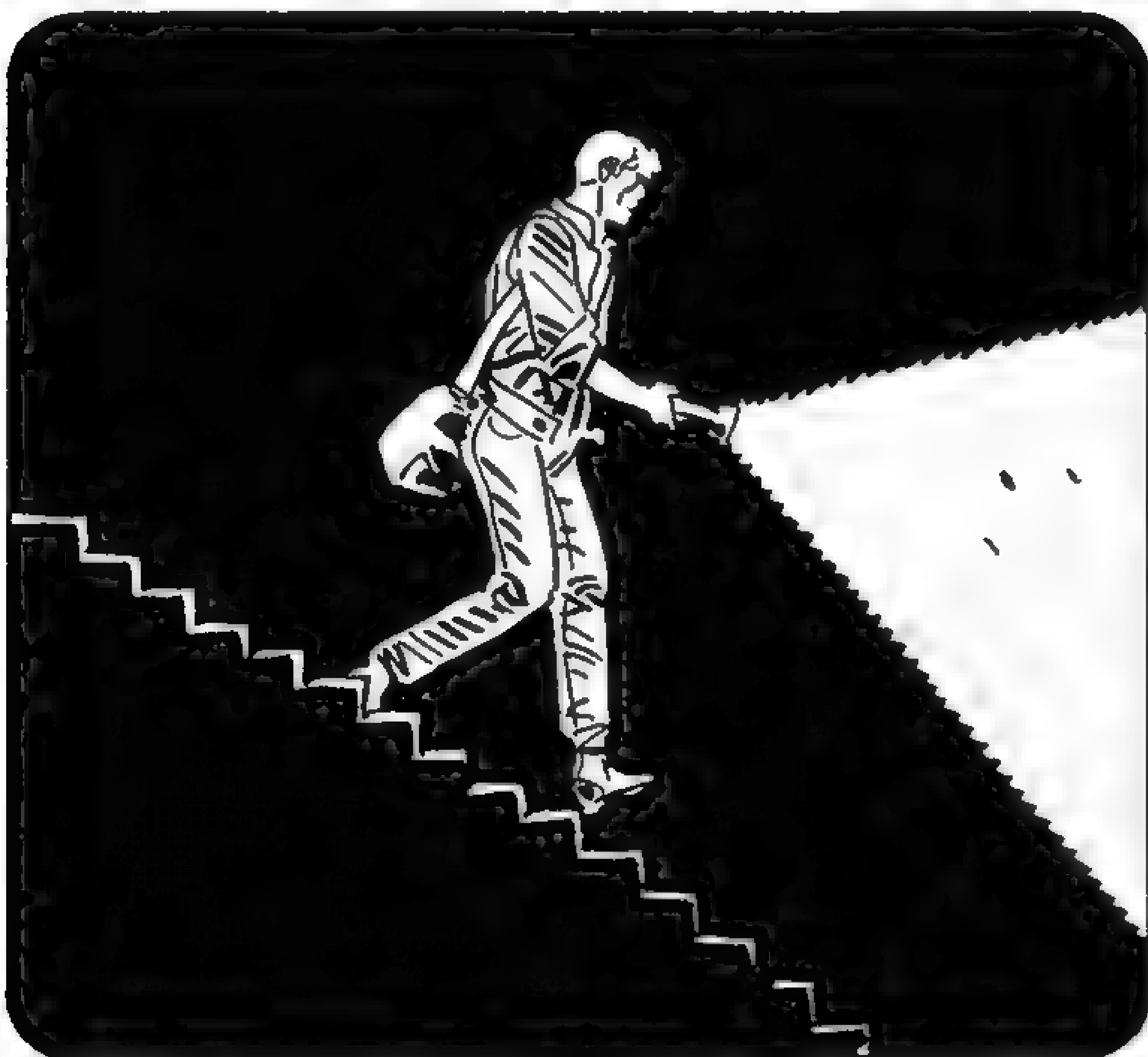

BILO BI BAŠ LEPO KADA BI BILO DOVOLJNO REĆI „SEZAME, OTVORI SE"!
„NAJEDNOM SE DOGODILO NEŠTO ŠTO UOPŠTE NISAM OČEKIVAO..."

„JEDAN OD PANELA POČEO JE NEČUJNO DA KLIZI NAGORE OTKRIVAJUĆI PROLAZ..."
VRKK
!

NEMOGUĆE... OVAKVE STVARI DEŠAVAJU SE SAMO U AVANTURISTIČKIM ROMANIMA...

„SA SOBOM SAM UVEK NOSIO TORBU U KOJOJ SAM DRŽAO BATERIJSKU LAMPU I JOŠ NEKOLIKO DRUGIH INSTRUMENATA. BILA JE TO NAVIKA KOJU SAM STEKAO TOKOM SVOJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA..."

„A TE STEPENICE KOJE SU SE SPUŠTALE NADOLE DELOVALE SU VRLO **PRIMAMLJIVO**..."

„SPUSTIO SAM SE NEKOLIKO STEPENIKA KADA SAM ZAČUO PRODORAN ZVUK..."
TUMP

„IMAO SAM TEK TOLIKO VREMENA DA VIĐIM KAKO SE PANEL ZATVARA, SPUŠTAJUĆI SE POPUT SEČIVA GILJOTINE..."

NEMA ŠANSE DA GA OTVORIM...

UZALUD SAM POKUŠAVAO DA DOZOVEM ČUVARA. ON ME OČIGLEDNO NIJE ČUO ILI JE NA MENE ZABORAVIO...

NE VREDI... OSTAJE JEDINO DA SE NADAM DA POSTOJI IZLAZ SA DRUGE STRANE...

NIJE TUNEL IZ VIZANTIJSKOG DOBA... PO SVOJ PRILICI JE NEKOG DRUGOG POREKLA...

„DUGO SAM HODAO. VAZDUH JE POSTAO ZAGUŠLJIV, A MENE JE POČEO DA OBUZIMA STRAH, SVE DOK..."
NEKA SAM PROKLET...

„UŠAO SAM U JOŠ VEĆI PROSTOR KOJI ME JE PODSETIO NA ALI-BABINU PEĆINU. BILO JE TU I JEDNO VELIKO **OKO**, NALIK ONOM S DEKORACIJA..."

„A NA JEDNOM STUBU STAJALA JE URNA KOJA MI JE PRIVUKLA PAŽNJU..."

„NA PRVI POGLED, U NJOJ SU SE NALAZILI VEOMA **STARI** KOMADI NAKITA..."

LIČI NA NAKIT IZ TAKOZVANOG PRIJAMOVOG BLAGA...

NE ZNAM ZAŠTO, ALI IMAO SAM OSEĆAJ DA TE OGRLICE ***NISU*** ONO ***PRAVO*** BLAGO U TOJ PROSTORIJI, VEĆ SAMO OBREDNI DAROVI U ČAST NEČEGA JOŠ DRAGOCENIJEG...

„MEĐUTIM, KADA SAM SKLONIO TU ŠAKU BLAGA, NEŠTO SAM **POKRENUO**..."
R-R-AMBLL
?

RRRRAMBLL-I

SVE... SVE SE RUŠI...
KRAŠ

ZAISTA... U TO DOBA ME JE NEPRESTANO SVUDA **PRATILO NEKO RUŠENJE**...

NEKOLIKO MESECI KASNIJE, ČUO SAM OD OSMANA DA SU NAKON MOJE PRIČE TEŠKOM MUKOM OTVORILI TAJ PANEL... TUNEL JE ZAISTA POSTOJAO, ILI BOLJE REČENO, **POSTOJAO JE NEKADA**...

„...ALI SU GA ZEMLJA I KAMENI BLOKOVI POTPUNO ZATRPALI, KAO UOSTALOM I MNOGE DRUGE PROLAZE U TOPKAPIJU..."

U JEDNOM TRENUTKU SU OBUSTAVILI SVE POTRAGE IZ STRAHA DA ĆE DOĆI DO NOVIH URUŠAVANJA...
ALI DA SE VRATIMO NA MOJU PRIČU... I RUŠENJE...

„NAKIT SAM UBACIO U TORBU I TAKO SAM BRZO POTRČAO DA SAM SÂM SEBE IZNENADIO..."
RRRAMLL

„SVOD IZA MENE NASTAVIO JE DA SE RUŠI, KAO DA ME PRATI..."
R-R-R-AMBLL

„...A JEDAN KAMEN ME JE UDARIO U GLAVU, OD ČEGA SAM SE ONESVESTIO..."
AHHH

„IMAO SAM UTISAK DA PADAM U NIŠTAVILO..."

„A ONDA..."
OH...

„KAO ŠTO SAM VEĆ REKAO, BIO SAM VEOMA **ZBUNJEN**. NAKON IZVESNOG PERIODA, ZA KOJI NE ZNAM KOLIKO JE POTRAJAO, PROBUDIO SAM SE U JEDVA OSVETLJENOM PODZEMNOM PROLAZU, PREPUNOM STUBOVA I BARA USTAJALE VODE...”

JUSTINIJANOVA ***CISTERNA BAZILIKA***...
TAKO JE. PRE RESTAURACIJE IZ 1985. GODINE. TADA JE BILA BUKVALNO MIŠJA RUPA. ALI OTKUD VI TO ZNATE?

KASNIJE ĆEMO O TOME PRIČATI... MOLIM VAS, PROFESORE MISTERIJO, NASTAVITE...
HMM... U REDU...

„SVUDA UNAOKOLO SU MILELI PACOVI... I DOK SAM POKUŠAVAO DA SE POVRATIM, ZAČUO SAM NEČIJE KORAKE...”
KO JE TO, BESTRAGA? ODAKLE JE DOŠAO?
NIJE SIGURNO KROZ PROLAZE KOJE SMO PRETRAŽILI. ONI SU POD NADZOROM...

OVO MI SE NIMALO NE DOPADA. IDEMO...

PROKLETSTVO... OVI TIPOVI IDU KA MENI...

...I NE DELUJU MI DOBRONAMERNO...

„NISAM IMAO POJMA GDE SE TAČNO NALAZIM. A ONDA SAM UGLEDAO STEPENICE KOJE VODE NAGORE..."

DOĐAVOLA... ZATVORENO JE...

„GURAO SAM... I GURAO SVOM SNAGOM..."

KRAŠ

„...SVE DOK SE NISAM NAŠAO NA VELIKOM BAZARU, NAKON ŠTO SAM GOTOVO UNIŠTIO JEDNU TEZGU..."

UPUTIO SAM SE KA UNUTRAŠNJEM DELU BAZARA I...
ZNAM KAKO DALJE IDE PRIČA. SADA MOŽETE DA SE ZAUSTAVITE. HTEO SAM DA VAM POSTAVIM JEDNO PITANJE, PROFESORE...

MALOPRE SAM POMINJAO LAŽI I VI STE SE GOTOVO UVREDILI. DA LI VAM PRIČA KOJU STE MI ISPRIČALI ZVUČI *UVERLJIVO?*

SAMI STE REKLI DA SE NEKE STVARI DOGAĐAJU JEDINO U AVANTURISTIČKIM ROMANIMA – A JA BIH NA TO DODAO – U ONIM PETPARAČKIM...

KO ZNA KOLIKO JE OSOBA TOKOM VEKOVA PROŠLO KROZ TU PROSTORIJU... A ONDA STE DOŠLI VI... NEŠTO STE DOTAKLI...

„...I NEKOM ČAROLIJOM SE OTVORIO TAJNI PROLAZ KOJI NIKO NIKADA RANIJE NIJE OTKRIO..."
VRRRRR

NAKON ŠTO STE UŠLI, PROLAZ SE ZATVORIO. U TUNELU JE SVE BILO ČISTO, NIJE BILO NI PACOVA NI SLEPIH MIŠEVA...

„ZATIM STE PRONAŠLI NAKIT, POKRENULI STE NEKI MEHANIZAM U STILU INDIJANE DŽOUNSA, I SVE SE URUŠILO I IZBRISALO SVAKI TRAG..."

ONESVESTILI STE SE OD UDARCA KAMENA, BEZ IJEDNE OGREBOTINE... A ONDA STE SE NAŠLI U JUSTINIJANOVOJ CISTERNI NE ZNAJUĆI NI KAKO STE TAMO DOSPELI...
UH...

PRIZNAJEM DA BIH I JA SAM TEŠKO U TO POVEROVAO. MOŽDA UPRAVO ZBOG TOGA NISAM NIKADA MNOGO PRIČAO O OVOME...

ÖZEL! HAYALETIN SIRRI

güver

adrid elçimiz Zeki uneralp'ın tomobili otomatik abanca ile tarandı şı Necla Kuneralp mekli elçi Beşir alcıoğlu ve şoför du Kuneralp çılık'te bulunduğu ın kurtuldu

MARTI MISTER

...ZNAM ZA TU PRIČU I JURNJAVU PO KROVOVIMA VELIKOG BAZARA KOJA JE USLEDILA?
VI SE NE SEĆATE, MISTERIJO, ALI VEĆ SMO SE UPOZNALI PRE ČETRDESET GODINA... TADA SAM BIO MLAĐI, A I LICE MI JE BILO PREKRIVENO...

BIO SAM U GRUPI KOJA VAS JE JURILA U ISTANBULU, U KOJU SAM SE INFILTRIRAO PO NALOGU BAZE „DRUGDE", KAO ŠTO ĆE VAŠ PRIJATELJ KRIS TAUER MOĆI DA POTVRDI...

„JA SAM PUCAO U SVOJE 'SAUČESNIKE', A NE POLICAJAC KOJI JE BIO UBIJEN: UPLAŠILI SU SE I POKUŠALI DA VAS UBIJU NAKON ONOGA ŠTO STE URADILI..."
BANG
BANG

A ŠTA SAM TO URADIO?
PREŠLI STE NA DRUGU STRANU ULICE JEDNIM SKOKOM... ZAR SE NE SEĆATE, MISTERIJO?

NARAVNO, SOKAK. DOBRO SE SEĆAM...
REKAO SAM „ULICA", A NE „SOKAK". BILA JE PRILIČNO ŠIROKA. NI OLIMPIJSKI SKAKAČ UVIS NE BI USPEO DA JE PRESKOČI...

„GLEDALI SMO VAS KAKO DOSLOVNO PRELEĆETE NA DRUGU STRANU..."

„KAO DA STE U BESTEŽINSKOM STANJU ILI, AKO VIŠE VOLITE, KAO DA STE **SUPERMEN**..."
JESTE LI I VI VIDELI? JESTE LI VIDELI? NIJE ME BRIGA ŠTA ZNA ILI NE ZNA. UBIĆU GA!

ALI... KAKO BIH TO URADIO? I ZAŠTO?
NIJE LAKO OBJASNITI, NO POKUŠAĆU...

MEĐUTIM, SAD JE VAŽNO SAMO JEDNO: POTREBNA NAM JE VAŠA POMOĆ... OVO JE POVOLJAN TRENUTAK I NEĆE DUGO TRAJATI: SIVI VUKOVI ***PONOVO POKUŠAVAJU***...

OSIM TOGA, ŠTITE IH VRLO UTICAJNE LIČNOSTI...
ALI... ALI...

ZAŠTO STE SE SETILI TEK SADA? ZAŠTO POSLE ***ČETRDESET GODINA***?
DOPUSTITE MI DA VAM ISPRIČAM JEDNU PRIČU, MISTERIJO...

PARIZ, 1709...
IMATE LI JOŠ NEKU OD ONIH VAŠIH ČUDESNIH PRIČA, GOSPODINE DIJABE?
VEĆ SAM VAM REKAO, ZOVITE ME ANTUN... UOSTALOM, PODSEĆA NA VAŠE IME...

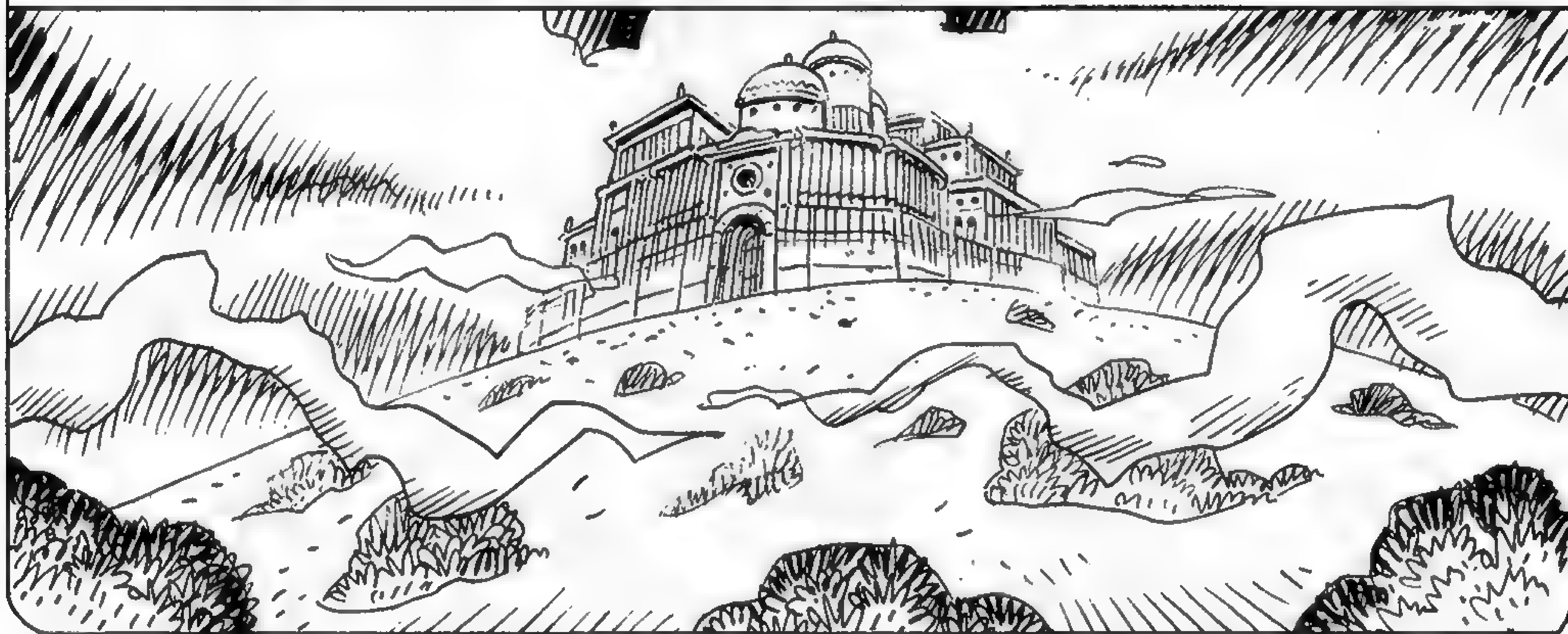

ANTOAN GALAN, PRVI PREVODILAC 'ALF LAYLA WA LAYLA', ODNOSNO „HILJADU I JEDNE NOĆI", I ANTUN JUSUF HANA DIJAB, SIRIJSKI ERUDITA I PUTOPISAC...
ČUO SAM DA NAMERAVATE DA POSVETITE PREVOD MARKIZI OD O...
ISTINA. ONA JE DAMA U PALATI VOJVOTKINJE OD BURGUNDIJE I POSLUŽILA MI JE KAO INSPIRACIJA ZA LIK ŠEHEREZADE... NAMERA JOJ JE DA DÂ SVOJ DOPRINOS KAKO BI SE TE PRELEPE PRIČE POPULARISALE I OVDE U EVROPI...

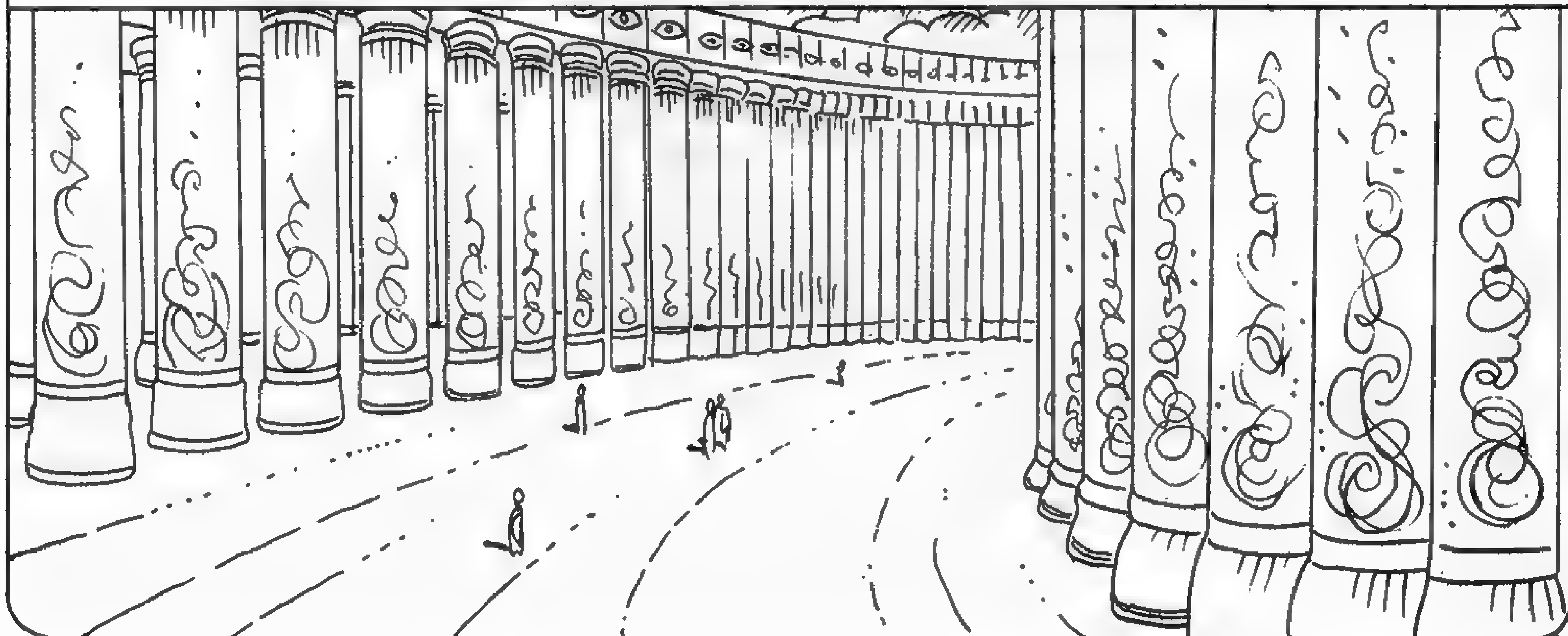

PRELEPE, A PRE SVEGA KOSMOPOLITSKE... POREKLO IM JE PERSIJSKO, EGIPATSKO, MESOPOTAMSKO, INDIJSKO, I KAO ŠTO ZNATE, S OBZIROM NA TO DA IMATE KOPIJU NA ARAPSKOM IZ X VEKA, POPULARNE SU VEĆ VIŠE STOTINA GODINA...

„NE ZNAMO TAČNO NA KOJI NAČIN SU STIGLE DO IZDANJA KOJE JE NAMA DANAS POZNATO... NI PRIČE KOJE SAM VAM PRIPOVEDAO, POTEKLE S RAZNIH MESTA I PRETRPELE RAZNE IZMENE, NEMAJU JASNO POREKLO..."

JA SAM PRIKUPIO ONE NAJ-RASPROSTRANJENIJE... VI ĆETE ODLUČITI DA LI ĆETE IH UKLJUČITI U SVOJ PREVOD, BUDUĆI DA NE PRIPADAJU KANONU „HILJADU I JEDNE NOĆI"...

PRIČA KOJU ĆU VAM SADA ISPRIČATI DOLAZI IZ GRADA U KOJEM JE, KAKO VERUJU NEKA TURSKA PLEMENA, ROĐEN BOG, ILI MAKAR RELIGIJA...

„GOBEKLI TEPE, ŠTO NA TURSKOM ZNAČI 'TRBUŠASTO BRDO', POSTOJI OD DAVNINA, NAJMANJE DVANAEST HILJADA GODINA..."

„TU JE ŽIVELO BOŽANSTVO ZAŠTIĆENO SA ČETRDESET KAMENIH KRUGOVA, SAČINJENIH OD VISOKIH I BOGATO UKRAŠENIH STUBOVA..."

ČIM JE OTKRIO SKROVŠTE, ALI-BABA JE UBIO LOPOVE, PREUZEO BLAGO KOJE SU UKRALI, A PREMA NEKIM DRUGIM VERZIJAMA, SAZNAO JE I GDE SE KRIJE BOŽANSTVO...

MOŽDA STE VEĆ PREPOZNALI JEDNU OD TIH DRUGIH VERZIJA U PRIČI KOJU SAM VAM ISPRIČAO PETOG MAJA...

UH... NARAVNO, SEĆAM SE...

TAJNA O BOŽANSTVU JE NAVODNO KASNIJE PREŠLA U GRAD TROJU, ZATIM PREKO GRKA U MEGARU, GDE JOJ SE PONOVO GUBI TRAG...
UH...

BILO JE BAŠ LAKO IZNENADITI TO FAMOZNO BOŽANSTVO...
ZAISTA. PREMA NEKIM PREDANJIMA, BUDILO SE SAMO NA ODREĐEN BROJ DANA SVAKIH ČETRDESET GODINA...

ZAŠTO BAŠ ČETRDESET? NEMAM PREDSTAVU. ZNAM SAMO DA SE TAJ BROJ POJAVLJUJE U MNOGIM VERSKIM PREDANJIMA S BLISKOG ISTOKA, UKLJUČUJUĆI I PREDANJA HRIŠĆANA MARONITA, KOJIMA JA PRIPADAM...

„ČETRDESET DANA JE TRAJAO VELIKI POTOP..."

„ČETRDESET DANA JE BILO POTREBNO DA ISTRAŽIVAČI IZ HANANA STIGNU DO OBEĆANE ZEMLJE..."

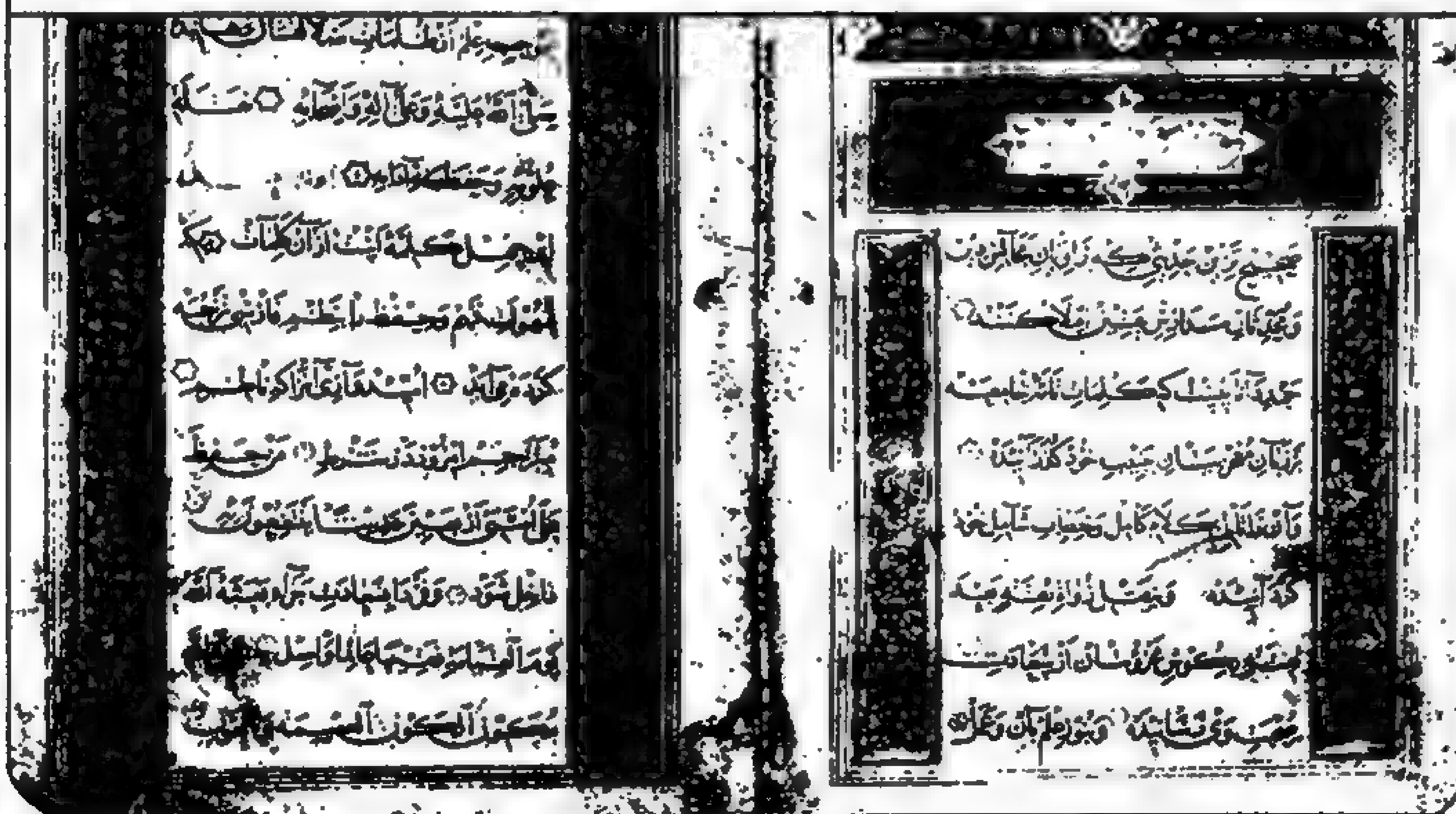

„DAVID JE PORAZIO GOLIJATA NAKON ŠTO JE OVAJ ČETRDESET DANA PRETIO NARODU IZRAELA..."

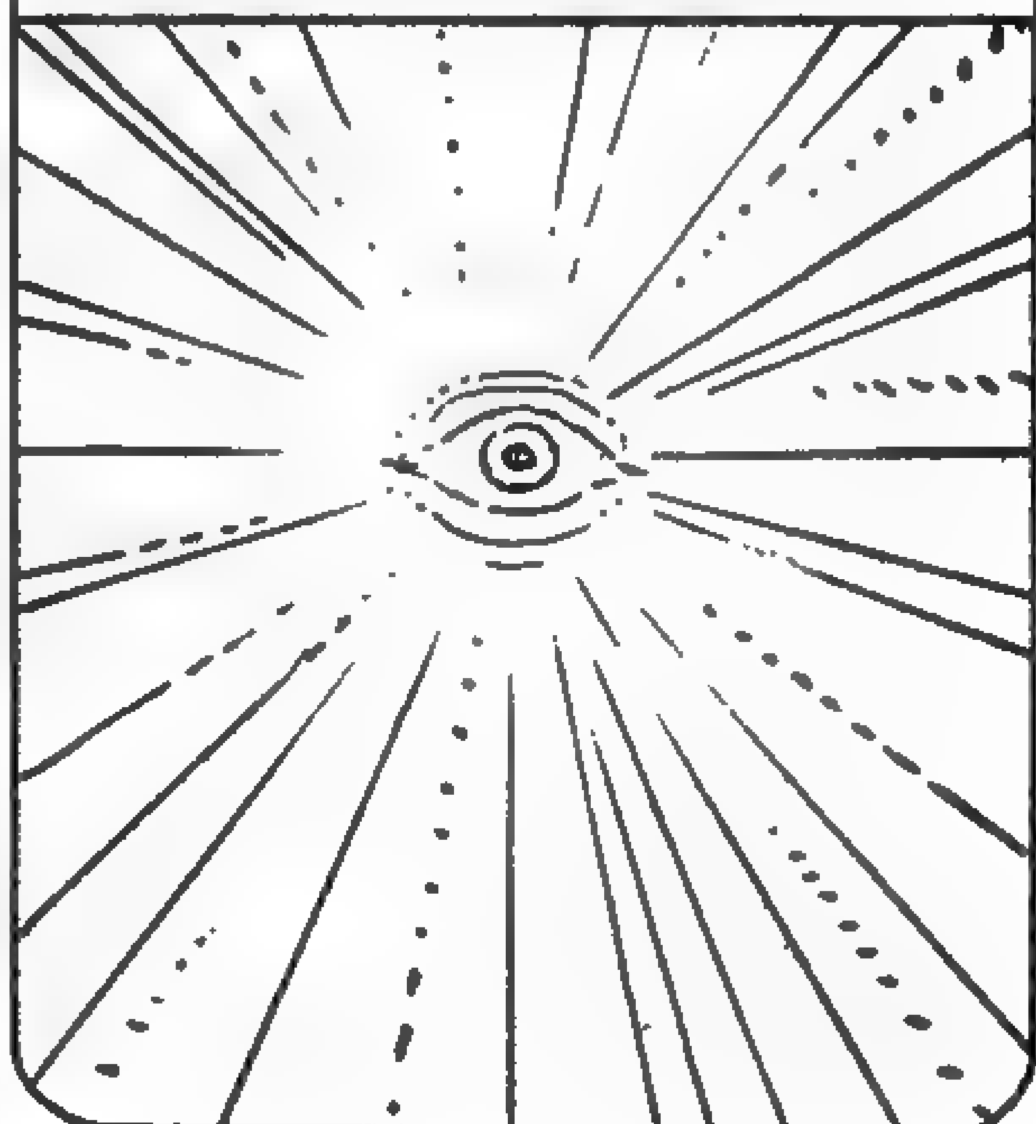

„MOJSIJE JE OSTAO NA SINAJSKOJ GORI ČETRDESET DANA I ČETRDESET NOĆI...“

MNOGE VOĐE I KRALJEVI IZRAELA VLADALI SU „ČETRDESET DANA“, IAKO U OVOM SLUČAJU TO MOŽE ZNAČITI „ČITAVU JEDNU GENERACIJU“...

U NOVOM ZAVETU, ISUS JE BIO ODVEDEN U HRAM U JERUSALIMU ČETRDESET DANA NAKON ROĐENJA KAKO BI BIO „PRINET“ BOGU „U SKLADU S MOJSIJEVIM ZAKONOM“...

„ISUS JE POSTIO ČETRDESET DANA U PUSTINJI, I ISTO TOLIKO DANA JE PROTEKLO OD TRENUTKA KADA JE POVEO UČENIKE DO SVOG VAZNESENJA...“

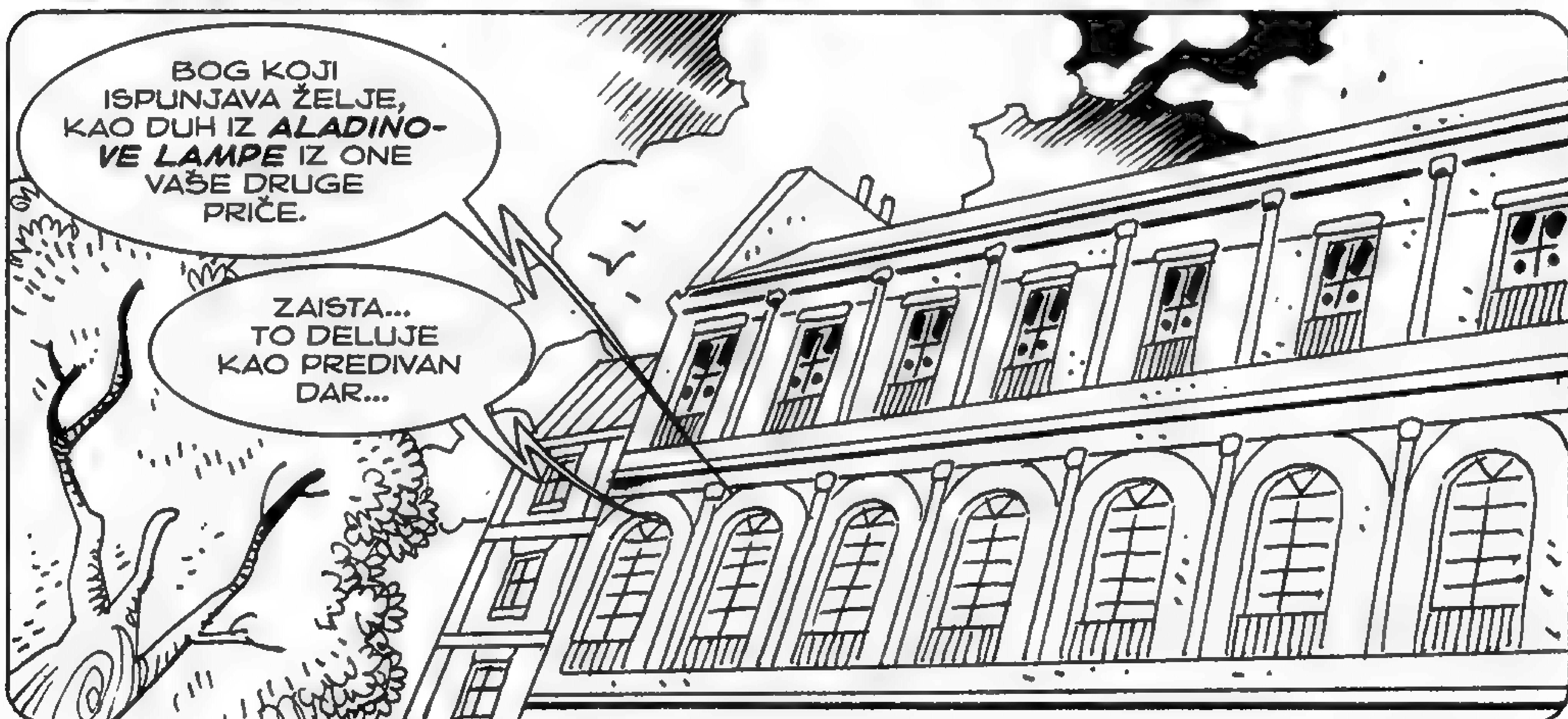

„NIZ BIH MOGAO DA NASTAVIM I DA NAVEDEM KATOLIČKU KORIZMU, KARANTIN ZA BOLESNIKE I ČETRDESET ISLAMSKIH PREDANJA...“

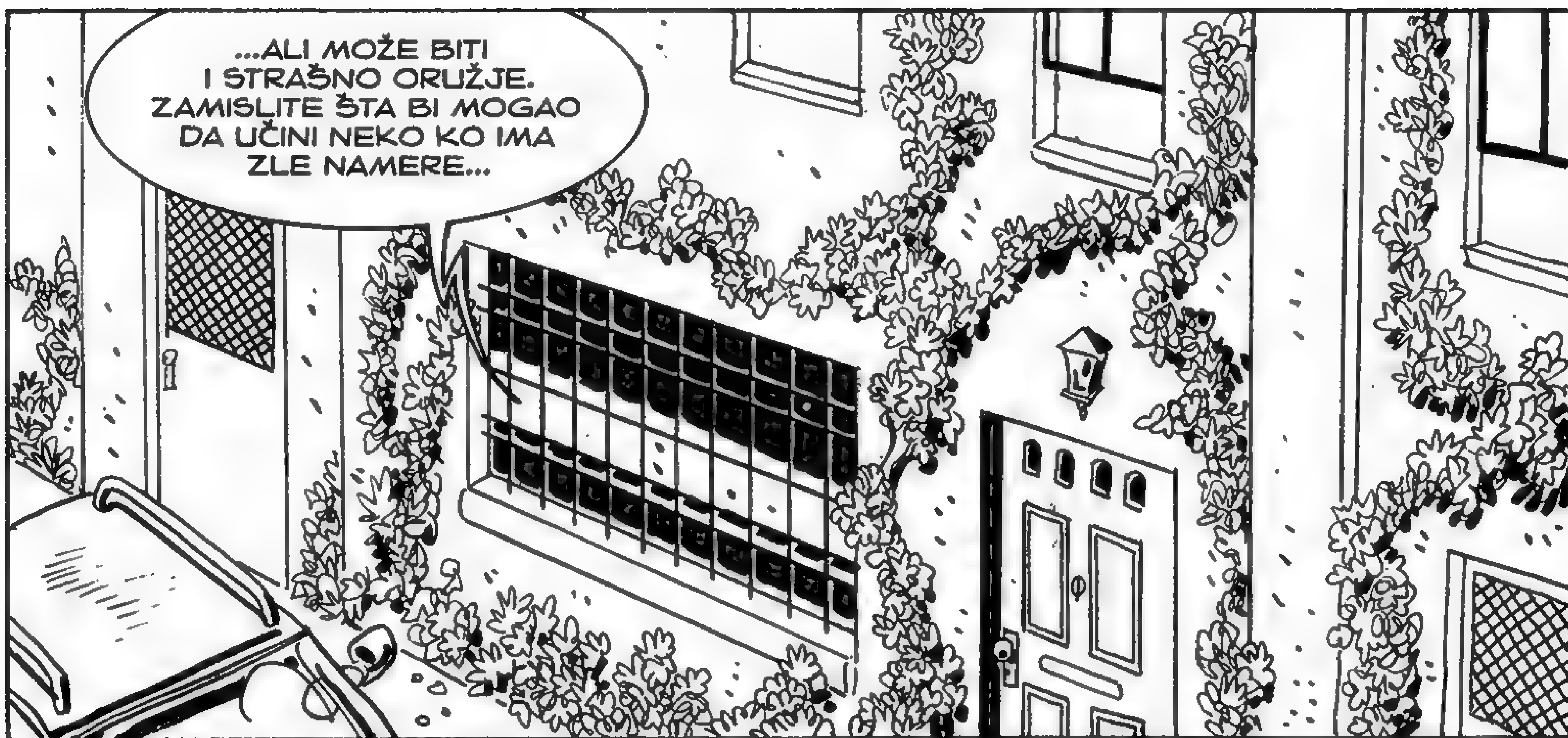

„ČINJENICA JE, KAKO KAŽE LEGENDA, DA SE BOŽANSTVO SVAKIH ČETRDESET GODINA NAKRATKO BUDILO IZ SVOG DUGOG SNA...“

„...KADA JE SVAKI ZAHTEV KOJI BI MU SE UPUTIO MOGAO BITI ISPUNJEN... POREKLO TE PRIČE OSTAJE OBAVIJENO VELOM MISTERIJE..."

MOŽDA IMA VEZE S MITOM O BOGINJI ATINI, KOJA JE PARISU PONUDILA DA ISPUNI SVAKU NJEGOVU ŽELJU AKO JE PROGLASI NAJLEPŠOM...
PRIČA SE DA JE NA OSNOVU TE PRIČE NASTALA JEDNA KOMEDIJA O GLUPOSTI...

„PARIS JE, ZASLEPLJEN ŽUDNJOM, ODBIO ATINU KAKO BI PRIHVATIO VENERINU PONUDU, A ONA MU JE DOPUSTILA DA OTME JELENU TROJANSKU, KOJU BI I BEZ RATA DOBIO ZAHVALJUJUĆI ATINI..."

BOG KOJI ISPUNJAVA ŽELJE, KAO DUH IZ ALADINOVE LAMPE IZ ONE VAŠE DRUGE PRIČE.
ZAISTA... TO DELUJE KAO PREDIVAN DAR...

...ALI MOŽE BITI I STRAŠNO ORUŽJE. ZAMISLITE ŠTA BI MOGAO DA UČINI NEKO KO IMA ZLE NAMERE...

OSIM TOGA, KADA NEKO ZAMISLI ŽELJU, VIŠE NE MOŽE DA SE PREDOMISLI I DA JE POVRATI...
OVAJ...

ODAKLE VAM TE INFORMACIJE? ZNAM DA JE GALAN UVRSTIO U **„HILJADU I JEDNU NOĆ"** ALI-BABU I JOŠ TRI DRUGE PRIČE, ALI DIJABA JE NAVEO SAMO U PROLAZU...

ZAISTA... IZ STRAHA DA BI MU TAJ IZUZETNI ERUDITA MOGAO POSTATI KONKURENCIJA NA DVORU...

U VATIKANU POSTOJI NJEGOV DNEVNIK. ALI MI U BAZI „DRUGDE" IMAMO NEŠTO JOŠ BOLJE...

„JEDAN OD NAŠIH OSNIVAČA, VIDOVNJAKINJA **AMANDA JANOŠ**, SAZNALA JE ZA DIJABA OD NEKIH KOLEGA KOJI SU GA UPOZNALI U PARIZU. ZAPOČELI SU DUGU PREPISKU I ANTUNU SE ONA DOPALA..."

ON JOJ JE OTKRIO TE POJEDINOSTI, KAO I MNOGE DRUGE, UKLJUČUJUĆI I PONAVLJANJA NA SVAKIH ČETRDESET GODINA...
U REDU...

TO ZNAČI DA SE, NAVODNO, DUH POSLEDNJI PUT POJAVIO PRE ČETRDESET GODINA, NAKON INCIDENTA U TOPKAPIJU... ALI KAKVE JA VEZE IMAM S TIM?

KAKVE VEZE IMATE? ZAR NE SHVATATE DA STE VI BILI NJEGOV POSLEDNJI KORISNIK?
UH...

SAMO MALO! NISAM JA UPOZNAO NIKAKVOG DUHA NITI SAM POŽELEO BILO KAKVU ŽELJU...
IPAK, MORA DA JESTE. NA MESTU NA KOME STE PREUZELI TAJ NAKIT SIGURNO JE BIO I SAM DUH...

DA... U ONOM TUNELU KOJI SE URUŠIO...
KOJEŠTA!

MI SMO TOKOM ČETRDESET GODINA U BAZI „DRUGDE", ZAHVALJUJUĆI NAŠIM POZNANSTVIMA, IMALI PRILIKE DA SVE DISKRETNO PROVERIMO... NIKADA NIJE POSTOJAO NIKAKAV TUNEL, NITI BILO KAKAV PROLAZ NA PANELU...

...A PONAJMANJE ŠUPLJINA KOJU STE OPISALI NA KONFERENCIJI ZA ŠTAMPU S *OSMANOM DEMIROM*...

BILI STE *PRENETI* NA NEKO DRUGO MESTO NAKON ŠTO STE IZRAZILI ŽELJU TOM DUHU, KAKO GA VI NAZIVATE... A ONDA STE NESVESNO IZMISLILI TU SMEŠNU PRIČU...

NISAM JA IZRAZIO NIKAKVU ŽELJU! KAKO TO DA VAM OBJASNIM?

MADA...

PA, ZAPRAVO JESAM SILNO POŽELEO DA OTKRIJEM DA LI SE U SOBI DUHA KRIJE NEKA MISTERIJA... MORALA JE BITI APSURDNA, ALI I UVERLJIVA...
TAKOĐE SAM POŽELEO DA MUZEJU NEŠTO POKLONIM... ALI JA STALNO IMAM TAKVE ŽELJE...

TAKO JE. ALI DA NISTE PRESKOČILI ONU FAMOZNU ULICU, BILI BISTE MRTVI.

...I VAŠA ŽELJA NE BI BILA USLIŠENA.
NAKON TOGA JE VAŠ UM IZMISLIO DONEKLE UVERLJIVU PRIČU... ONU O TUNELU...

...A ZAPRAVO NISTE NI SVESNI DA STE U TOJ PROSTORIJI UČINILI NEŠTO DA SE *PROLAZ OTVORI*. NE ONAJ KOJI SE *NAVODNO* SRUŠIO, NEGO NEKI DRUGI...

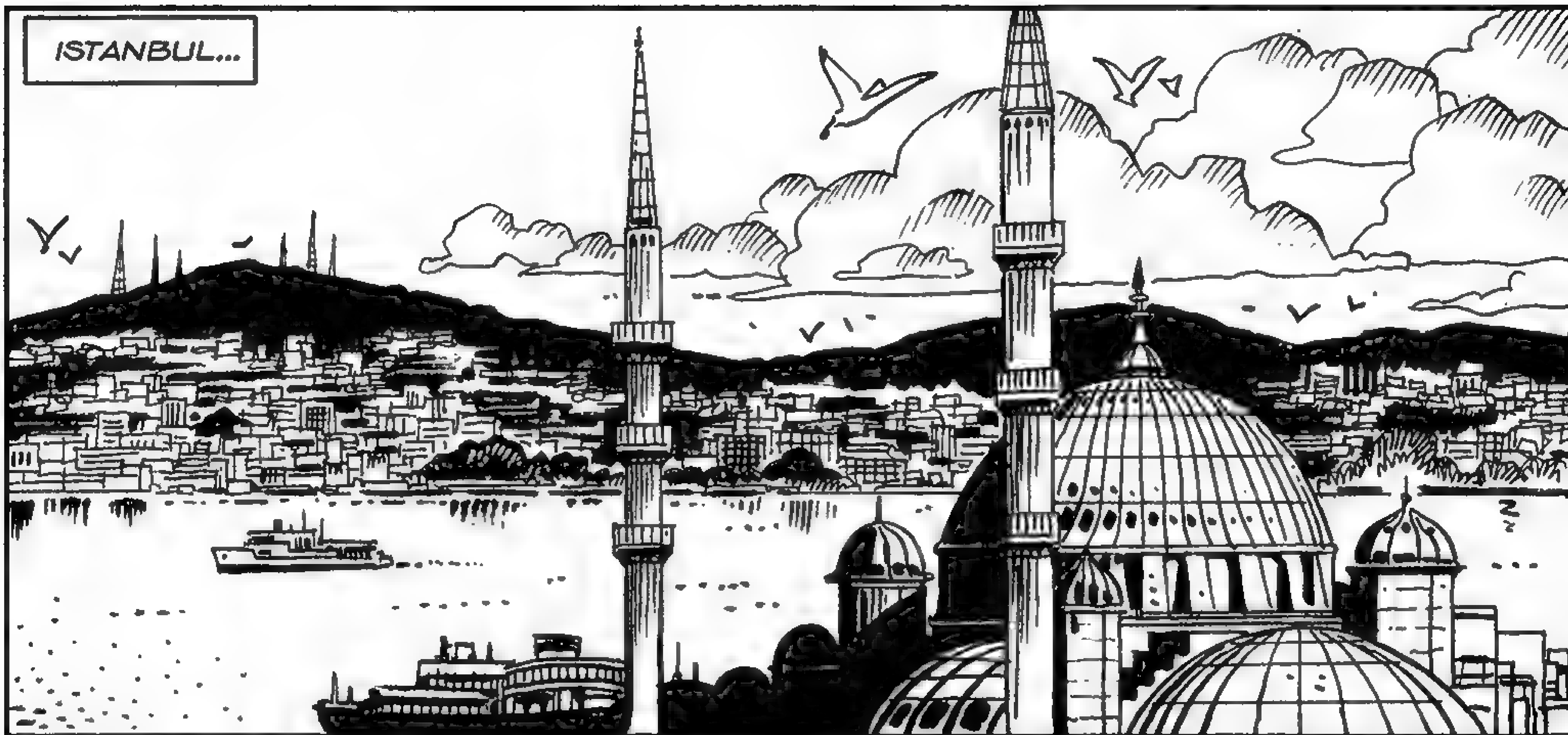

DRUGIM REČIMA, VI IMATE NEKU VRSTU MENTALNOG „SEZAME, OTVORI SE". I POČINJETE DA SE ***PRISEĆATE***. ZATO VAS MOLIMO DA SE ***VRATITE U TOPKAPI***...

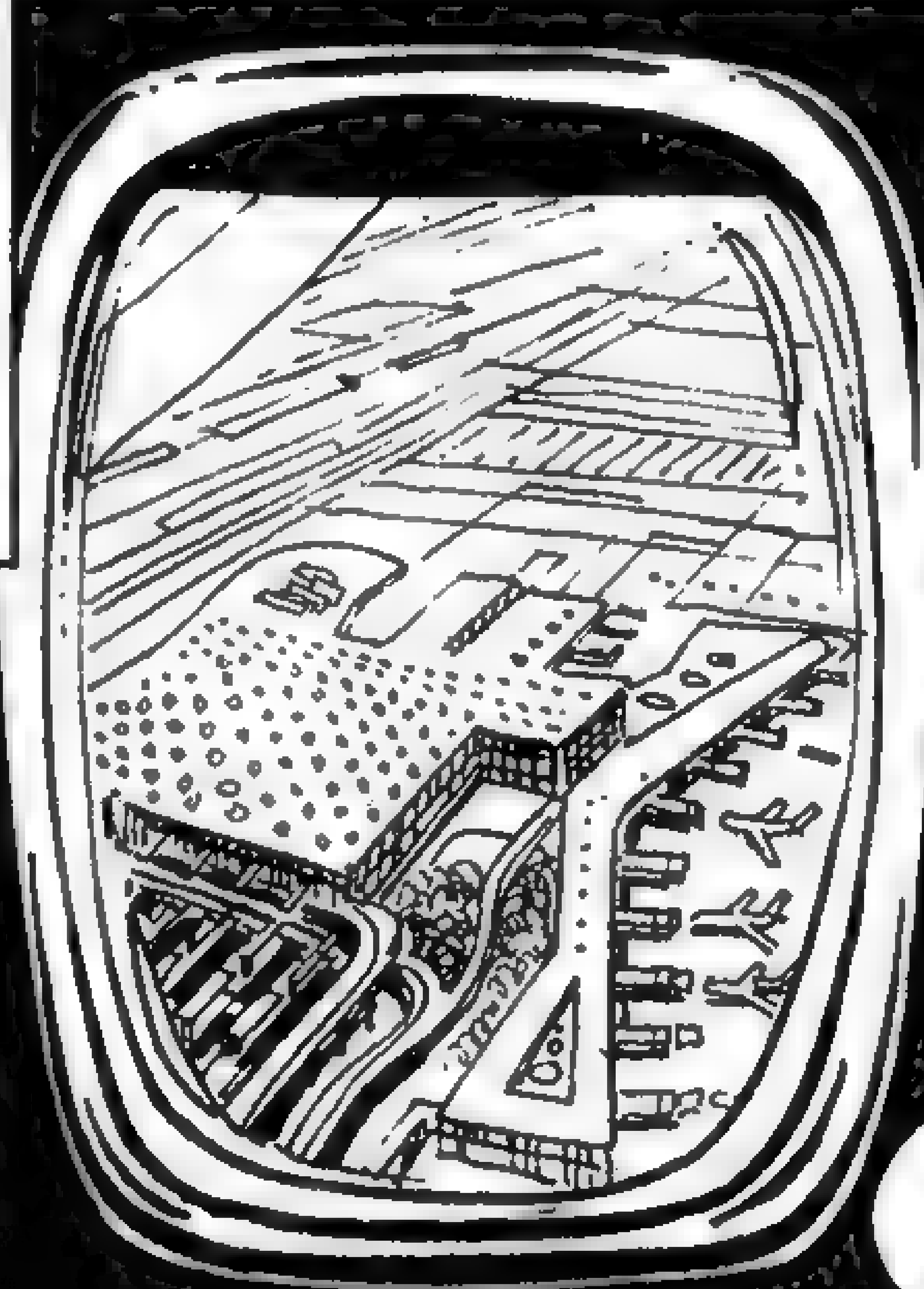

TAJ FENOMEN BI MOGAO PONOVO DA SE MANIFESTUJE... A VI BISTE OVOG PUTA MOGLI DA PREPOZNATE MESTO NA KOJE STE BILI ODVEDENI, ŠTO BI NAM OMOGUĆILO DA GA PRONAĐEMO...
DA GA PRONAĐETE? ZAŠTO VAM JE TOLIKO STALO DO TOGA?

ZATO ŠTO NE ŽELIMO DA PRE NAS STIGNU ***SIVI VUKOVI*** ILI NEKE DRUGE OSOBE KOJE TRAGAJU ZA DUHOM. MNOGI SU SAZNALI ZA TU VEST TOKOM VEKOVA...
BAZA „DRUGDE" ŽELI DA PRONAĐE NAČIN DA ONESPOSOBI ***BOŽANSTVO*** NAKON ŠTO SE PROBUDI IZ SNA I DA TAKO OTKLONI SVAKU OPASNOST...

HMM... SHVATIO SAM. ODNOSNO, ***PRAVIĆU SE DA SAM SHVATIO***... ŽELIM DA SE ČUJEM S ***KRISOM TAUEROM***...
MORAĆETE BRZO DA ODLUČITE. NEMAMO MNOGO VREMENA NA RASPOLAGANJU...

A ŠTO SE TIČE DIJANE I JAVE, TAUER ĆE VAM DATI TAČNA UPUTSTVA...

ISTANBUL...

NOVI AERODROM U ISTANBULU (IST), OTVOREN 29. OKTOBRA 2018, PRAVI-PRAVCATI GRAD VELIČINE MENHETNA, ZAMIŠLJEN JE DA POSTANE NAJVEĆE AVIO-ČVORIŠTE NA SVETU...
ĐAVOLI PAKLA, NEPREGLEDAN JE. PREDSEDNIK ERDOGAN ŽELEO JE DA SAM SEBI PODIGNE SPOMENIK NA KOJEM BI MU I TOPKAPI POZAVIDEO...

TJA. NE ZNAM JESAM LI DOBRO POSTUPIO ŠTO SAM DOŠAO, POSEBNO POD OVAKVIM OKOLNOSTIMA, ALI ***KRIS*** ME JE ZAMOLIO, A U NJEGA MOGU DA IMAM POV...
ABI MARTI!

TO „ABI" ZADRŽI ZA SEBE! TI SI „STARIJI BRAT", I TO MNOGO GODINA STARIJI...
NE BAŠ MNOGO. DOBRO ONDA, ***KARDEŠIM***. ZVAĆU TE SAMO „BRATE MOJ"... VIDIM DA NISI MNOGO OSTARIO...

UZVRAĆAM TI DOBRONAMERNU LAŽ. HVALA TI ŠTO SI DOŠAO PO MENE...
VODIM TE SADA U HOTEL, A KASNIJE IDEMO DA NEŠTO POJEDEMO...

HMM... BURSA ĆEVAP, KAKO BOG ZAPOVEDA. POSTOJI LI JOŠ ONAJ RESTORAN NA GALATA MOSTU?
POSTOJI, ALI JE POSTAO PREVIŠE TURISTIČKI. PROŠLO JE MNOGO VREMENA, MARTI... MNOGE STVARI SU SE PROMENILE, UKLJUČUJUĆI I POLITIČKU SITUACIJU...

ZAISTA. NEGO, DA LI TO IMA VEZE S TIM ŠTO SU ME „POZVALI" DA DOĐEM OVDE SAM?
UPRAVO TAKO, „POZVALI", A NE PRIMORALI. MISLIM DA ZAPRAVO NE ŽELE DA PRAVE PREVELIKI PUBLICITET S TVOJOM POJAVOM... DA SI DOŠAO S JAVOM I S DIJANOM, SVE BI BILO PREVIŠE UPADLJIVO...

„U SLUČAJU ARKE PODRŽAVAO SI TEZU O GENOCIDU NAD JERMENIMA, A OVDE JE TO TABU TEMA..."

BILO KAKO BILO, ZNAJ DA SE OVOG PUTA SLAŽEM SA SVOJIM ŠEFOVIMA. ŽELIMO DA OKOLNOSTI BUDU ŠTO JE MOGUĆE SLIČNIJE ONIM OD PRE ČETRDESET GODINA, KAKO BISMO OMOGUĆILI DA SE FENOMEN NEOMETANO MANIFESTUJE I DA SE PROLAZ PONOVO OTVORI...

MISLIM NA ONAJ PROLAZ IZ KOG SI UZEO NAKIT. NIKO VIŠE NIJE USPEO DA GA PRONAĐE...
HMM... MORAM PRIZNATI DA MI JE PRIJATELJ PO IMENU TAUER REKAO POTPUNO ISTU STVAR, A VAMA DVOJICI VERUJEM.

BAZA „DRUGDE"...
JE LI SVE U REDU, BRODI?
DA, OVAJ, GOSPODI-NE...
47 B.

NAŠI GA NISU ISPUŠTALI IZ VIDA NIJEDNOG TRENUTKA. NJEGOV PRIJATELJ OSMAN GA JE OTPRATIO DO HOTELA...

„OSTAVIO JE PRTLJAG I ISTUŠIRAO SE, A ONDA SE OSMAN VRATIO PO NJEGA I OTIŠLI SU DA... OVAJ... NEŠTO POJEDU U 'KOST KAFEU & RESTORANU'..."

AKO SMEM DA KAŽEM, MISLIM DA SU SE NAJELI KAO DVA... OVAJ... PRASCA. GOSPODIN MISTERI-JA BI U SVOJIM GODINAMA TREBALO DA PRIPAZI NA HOLESTEROL I GLIKEMIJU... A TO BIH I VAMA PREDLOŽIO...
KAKVE TO VEZE IMA SA MNOM? MNOGO SAM MLAĐI OD NJEGA. OTPRILIKE DVA ME-SECA...

ŠTA SADA RADI?
OVDE JE POLA DVA NOĆU I MALO MI SE PRISPA-VALO... U ISTANBULU JE POLA JEDANA-EST UJUTRU...

FREJZER I OSTALI GA PRATE IZ PRIKRAJKA. KRENUO JE U OBILAZAK GRADA...

„I TAMO JE PRONAŠAO TEZGU PREPUNU TURSKIH IZDANJA STRIPA SA SVOJIM PUSTOLOVINAMA. DELUJE VRLO ZADOVOLJNO..."
MARTIN MYSTERE
MARTIN MYSTERE
MARTIN MYSTERE

JOŠ KNJIGA ZA KUĆU. DIJANA ĆE BITI ODUŠEVLJENA...
A SADA JE... OVAJ, UPRAVO JE (ZEV) PRIMIO TELEFONSKI POZIV...
ALTROVE
ALTRO

HALO... ZDRAVO, MARTI, OVDE JE OSMAN. ZOVEM TE U VEZI SA EKSPERIMENTOM PLANIRANIM ZA SUTRA UVEČE...
ŠTA SE DOGODILO?

POMEREN JE ZA VEČERAS. NADAM SE DA TI TO NEĆE PREDSTAVLJATI PROBLEM...

EH, ISKREN DA BUDEM, IMAO SAM DOGOVOR S GRUPOM TRBUŠNIH PLESAČICA, ALI ODLOŽIĆU TO ZA SUTRA... A OTKUD TO?
SALA ĆE BITI ZAUZETA JER JE U POSLEDNJEM TRENUTKU ZAKAZANA KONFERENCIJA S VIŠIH INSTANCI... DOĆI ĆU KASNIJE PO TEBE S AŽURIRANIM DOZVOLAMA...

PROKLETSTVO. DVADESET ČETIRI SATA MANJE. LET ODAVDE DO ISTANBULA TRAJE 11 SATI, NE RAČUNAJUĆI TRANSFERE... DISKRETNO SLETANJE JE VEĆ DOGOVORENO S NATO BAZOM U INDŽIRLIKU...

(ZEV)... UPRAVO SU ZATO I POMERILI... NE ŽELE DA MI STIGNEMO DO NJEGA...
MISLIŠ LI DA JE I TO DELO ŠPIJUNA? MOŽE BITI... I SAD SI POČEO DA TO TVOJE „OVAJ" UBACUJEŠ I NA POČETAK REČENICA...

TO NIJE BILO „OVAJ", GOSPODINE, NEGO „ZEV", ODNOSNO ZEVANJE...
ŽIVELA ISTINA. GLASOVNOM PROVEROM KOJU SU IZVRŠILI DRONOVI SUMNJA U VEZI SA AGENTOM KOJI NAM JE DOBRO POZNAT NIJE POTVRĐENA... MOŽDA JE SAMO VEOMA LUKAV. NE BIH ŽELEO DA SE U NAŠEM ODSUSTVU MARTIJU DESI NEŠTO OZBILJNO...

U SVAKOM SLUČAJU, POSTOJI NAČIN DA STIGNEMO NA VREME... ALI GRAĐANI BI NAS STRELJALI KAD BI SAZNALI KOLIKO JE KOŠTALA TA IGRAČKA... MULTIMILIJARDERI KOJI SU SE POSVETILI KOSMIČKOM TURIZMU NEMAJU OBIČAJ DA DAJU POPUSTE...

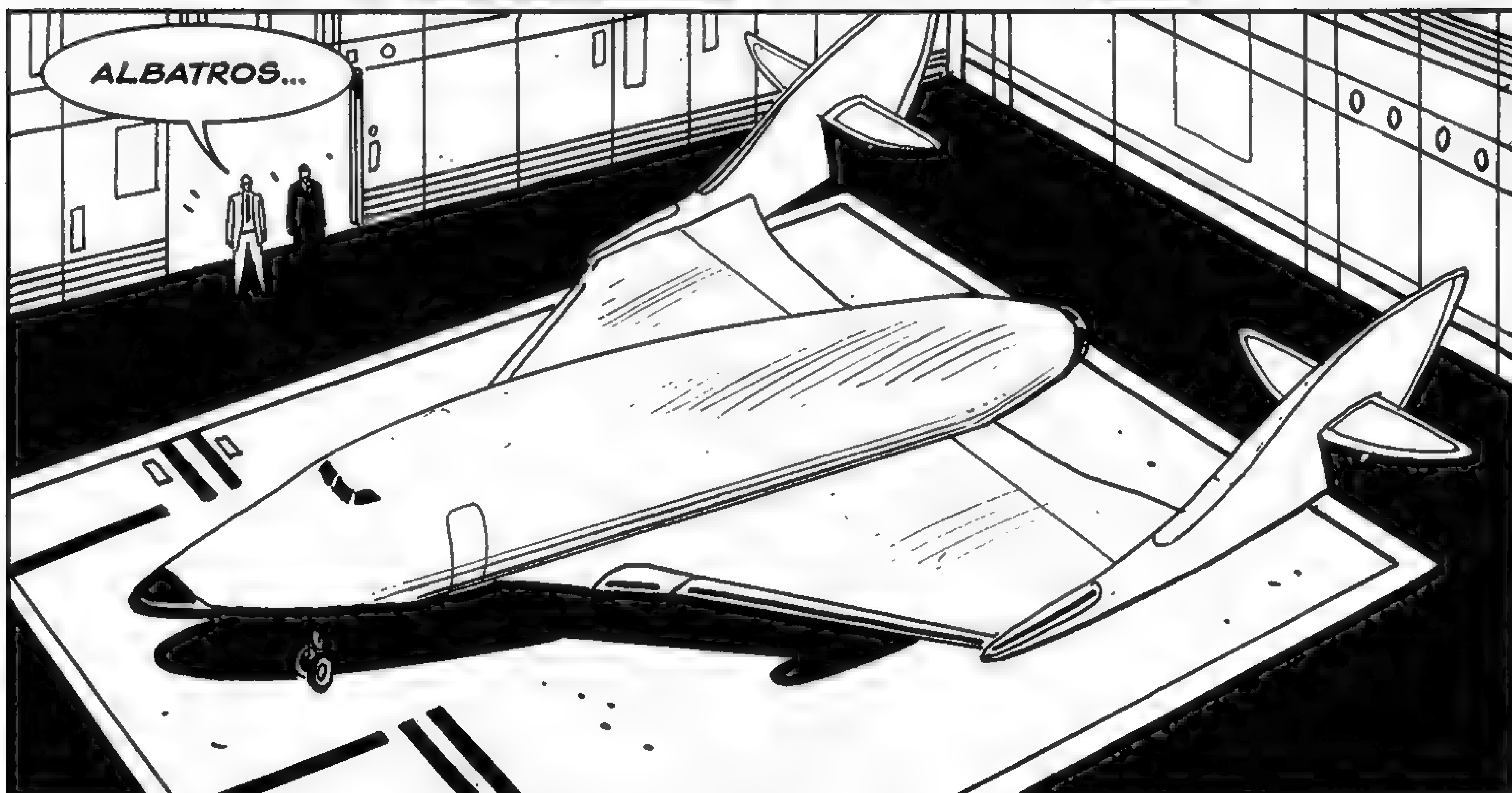

A PRE SVEGA... OVAJ... (OVO JE ZAISTA BILO „OVAJ") TI GRAĐANI NIKADA NEĆE SAZNATI KOLIKO ĆE KOŠTATI SAMO OVAJ LET...
ZAISTA, KAO ŠTO NAŽALOST – ILI NA SREĆU – NIKADA NEĆE SAZNATI NI MNOGE DRUGE STVARI...

PRVA OD DVE OSOBE. PREPOZNAVANJE ZENICE I LICA IZVRŠENO. PREPOZNAVANJE ŠIFRE IZVRŠENO...

PREPOZNAVANJE OTISAKA IZVRŠENO. PREPOZNAVANJE DNK IZVRŠENO. DOBRO DOŠLI, KOMANDANTE TAUERU. DRUGA OD DVE OSOBE...

(ZEV)... NAJVIŠE ME LJUTI TO ŠTO U AVIONU NE MOGU DA SPAVAM...
DOBRO DOŠLI, ZAMENIČE KOMANDANTA BRODI...

VRRRRR

ALBATROS...

DOBAR DAN, KOMANDANTE TAUERU... NA KAKVO LEPO MESTO IDEMO DANAS?
NEĆE BITI LEPO (ZEV). POŠTO NEMA PROZORA, BILO LEPO ILI RUŽNO, NIŠTA SE NEĆE VIDETI...

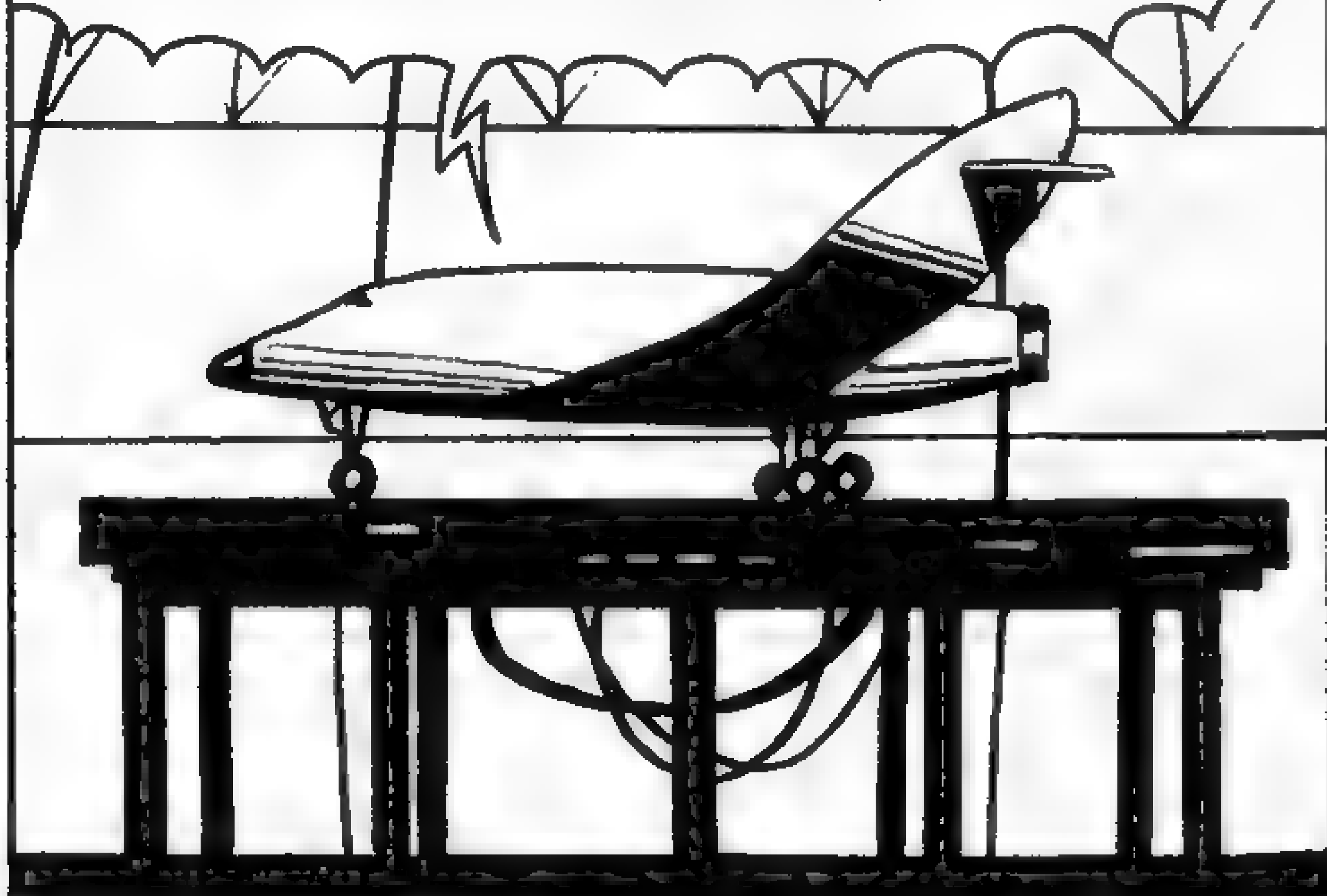

LET ĆE BITI SUBORBITALNI. ŠTO IMA MANJE OTVORA, BOLJE JE I BEZBEDNIJE. ALI PUŠTAĆEMO LEPE FILMOVE KOJE ĆETE MOĆI DA SLUŠATE SA BEŽIČNIM SLUŠALICAMA...
ZA MALOG KOJEM SE DREMA PUSTITE PEPU PRASE. TAKO ĆE LAKŠE DA ZASPI...

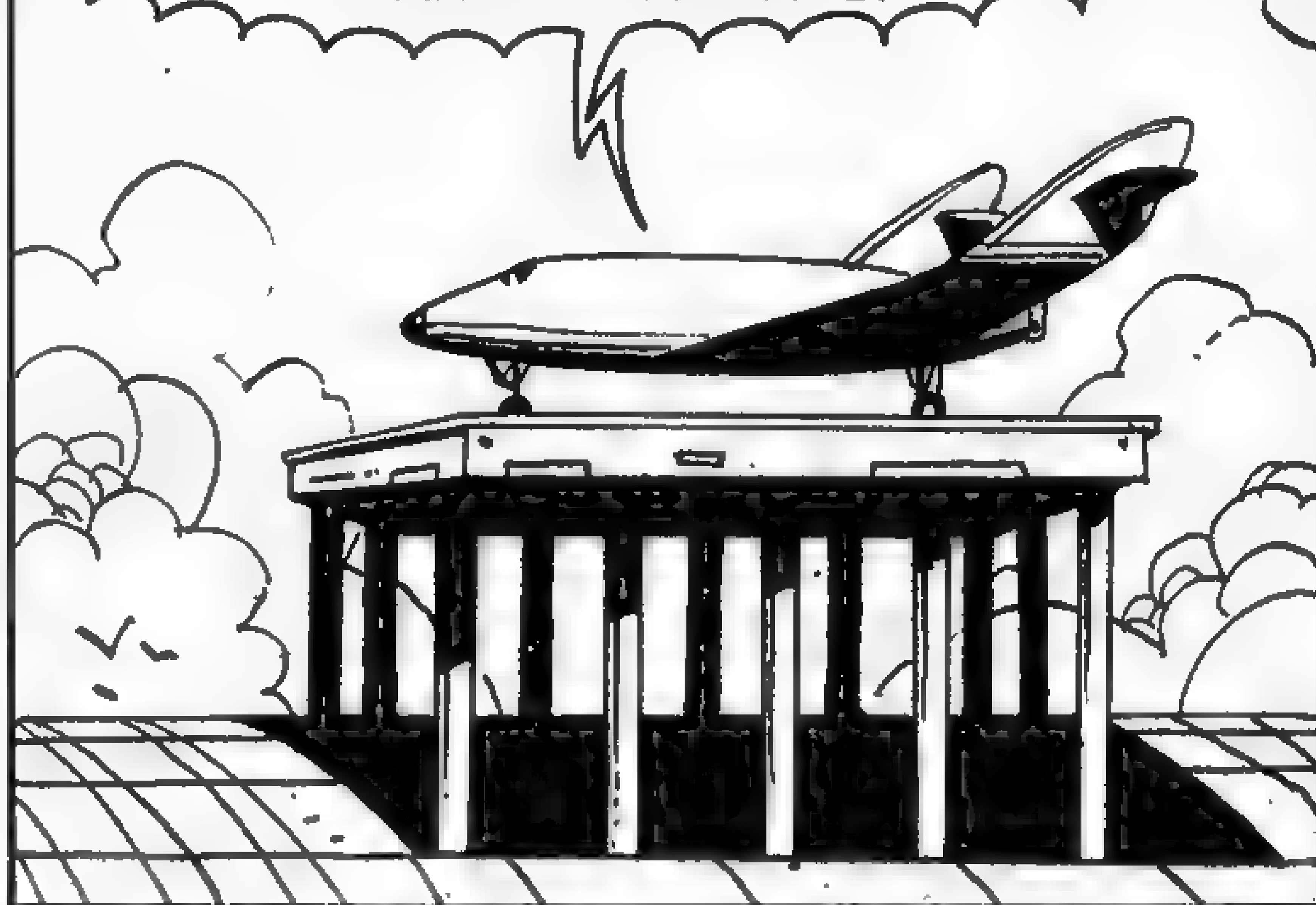

U SVAKOM SLUČAJU, IDEMO U TURSKU, I TO MAKSIMALNOM BRZINOM. ČIM SE ALDUS MORIGAN UDOSTOJI DA SE POJAVI...
ODLIČNO. NAVIGACIONI RAČUNAR ODMAH ĆE ZABELEŽITI PLAN LETA ZA NAŠU TAJNU ARHIVU.

IZVINITE. SPAVAO SAM. ČAK I NEKO KO JE BESMRTAN I NOSI VEKOVE NA SVOJIM PLEĆIMA IMA PRAVO DA SE MALO ODMORI.
TAKO JE. TREBA OSTAVITI PROSTORA STARIMA.
POSEBNO ONIMA KOJI SU... OVAJ... UVEK PRIKLADNO OBUČENI...

NATO AERODROM U INDŽILIKU?
NE, MISLIM DA ĆE BITI DRUGDE. NA OSNOVU MARTIJEVIH MAGIČNO-MEDICINSKIH IZVEŠTAJA KOJI SU TOKOM GODINA BILI ARHIVIRANI, TREBALO BI DA BUDEM U STANJU DA GA OPAZIM U KRUGU OD OSAMDESET KILOMETARA.

OSIM TOGA, KADA NAS JE POZVAO TELEFONOM, OSETIO SAM DA ĆU VEROVATNO DOBITI NEOČEKIVANU POMOĆ...
SHVATIO SAM. TO ZNAČI DA ĆEMO, KAO I OBIČNO, IMPROVIZOVATI... OVI MARINCI ĆE PAZITI NA VAS...

A SADA NEKOLIKO INFORMACIJA O NAŠEM LETU. SUBORBITALNA KRSTARICA NA HIBRIDNI RAKETNI POGON S REAKTORIMA... ANTIRADARSKI UREĐAJI NAJNOVIJE GENERACIJE, S DELIMIČNOM **NEVIDLJIVOŠĆU,** POPUT ONE KOJA ŠTITI NAŠE DRONOVE...

IMA „VTOL" OPCIJE, ODNOSNO **VERTICAL TAKE-OFF AND LANDING** S MOGUĆNOŠĆU IZUZETNO BRZOG PENJANJA I SPUŠTANJA, PRI ČEMU SE POSTIŽE SLETANJE I POLAZAK U VRLO KRATKOM RAZMAKU.

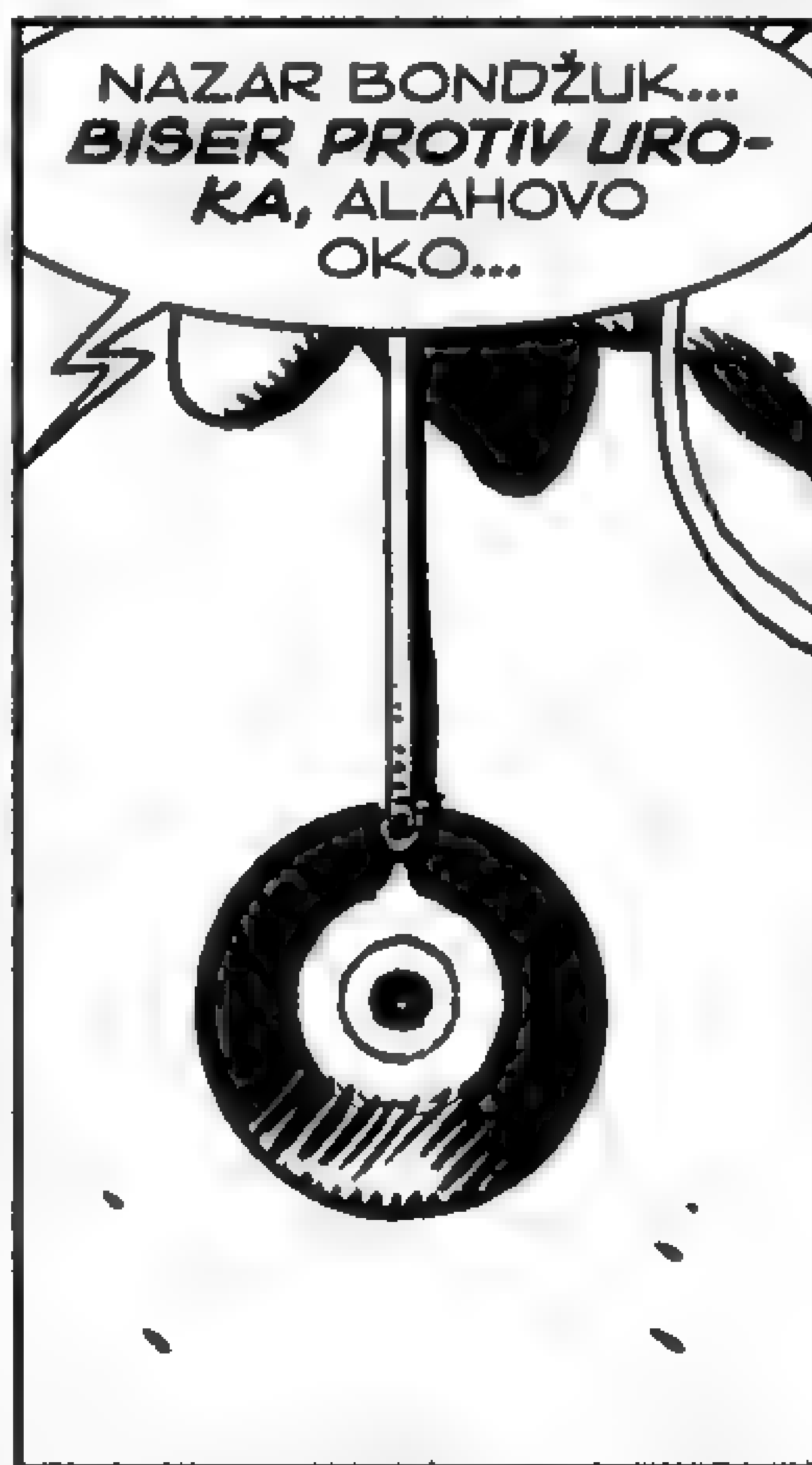

VREME ZA DOSTIZANJE VISINE: ČETIRI MINUTA, BRZINA OD ŠEST HILJADA KILOMETARA NA SAT, GOTOVO DVOSTRUKO VIŠE U ODNOSU NA **BLEKBERD**...

IZVINJAVAMO SE AKO STE OSETILI NEPRIJATNOST ZBOG UBRZANJA...
ZABORAVIO SAM NA NJU. TO JE ONO ŠTO NAJVIŠE MRZIM KADA NEMA PROZORA...

MOLIMO VAS DA VEŽETE SIGURNOSNE POJASEVE I DA ZATVORITE STOČIĆE ISPRED VAS...
U SLUČAJU OPASNOSTI PRATITI **SVETLOSNU SIGNALIZACIJU** UKOLIKO JE IMA...

TOPKAPI, NEŠTO KASNIJE...
STIGLI SMO, KARDEŠIM. KAO I OBIČNO, IZVINJAVAM SE ZBOG OVOG DETALJNOG PRETRESA. PRE NEGO ŠTO TE OSTAVIM NASAMO, KAO ONE VEČERI KADA SI PRONAŠAO PROLAZ, ŽELIM DA TI URUČIM JEDAN MALI POKLON...

EVO. NEMOJ SE ČUDITI ŠTO NA SEBI NOSI TRAGOVE VREMENA: PRIPADALA JE MOM OCU, A JA ŽELIM DA JE OSTAVIM TEBI...
UH...

NAZAR BONDŽUK... **BISER PROTIV UROKA,** ALAHOVO OKO...

TAKO JE. ONO JE JEDNA OD NAŠIH NAJMOĆNIJIH AMAJLIJA... ŠTITI PROTIV SVIH ZLIH UTICAJA...

ČAK I AKO NE VERUJEŠ U TE STVARI, ŽELEO BIH DA JE ZADRŽIŠ. TI SI MENI ZAISTA KAO BRAT. TAKO ĆU SE OSEĆATI SPOKOJNIJE...
PA, OVAJ... DIRNUT SAM. HVALA TI NA TIM REČIMA I NA OVOM GESTU. NARAVNO DA ĆU JE ZADRŽATI...

HMM...

PONEKAD POMISLIM DA NISAM NORMALAN ŠTO PRIHVATAM NEKE ZADATKE.
STOJIM OVDE, GLEDAM OKO SEBE KAO BUDALA I POKUŠAVAM DA SE PRISETIM ŠTA SAM MISLIO PRE ČETIRI DECENIJE, A SEĆANJE ME PO SVOJ PRILICI ***NE SLUŽI DOBRO...***

SIGURNO SAM REKAO SEBI DA BIH ŽELEO DA OTKRIJEM TAJNU... PONOVO ĆU POŽELETI TU ŽELJU I DODAĆU DA TAJNA KOJU ŽELIM DA SAZNAM IMA VEZE S „BOŽANSTVOM" ILI „DUHOM", KAKO GOD SE ON ZVAO...

ZATIM SAM DODIRNUO OVE DEKORACIJE S MALIM OČIMA, KAO ŠTO TO I SADA RADIM...
ALI NIŠTA SE NE DEŠAVA...

O, DA... UMALO DA ZABORAVIM... INTENZIVNO SAM RAZMIŠLJAO O REČENICI „SEZAME, OTVORI SE", KAO DA U TO VERUJEM...

U IZVESNOM SMISLU SAM ZAISTA I VEROVAO... A MOŽDA VERUJEM I DALJE...

ALI...

SADA SE SEĆAM... **SADA SE SEĆAM...**

I TADA SE ISTO DOGODILO...

I JA SAM...

UŠAO...

KOMUTAN EFENDI... GOSPODINE KOMANDANTE... PRONAŠAO JE PROLAZ...
TO NISMO MOGLI DA PRETPOSTAVIMO...

BRZO SE ZATVARA... ŠTA DA RADIMO?

MISLIM DA JE PITANJE SEKUNDI... ON SE VIŠE NE VIDI...
LANET OLSUN! PROKLETSTVO!

PRATITE GA... JA ĆU MU UĆI U TRAG UZ POMOĆ MIKRO GPS-A I STIĆI ĆU DO VAS, U NADI DA NEĆE OTIĆI PREDALEKO...
U SVAKOM SLUČAJU, AKO NE STIGNEM NA VREME, ZNATE ŠTA TREBA DA RADITE...
CHOK IVI. U REDU, KOMUTAN EFENDI! OBAVESTIĆEMO FREJZERA I KREĆEMO...

NEMOGUĆE... SVOD NA TUNELU JE NESTAO...
MALOPRE SAM NA SEBI IMAO LANENI SAKO, KRAVATU NA PRUGE I OKSFORD KOŠULJU...
SVE SE PROMENILO, ČAK I MOJA ODEĆA!

A SADA IMAM ISTU JAKNU I ISTU MAJICU KAO PRE ČETRDESET GODINA, KOJE SAM LJUBOMORNO ČUVAO KAO USPOMENU...

NA SVU SREĆU SU MI OSTAVILI FARMERKE U KOJIMA MI STOJE NOVČANIK I DOKUMENTA... KO ZNA ŠTA SE DESILO SA SVIM OSTALIM...
TAMO JE GRAD NA „TRBUŠASTOM BRDU"... ISTI KAO I ONDA, MADA MI TADA NIJE IZGLEDAO TAKO DALEKO...

NARAVNO... OVOGA PUTA STE NAPRAVILI VELIKI KRUG...
?

JA SAM ABDUL KANBAZ, VODIČ, SVEZNALICA, ISTRAŽIVAČ, A PONEKAD I SUPERHEROJ... SEDITE, EFENDI... VRLO RADO ĆU VAS POVESTI...

PRETPOSTAVLJAM DA STE DOŠLI DA PRONAĐETE GOSPODINA DUHA. EH... NE LIČITE MI NA VARALICU KAO POJEDINI KOJE SREĆEM, A JA U PRINCIPU NIKAD NE GREŠIM...

OVO JE MOJA PRIJATELJICA ARABELA, TRBUŠNA PLESAČICA...
AKO SE NE VARAM, TREBALO JE DA SE SASTANETE S PLESNOM GRUPOM MOJIH KOLEGINICA... AKO ŽELITE, JA ĆU SE UDVOSTRUČITI...

POP POP POP
EVO... DA LI VAM JE DOVOLJNO ILI ŽELITE JOŠ?

GOSPODINE MISTERIJO, UKOLIKO SE NISAM PREVARIO, ZNAM DA SE TAKO ZOVETE IAKO SE NISMO UPOZNALI. ŽURI VAM SE. MORATE DA VIDITE GOSPODINA DUHA...
TJA, AKO SE SVE UZME U OBZIR, I NE ŽURIM MNOGO. ALI...

PIH... TOM STARUDIJOM ĆEŠ STIĆI TEK PREKOSUTRA. GOSPODIN DUH NE VOLI DA ČEKA...

ODMAH ĆU VAM POZVATI TAKSI...

TAKSI, EFENDI?

PAZITE! ON VARA S ***KUSUROM***. POPNI SE NA MOJ TEPIH...

DOLMUŠ? ŽELITE LI GRUPNI TAKSI? DOSTA ĆETE UŠTEDETI...

JA ĆU VAM DATI POPUST...

KAO ŠTO VIDITE, IMAM TAKSIMETAR...

POPIĆEMO ČAJ PA ĆEMO PREGOVARATI O CENI...

JA IMAM BRATA NA VELIKOM BAZARU. ON JEFTINO PRODAJE TEPIHE...

ZATO ŠTO TVOJI ***TEPISI*** STVARNO JESU ***JEFTINI***. ALI MOJ ROĐAK IH PRAVI OD PRVOKLASNOG MATERIJALA...

EVO GA. KONJ OD EBANOVINE ILI ZAČARANI KONJ... MEHANIČKI LETEĆI KONJ, RADI POMOĆU OPRUGE KOJA SE NAVIJA KLJUČEM...

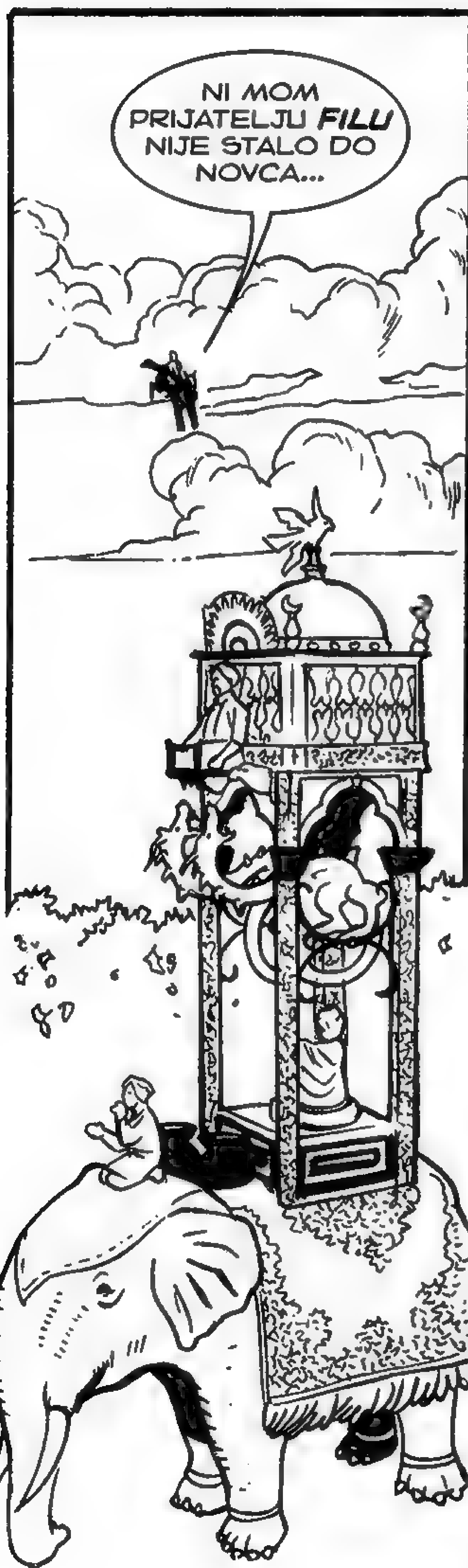

„U SAMO JEDNOM DANU MOŽE DA PREĐE RAZDALJINE KOJE DRUGE ŽIVOTINJE PRELAZE ZA GODINU DANA. JEDNOM JE ČAK STIGAO I DO SUNCA..."

DRAGO MI JE... MOJE POREKLO JE PERSIJSKO, ALI I OVDE U VIZANTIJI SAM DOŽIVEO AVANTURU S PRINCOM KAMAROM AL AKVAROM, KOJI JE GODINAMA BIO MOJ VOLJENI GAZDA...

POPNITE SE, MOLIM VAS. DA LI BISTE BILI LJUBAZNI DA NAVIJETE KLJUČIĆ PORED SEDLA?

VIDIMO SE USKORO, ABDULE KANBAZE...
NABAVI MI NOVE MUŠTERIJE...
VIDIMO SE USKORO, EFENDI MISTERIJO...

PA... BOJIM SE DA NEMAM VALUTU KOJU OVDE KORISTITE...
O, NIJE NI VAŽNO...

NI MOM PRIJATELJU FILU NIJE STALO DO NOVCA...

I ON JE AUTOM. KONSTRUISAO GA JE AL DŽAZAN U XII VEKU. ON JE SAT KOJI NOSI VREME U NAJUDALJENIJA SELA...

MI TO MOŽEMO JER SMO IZMIŠLJENI JUNACI IZ NEKOG IZMIŠLJENOG SVETA... ŽAO MI JE, GOSPODINE MISTERIJO... USKORO ĆEMO MORATI DA SE RASTANEMO...

...JER ĆEMO NESTATI. SADA MORATE DA SE SUOČITE SA STVARNOŠĆU...

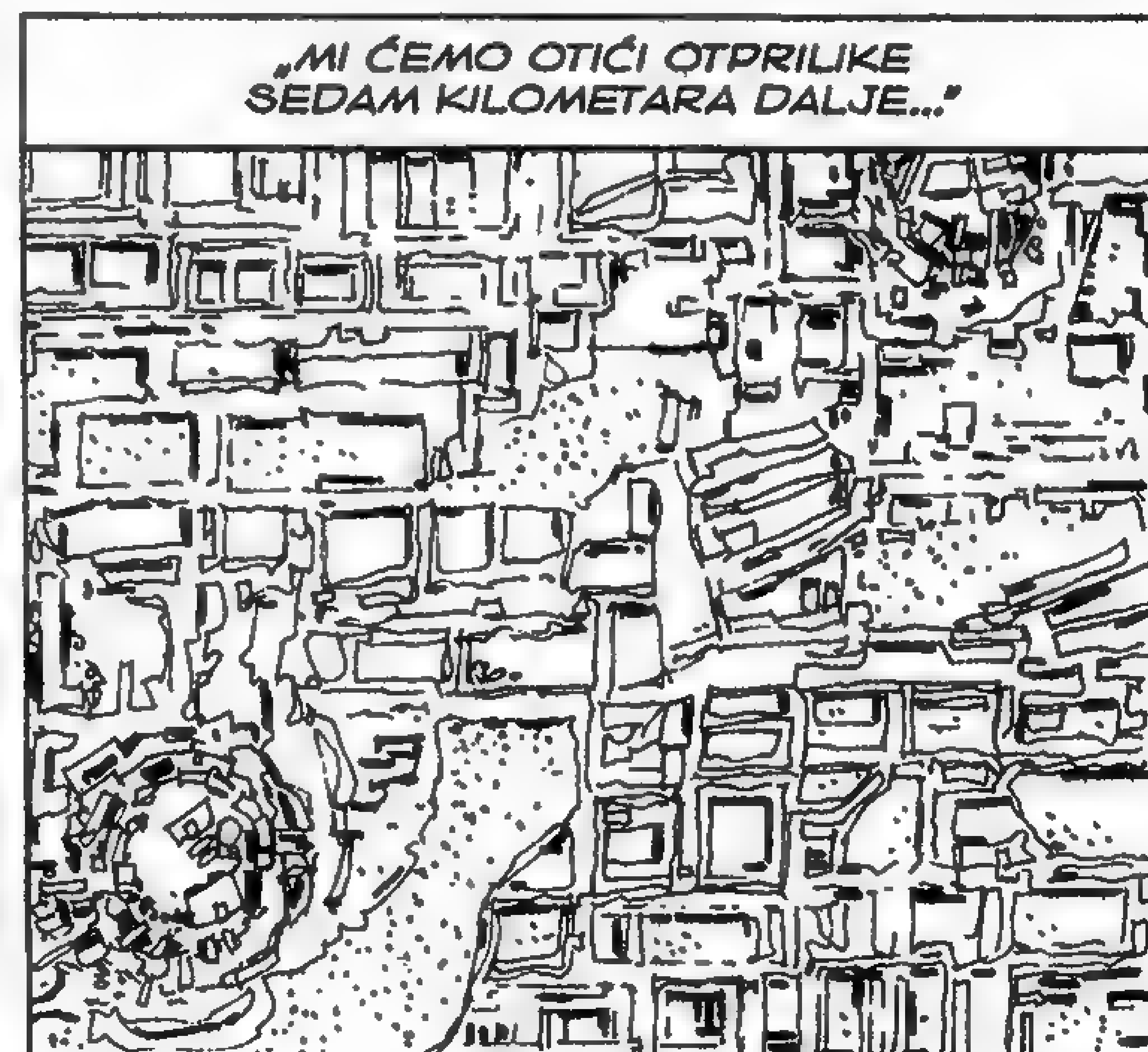

„STVARNOŠĆU KOJA JE DRUGAČIJA OD ONE MATERIJALNE NA KOJU STE NAVIKLI, ALI KOJA MOŽE BITI PODJEDNAKO SUROVA..."
TOK
TOK
TOK

NEVEROVATNO... MISTERIJA I OSTALI SU NESTALI S DETEKTORA I PONOVO SU SE POJAVILI MALO KASNIJE NA HILJADE KILOMETARA DALEKO OD ISTANBULA... I SIGURNO TRI SATA LETA...
KAHRETSIN! PROKLETSTVO! ZAR NE MOŽEMO DA IDEMO BRŽE?
ŽAO MI JE, KOMANDANTE, IDEMO PUNOM BRZINOM... BUDITE SIGURNI DA JE AGUSTA A129 MANGUSTA NAJPRESTIŽNIJI HELIKOPTER KOJI VOJSKA IMA...
TOK TOK TOK

OSIM TOGA, IAKO SU USLOVI POVOLJNI, MOŽEMO NAIĆI NA SNAŽNE IZNENADNE PROMENE VETRA U SVIM PRAVCIMA. OVO JE PREVOZNO SREDSTVO SPECIJALNIH SNAGA I POZAJMLJENO MI JE BEZ ZVANIČNE DOZVOLE... NE SMEM DA RIZIKUJEM...
ZABORAVLJAŠ DA SAM JA BOZKURTLAR NA VISOKOM POLOŽAJU. TAKVE STVARI SU MOJA BRIGA. UŠTEDEĆEMO MALO VREMENA DOK NAM VETAR DUVA U LEĐA, U NADI DA ĆE BITI NEKE VAJDE...

MOGU LI DA ZNAM ŠTA SE TAČNO NALAZI NA KOORDINATAMA KOJE STE MI DALI?
ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE: GOBEKLI TEPE...

„NAJSTARIJI GRAD NA SVETU. POSTOJI VEĆ DVANAEST HILJADA GODINA. PRELEP MUZEJ ZA ISKOPINE S TOG NALAZIŠTA OSNOVAN JE 2018..."

„MI ĆEMO OTIĆI OTPRILIKE SEDAM KILOMETARA DALJE..."

„...U JEDNU OBLAST DALEKO OD MESTA NA KOME SE VRŠE ISKOPAVANJA..."
RUŠEVINE! ŠTA SMO DRUGO PA MOGLI DA NAĐEMO?
MOŽDA ONO ŠTO TRAŽIMO! ENO NAŠEG PROFESORA...

I TAKO SE NONŠALANTNO KREĆE, KAO DA VIDI STVARI KOJE MI NE MOŽEMO DA PRIMETIMO... MALOPRE MI SE ČAK UČINILO DA LETI...

DA, SEĆAM SE SVEGA! OVDE SAM SE NALAZIO PRE ČETRDESET GODINA... NEMA NIKAKVE PEĆINE... I NIŠTA SE NIJE URUŠILO...

NA OVOM MESTU SAM PRONAŠAO NAKIT...

HOĆEŠ REĆI **UKRAO**. ALI ZNAM DA TO NISI URADIO NA NEPOŠTEN NAČIN...
!

IZGLEDA DA RAZGOVARA S NEKIM...
DA, ALI S KIM? I ZAŠTO IDE KA ONOJ GOMILI KAMENJA?

DOBRO DOŠAO... NE PLAŠI SE, SLOBODNO UĐI...

NAS DVOJICA MORAMO NEŠTO DA SE DOGOVORIMO...
DA SE *DOGOVORIMO?* K-KO STE VI?
VI LJUDI NAS VIDITE NA HILJADU NAČINA I IMATE ZA NAS HILJADU IMENA...

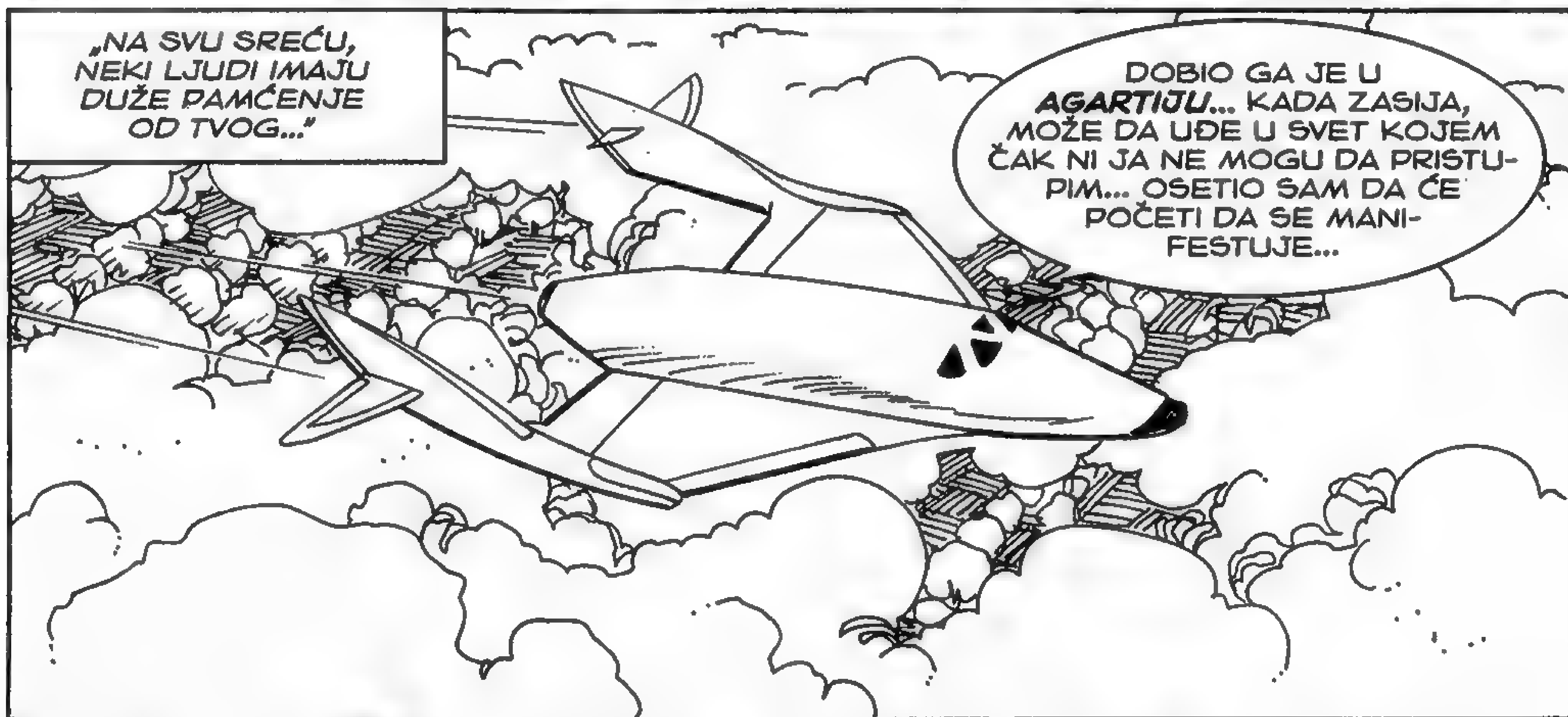

AKO VAM SE NE DOPADAM U OBLIKU ***BESTELESNOG OKA***, MOŽETE ME VIDETI OVAKO...

A AKO VIŠE VOLITE MODERNIJI STIL, MOŽETE ME VIDETI I OVAKO...

NAZVALI STE ME ***DUH IZ LAMPE***... ALI BIO BIH TI ZAHVALAN AKO BI MI SE OBRAĆAO SA „GOSPODINE DUŠE..."
N... NEVEROVATNO... VOLEO BIH DA SU DIJANA I JAVA OVDE JER MI MOŽDA NEĆE POVEROVATI... ODNOSNO, DIJANA NEĆE SIGURNO. ONA JE ***RACIONALNIJA*** OD MENE... UVEK TRAŽI ***DOKAZ***...

OTKUD JA OVDE? I ZAŠTO BAŠ JA? MISLIM DA ME SOPSTVENO IME GURA U NEVOLJE. PONEKAD BIH VOLEO DA NISAM **MARTI MISTERIJA**...
TREĆE OKO... TAJ MALI TROUGAO NA ČELU... MOŽEŠ GA VIDETI U ONOM SMARAGDNOM OGLEDALU...

ĐAVOLI PAKLA... VEĆ NEKO VREME NIJE SIJAO! NISAM NA TO NI POMISLIO...
EH...

„NA SVU SREĆU, NEKI LJUDI IMAJU DUŽE PAMĆENJE OD TVOG..."
DOBIO GA JE U **AGARTIJU**... KADA ZASIJA, MOŽE DA UĐE U SVET KOJEM ČAK NI JA NE MOGU DA PRISTUPIM... OSETIO SAM DA ĆE POČETI DA SE MANIFESTUJE...

PRISUSTVO **TREĆEG OKA** MI OMOGUĆAVA DA IZUZETNO PRECIZNO ODREDIM MESTO NA KOME SE NALAZI, ŠTO JE DOBRO... BIO BI DOVOLJAN ČAK I MIKRO GPS, MALI KAO KLIKER, DA GA PRONAĐEMO BILO GDE NA SVETU...
...ALI SVUDA OKO TOPKAPIJA LJUDE PRETRESAJU DO GOLE KOŽE...

„NA SVU SREĆU, MARTI JE BIO DOVOLJNO RAZUMAN DA NE PONESE ***ORUŽJE SA ZRACIMA.****"*
SAMO JE BILO POTREBNO DA POMISLIM NA REČENICU „SEZAME, OTVORI SE" I DA STIGNEM OVDE, KAO U BAJCI... OSIM TOGA, POMISLIO SAM TO NA MODERNOM ENGLESKOM JEZIKU...
MOGAO SI DA POMISLIŠ NA BILO KOM JEZIKU POZNATOM ČOVEKU! **ODLUČNOST** JE TA KOJA SVE POKREĆE. TI SI **ZAISTA** ŽELEO DA DOĐEŠ OVDE...

UH... ZAŠTO BAŠ „SEZAM", SUSAM, A NE NEKA DRUGA BILJKA? I ZAŠTO JE ULAZ BAŠ U ONOJ SALI U TOPKAPIJU?
A JA BIH MOGAO DA TI ODGOVORIM: ZAŠTO JE TA SALA IZGRAĐENA BAŠ TAMO GDE SE NALAZI TAJ ULAZ? A ŠTO SE TIČE SUSAMA, NEMAM POJMA. NEKA PRAVILA SU NASTALA ČAK I PRE MENE...

„MOŽDA ZATO ŠTO TU BILJKU NIJE POTREBNO OPLODITI, KAO NEKA BOŽANSTVA..."
„DOBIJA SE IZ ČAURE KOJA SADRŽI OTPRILIKE ČETRDESET SEMENA..."

PONOVO ČETRDESET.
ZAISTA. ALI DA SAD PREĐEMO NA POSAO... VIDIŠ OVE DIJAMANTE? MOŽEŠ DA UZMEŠ DVADESETAK...

OVE?
SAMO ONE MALE! ČOVEČE, MISLIŠ DA SI LUKAV? NEMAJU VELIKU KOMERCIJALNU VREDNOST, ALI SU JEDINSTVENI. TEBI I ONIMA KOJIMA IH POKLONIŠ PRUŽIĆE MOGUĆNOST DA STARITE MNOGO SPORIJE NEGO DRUGI LJUDI...

MOŽDA ĆETE PROSLAVITI ČAK I OSAMDESETE ROĐENDANE...
...ALI AKTIVIRAĆE SE SAMO AKO SVOJU POSLEDNJU ŽELJU ŽRTVUJEŠ I POŽELIŠ NEŠTO ZA MENE...
?

IZVINITE, DUŠE... ODNOSNO, GOSPODINE DUŠE... ALI ZAR NE POSTOJE TRI ŽELJE? JA SAM ISKORISTIO SAMO JEDNU DA DOĐEM OVDE...
NEĆEMO GUBITI VREME NA PRAZNE PRIČE! U SVAKOM SLUČAJU, MORAŠ UVEK DOBRO DA IZRAČUNAŠ, JER KAD JEDNOM FORMULIŠEŠ ŽELJU, NEĆEŠ VIŠE MOĆI DA JE PROMENIŠ...

HOĆU DA POŽELIŠ DA ZASPIM ZAUVEK. ŽELIM DA VEČNO POČIVAM, KAO VI LJUDI... TOKOM KRATKIH PERIODA MOG BUDNOG STANJA SAMO SAM PROUZROKOVAO NEVOLJE...

OVDE, U MOJE SVETILIŠTE, DOLAZILI SU POHLEPNI LJUDI S NAMEROM DA OTMU MOJE BLAGO, ILI ONI GLUPI POPUT PARISA, KOJI JE IZAZVAO TROJANSKI RAT...
ZAR MU NIJE VENERA ISPUNILA ŽELJU?

„TAKO SE PRIČA... ALI SVA ČUDA KOJA SE NA MENE ODNOSE, PREPUNA SU LAŽNIH VESTI KOJE SU SE KROZ PREDANJA **MENJALE I ŠIRILE**... NA PRIMER, ONAJ **ALI-BABA** JE BIO PRAVI GAD..."
„UBIO JE ČETRDESETORICU GRADSKIH **ČUVARA** TAKO ŠTO IH JE SPRŽIO U **KLJUČALOM ULJU** I UKRAO JE VEĆI DEO MOG BLAGA..."

NA KRAJU JE ON BIO PROGLAŠEN DOBRIM, A ČUVARI LOŠIM. NE MOGU NI DA ZAMISLIM ŠTA BI SE DESILO U DANAŠNJE VREME... USPAVAJ ME, MOLIM TE...
ALI MOJ TI JE SAVET DA TO URADIŠ ŠTO PRE, ČOVEČE...
UH... A ZAŠTO?

ŠTA JE BILO, ALDUSE? DELUJEŠ UZNEMIRENO!
OSETIO SAM GA... MARTI JE U OPASNOSTI. ZAR NE MOŽEMO DA IDEMO BRŽE?

MORAMO DA KRENEMO U AKCIJU. PRIĐITE BLIŽE. PIŠTOLJI S PRIGUŠIVAČEM IZDALEKA NISU DOVOLJNO PRECIZNI...
?

FLOP
FLOP

KAKVE BUDALE! NISU NI PRIMETILI DA SAM SE SAMO **PRETVARAO** DA RADIM S BAZOM „DRUGDE" A DA ZAPRAVO **JESAM** PRIPADNIK **SIVIH VUKOVA**...

ELIMINISAO SAM IH... UNAKRSNA PALJBA NA MISTERIJU... SAD!

ŠTA SE DEŠAVA? ONO JE FREJZER, PUCA NA MENE...
ZIIP
ZIIP
ZIIP

NE SAMO DA PRIVLAČIM MISTERIJE KAO LEPAK NEGO I KRIMINALCE...
ZIIIP
ZIIIP
ZIIP

OSIM TOGA, OTKAD SAM REŠIO DA DUHU ISPUNIM ŽELJU I DA GA ONESPOSOBIM, BRILJANTI SU POČELI DA SJAJE, ALI PALATA I SVE OSTALO PRETVORILO SE U RUŠEVINE...
DEZORIJENTISAN JE. MISLI DA SE SKLONIO, ALI JA GA VRLO DOBRO VIDIM...

SHVATIO SAM DA SE ONO ŠTO TRAŽIMO NALAZI OVDE... SAD KAD NAS JE DOVEO NA LICE MESTA, VIŠE NAM NIJE POTREBAN.
ZBOGOM, MARTI MISTERIJO...

RMGHRRR!
FLOP
OUH... ŠTA...

ZIP
PROKLETSTVO... FREJZER GA JE UBIO...

UFFF!
TUMP

P-PROKLETA BILA! SADA ĆU TE...

NNGH...

OSTAVI MOJ PIŠTOLJ, MAJ-MUNE...

AHHH!
FLOP

KRAK

DIJANA!

NE MOŽEŠ NI DA ZAMISLIŠ KOLIKO SAM ŽELEO DA TE VIDIM...

DA SE VI NISTE UMEŠALI, BIO BIH MRTAV... NA SVU SREĆU, ONAJ IZDAJNIK FREJZER JE NA KRAJU UBIO DVOJICU SVOJIH LJUDI...

MGH! RGHH!
NARAVNO. AKO SE PROBUDI, USPAVAJ GA PONOVO... MISLIM DA ĆU MORATI MNOGO TOGA DA ISPRIČAM KRISU TAUERU.
A KRIS TAUER ĆE MORATI DA ISPRIČA MENI... ISKORISTIO ME JE KAO MAMAC...

KAKO STE STIGLI DOVDE?
SELI SMO NA AVION ODMAH POSLE TEBE. NISMO HTELI DA TE OSTAVIMO SAMOG I BILI SMO U PRAVU. A ONDA SMO PRATILI FREJZERA DO TOPKAPIJA...

ENO GA TAMO... NEKO JE S NJIM...
ŠTETA ZA NJIH... UBIJ IH SVE...
TOK TOK TOK TOK

PRE ČETRDESET GODINA SHVATIO SAM DA ĆE MARTI MISTERIJA PRONAĆI ONO ŠTO SMO TRAŽILI... NIKADA NIJE SPOZNAO DA JA VUČEM KONCE... ALI SADA NAM VIŠE NIJE POTREBAN.
PUCAJ!
RAZUMEM, KOMANDANTE...

RATATATATATAT

BOLJE NIŠANI, BUDALETINO...
IMAMO PROMENU VETRA, KOMANDANTE. HELIKOPTER SE LJULJA, NIJE LAKO BITI PRECIZAN...
POKUŠAJ PONOVO! I PONOVO!

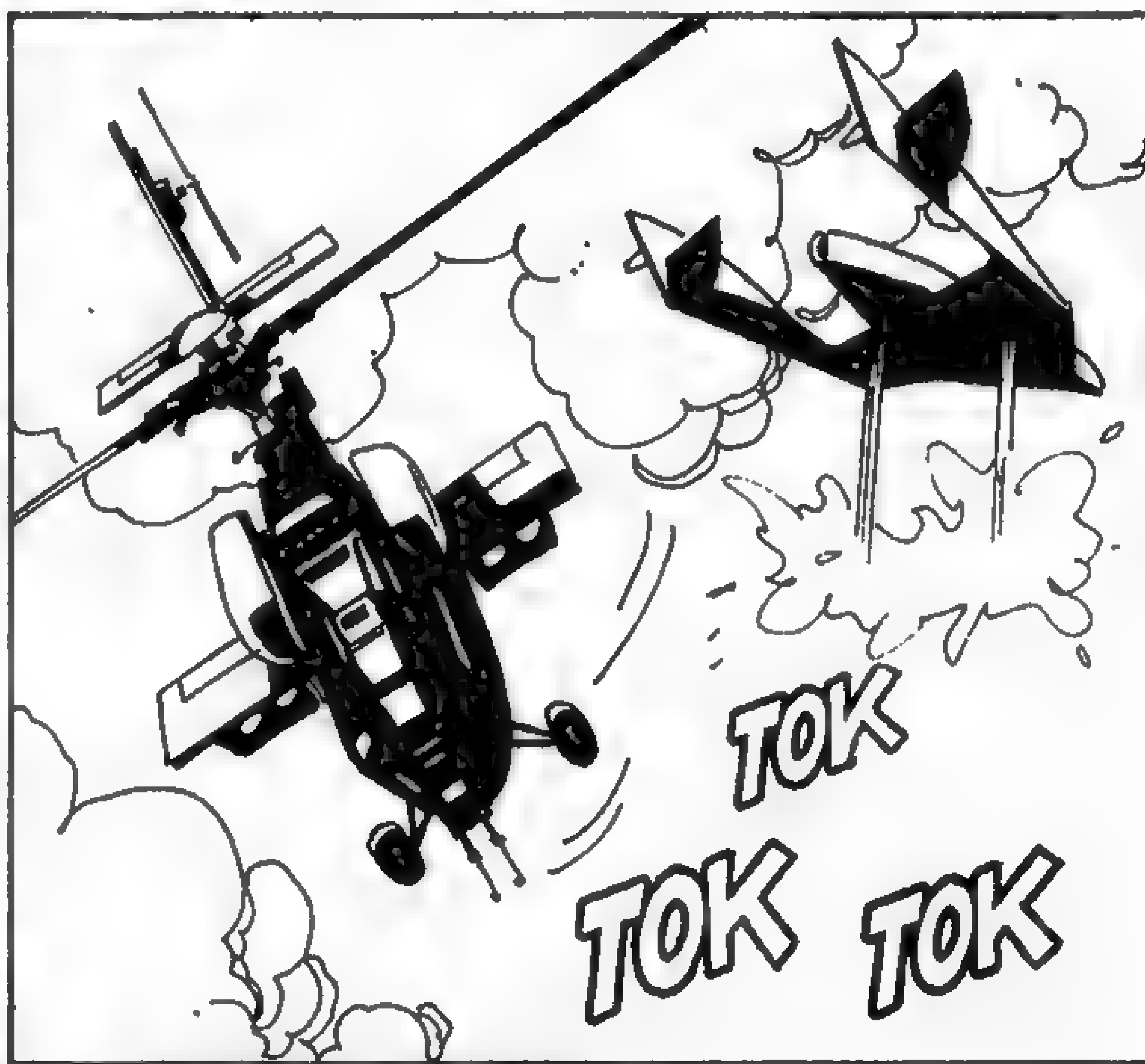

PIH... KAKO JE MARTI POMISLIO DA SAM MU OBEZBEDIO SVE TE DOZVOLE? BILO JE LAKO, KAO ŠTO JE BILO LAKO OMOGUĆITI FREJZERU I NJEGOVIM LJUDIMA DA PROĐU KROZ SVE KONTROLE NA TOPKAPIJU, IAKO SU BILI NAORUŽANI DO ZUBA...
POVEROVAO JE ČAK I U PRIČU O ALAHOVOM OKU MOG OCA, NE SUMNJAJUĆI DA JE TAJ PRIVEZAK ZAPRAVO BIO MIKRO GPS...

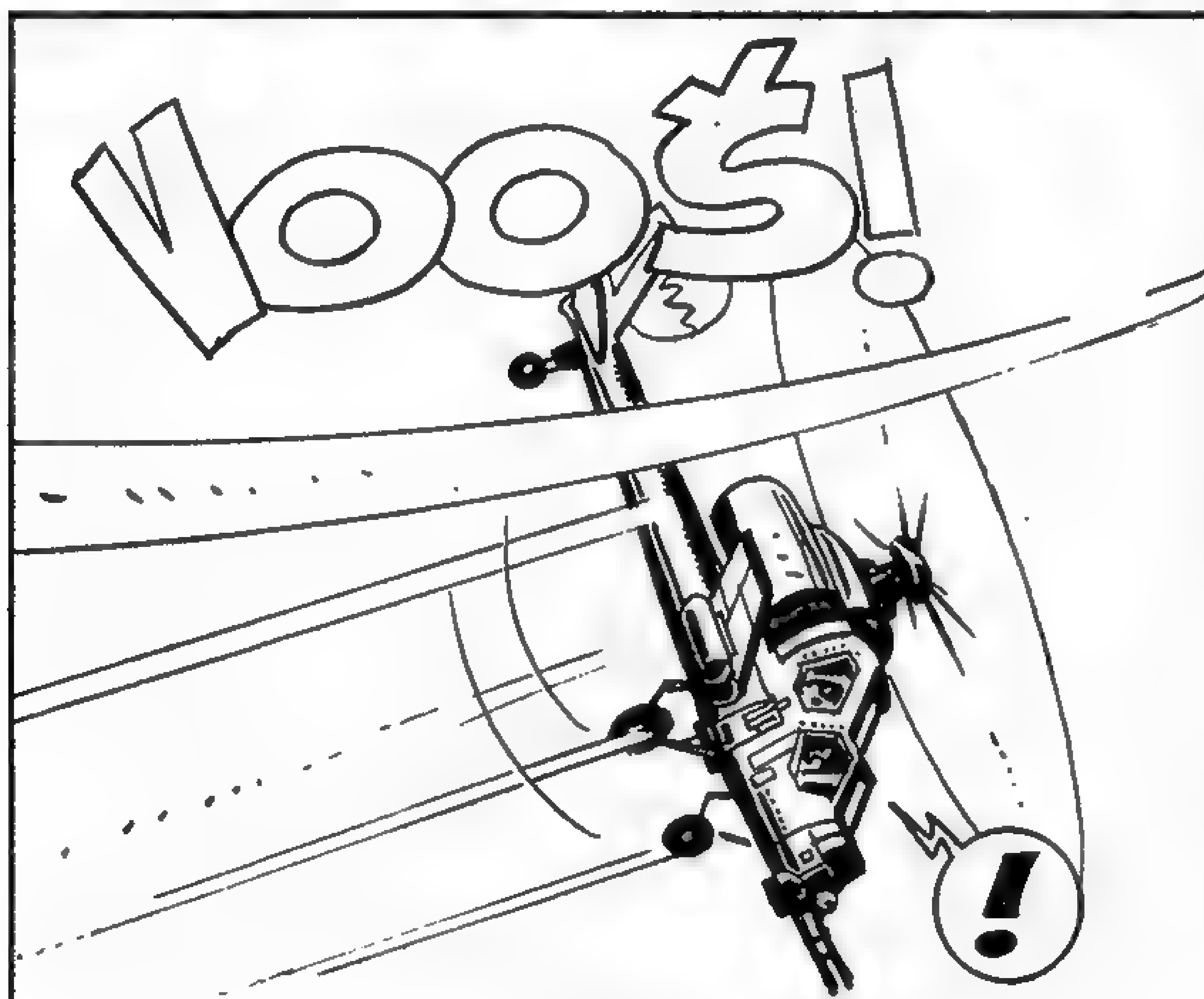

SIGURNO JE NEGDE ZASTAO DA PRIČA KAO I OBIČNO, I MOŽDA SMO STIGLI NA VREME... AKO NIŠTA DRUGO, SADA ZNAMO GDE SE NALAZI ONO ŠTO TRAŽIMO. PREUZEĆEMO GA I ONO ĆE POSLUŽITI NEKOM NAŠEM U BUDUĆNOSTI...
U SVAKOM SLUČAJU, NE SMEMO DA OSTAVIMO SVEDOKE: ČAK NI JA NISAM U POTPUNOSTI NEDODIR...
UH!

VZZ ZZZZZZ
PROKLETSTVO... ODAKLE LI SE OVAJ POJAVIO?

BRZO SE POMERI, PROKLETA BUDALO...
PROMENA VETRA JE TRENUTNO IZUZETNO SNAŽNA... MORAĆU PAŽLJIVO DA SE KREĆEM...

BAŠ ME BRIGA ZA VETAR... SKLONI SE!
KAKO VI KAŽETE...

TOK
TOK TOK

VOOŠ!
!

KAHRETSIN!

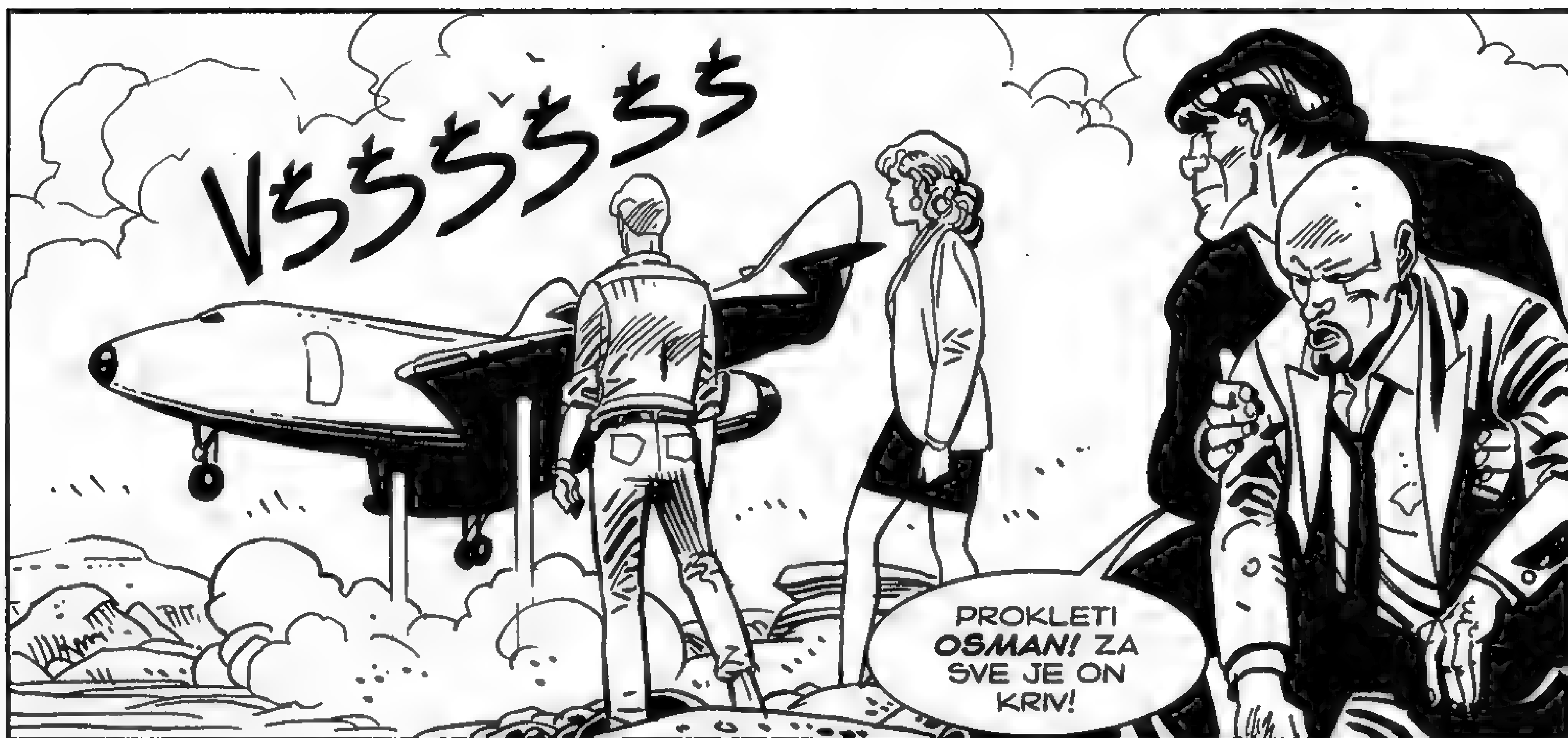

NE MOGU
DA GA ZADRŽIM!
NE MOGU!

DŽUKELO!
SVE SI NAS
UBIO!

ĐAVOLI...

...PAKLA!

VŠŠŠŠŠŠ
PROKLETI OSMAN! ZA SVE JE ON KRIV!

UĐITE! TVOJ POVRATAK ĆE KRAĆE TRAJATI NEGO DOLAZAK, MARTI. A I TVOJ, FREJZERE, ALI ĆEŠ SE DUŽE ZADRŽATI...

UBIO SI ONA DVA MLADIĆA, A MOG PRIJATELJA SI DOVEO U OPASNOST. TO NE MOGU DA TI OPROSTIM...
UBACITE TELA U TOVARNI PROSTOR I KREĆEMO...

IZVINI, MARTI. KAD SE VRATIM, PODNEĆU OSTAVKU...
ZNAM DA BI TO URADIO. A ZNAŠ ŠTA ĆU TI REĆI? DA BI TO BILO KUKAVIČKI...
TI SI SJAJAN KOMANDANT. MORAŠ TO I DA OSTANEŠ, ZA DOBROBIT BAZE „DRUGDE" I ONIH KOJI TI VERUJU...

I JA BIH ŽARKO ŽELEO DA SU TI MOMCI OSTALI ŽIVI. ALI NAŽALOST NE MOŽE SE SVE ODIGRATI ONAKO KAKO MI ŽELIMO.

DA. U SVAKOM SLUČAJU, NAJPRE ĆU TE IZVUĆI IZ NEVOLJE U KOJU SI UPAO OVDE U TURSKOJ... OSMAN JE BEZ OVLAŠĆENJA UZEO VOJNI HELIKOPTER, POKUŠAO JE DA TE UBIJE, A TI SI SE ZA DLAKU IZVUKAO...

„ZVANIČNO" ĆEŠ SESTI NA PRVI AVION I VRATIĆEŠ SE U NJUJORK. MI ĆEMO OBEZBEDITI SVE DOKAZE O TVOJIM LETOVIMA (KOJI ĆE NARAVNO BITI LAŽNI), A ONAJ KOJI JE POKRIVAO OSMANA ĆE MORATI DA SE PRAVI LUD...

CITIRAM MALTENE OD REČI DO REČI: „NAŽALOST, NEKE STVARI NIKADA NEĆEMO SAZNATI." TO ĆE BITI IZGOVORENO, OVAJ, UZ ŽALOSNI IZRAZ LICA...
SADA MOŽETE DA PUSTITE PEPU PRASE (ZEV) JER HOĆU DA SPAVAM...
GOSPODINE... GOSPODINE...

NISU MRTVI! SAMO SU RANJENI! TEŠKO SU POVREĐENI U EKSPLOZIJI KOJA SE ODIGRALA U NJIHOVOJ BLIZINI... ALI KAO ŠTO STE NALOŽILI, IMALI SU PANCIRE I IZVUĆI ĆE SE...
DA, JA SAM NAREDIO DA IH STAVE, NISAM IMAO POVERENJA U FREJZERA... ALI ZAKLEO BIH SE DA...

ZNAM ŠTA MISLIŠ. ALI DUH... ODNOSNO, GOSPODIN DUH, OSTAĆE ZAUVEK DA POČIVA...
MOŽDA JE TO BIO POST MORTEM REFLEKS, KAO KOD GMIZAVACA KOJI REAGUJU NA NADRAŽAJE ČAK I POSLE SMRTI...

NE BUDI UVEK TAKO RACIONALAN, MARTI... JA VERUJEM! VERUJEM! DUH JE ŽELEO DA IH SPASE.

APRIL 2022. NEKOLIKO DANA KASNIJE.

NEEE! JA SAM MARTI MISTERIJA! REKAO SAM DA NE ŽELIM DA BUDEM ON, ALI REKAO SAM TO TEK ONAKO...
MARTI, ŠTA SE DEŠAVA?

UF!
IZVINI, DIJANA... IMAO SAM NOĆNU MORU. NIKO ME NIJE POZNAVAO, U NAŠOJ KUĆI SU STANOVALI NEPOZNATI LJUDI... I ZNAM ZAŠTO SAM TO SANJAO.

DUH JE REKAO DA SAM POŽELEO DVE ŽELJE, A NE SAMO JEDNU... NIJE SMEO DA ME PREVARI, A JEDINA REČENICA KOJA SE MOŽE PROTUMAČITI KAO ŽELJA JE TA ŠTO SAM POŽELEO DA NE BUDEM VIŠE JA...
NIJE MI SVE BAŠ NAJJASNIJE, ALI VERUJEM TI. NI JA NEKE STVARI NE RAZUMEM...

NEKA MOJA SEĆANJA SE MENJAJU...
NI JAVA NI JA NISMO OTIŠLI AVIONOM ZA ISTANBUL. A JOŠ MANJE SMO PRATILI FREJZERA. S DRUGE STRANE, I JAVA I JA SE ODLIČNO SEĆAMO NAŠEG PUTOVANJA...

A OPET, KAKO BISMO DRUGAČIJE STIGLI U TURSKU NA VREME AKO NE TAKO?
SADA JE SVE JASNO...
STIGLI STE KAD SAM POŽELEO DA BUDEŠ PORED MENE. ALI NISAM OBRATIO PAŽNJU NA TO, JER JA UVEK ŽELIM DA BUDEŠ PORED MENE...

TO JE BILA MOJA DRUGA ŽELJA... I MOŽDA JE BIO POTREBAN DOKAZ KOJI BI POLJULJAO TVOJU RACIONALNOST...
JA JESAM RACIONALNA, ALI KADA VIDIM MRTVE KOJI SE VRAĆAJU U ŽIVOT...

NISU BILI MRTVI. SAMO POLOMLJENA REBRA I SNAŽAN ŠOK. SPASAO IH JE PANCIR.
ETO! VIDIŠ DA SI TI TAJ KOJI JE RACIONALAN?
UF... DOĐI, ŠAŠAVICE TVRDOGLAVA...

MISLIM DA JE MOJA ŽELJA BILA NEŠTO NAJLEPŠE ŠTO SAM MOGAO DA POŽELIM...

PROVELI SMO ZAJEDNO PREDIVNIH ČETRDESET GODINA...
KRAJ

ČESTITKE OD SVIH NAS!
AFEDERSIN! IZVINITE! MORAM DA PREDAM PAKET IZ ISTANBULA!
LANENI SAKO, KRAVATA NA PRUGE, OKSFORD KOŠULJA...
BRILJANTI... EVO SVAKOME PO JEDAN BRILJANT...

Šta je istinito a šta izmišljeno u pričama o „Detektivu nemogućeg"

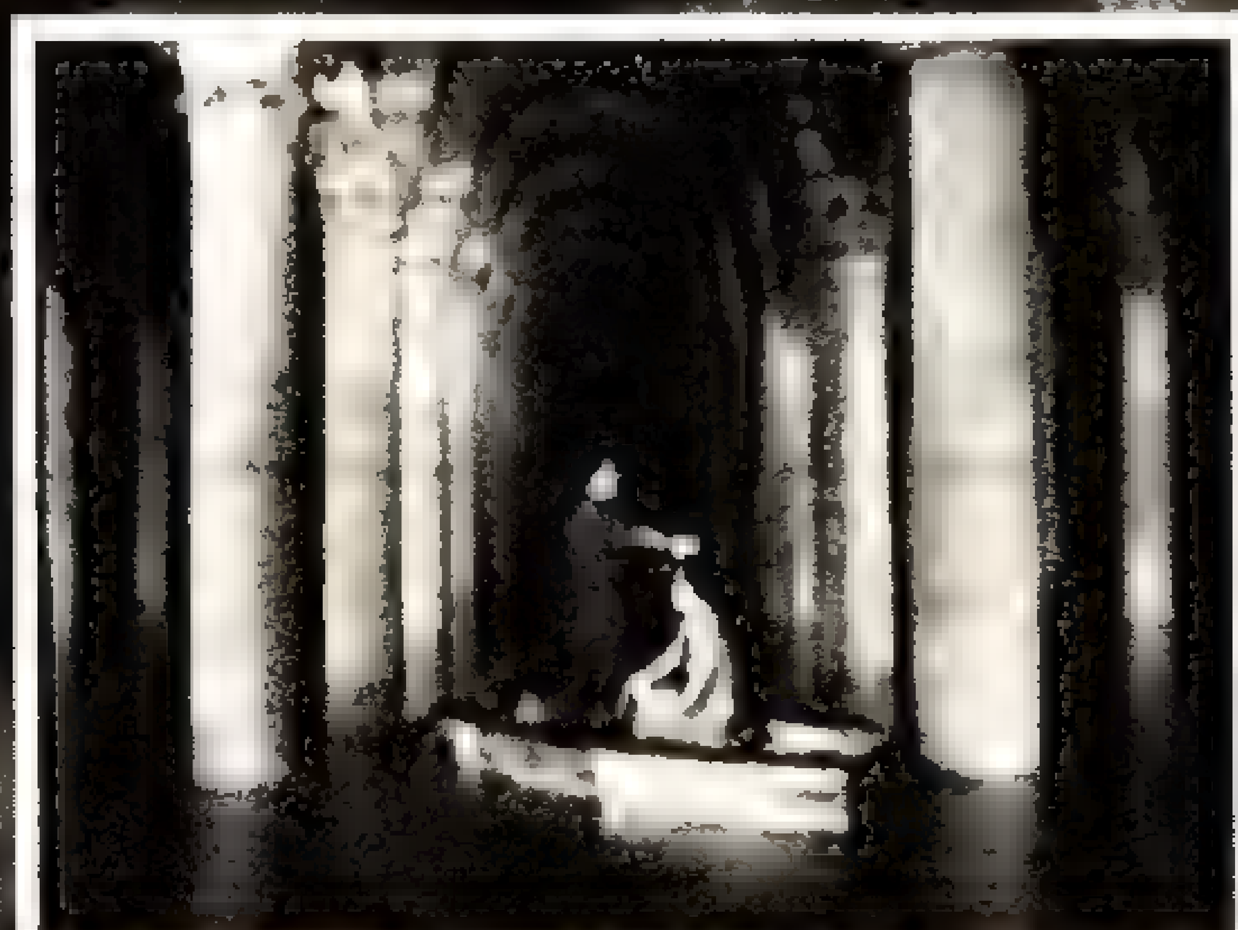
TURSKE RABOTE

SREDNJOVEKOVNA BUDUĆNOST. Dobar dana svima. Neću dužiti ni o Turskoj, ni o Istanbulu, mestu radnje u ovom stripu: ukoliko želite da saznate nešto više, dovoljno će biti da pretražite internet, ili još bolje, da pročitate neku od brojnih knjiga na tu temu, kao što je „Tajne Istanbula", koju je, kao i uvek, na uzbudljiv način napisao Korado Auđijas. Mesta na kojima se radnja odvija zaista postoje: Veliki bazar od pre četrdeset godina se ne razlikuje mnogo od ovog današnjeg (filmofili će se možda setiti filma „Međunarodna prevara" iz 2009), dok je Cisterna bazilika, koju je 532. godine sagradio Justinijan, vizantijski car, tada ličila na kanalizaciju, kao i u ovom stripu, i u jednom kadru filma o Džejmsu Bondu, „Iz Rusije s ljubavlju" (1963). Bila je restaurirana između 1985. i 1987, i danas je jedno od najposećenijih mesta u gradu. Takođe, postoji i aerodrom u Istanbulu, otvoren u aprilu 2019, zaista zamišljen da postane najveće „avio-čvorište" u celom svetu, kao tipičan primer šizofrenije mnogih autoritarnih režima: s jedne strane je prisutna savremenost, sa snažnim monumentalnim komponentama, a s druge strane povratak na „srednjovekovni" konzervativizam.

TAČKICE NA „I". I o Topkapıju, palati-tvrđavi sagrađenoj voljom sultana Mehmeda II, osvajača Konstantinopolja (1453), odnosno današnjeg İstanbula, postoji obimna literatura koju slobodno možete pogledati. Primetili ste da u ovom pasusu „ı" na kraju reči nema tačkicu, dok je u reči İstanbul ima, iako je početno slovo veliko. Nakon pada Otomanskog carstva i nastanka republike 1922, predsednik Mustafa Kemal Ataturk („otac Turaka") borio se da modernizuje zemlju i približi je zapadnom svetu; jedna od mnogih promena bilo je usvajanje latinskog pisma u turskom jeziku, u svetu poznatijem nego što je arapsko pismo koje se do tada koristilo. Kako bi se preneli zvukovi koji u našem alfabetu ne postoje, bilo je neophodno ubaciti nova slova kao što je „ı" bez tačkice, koje otprilike zvuči kao „e"; da bi se dobilo slovo „i", mora da postoji tačkica čak i na velikim slovima. Dakle, ime palate bi trebalo da se izgovara „Topkape".

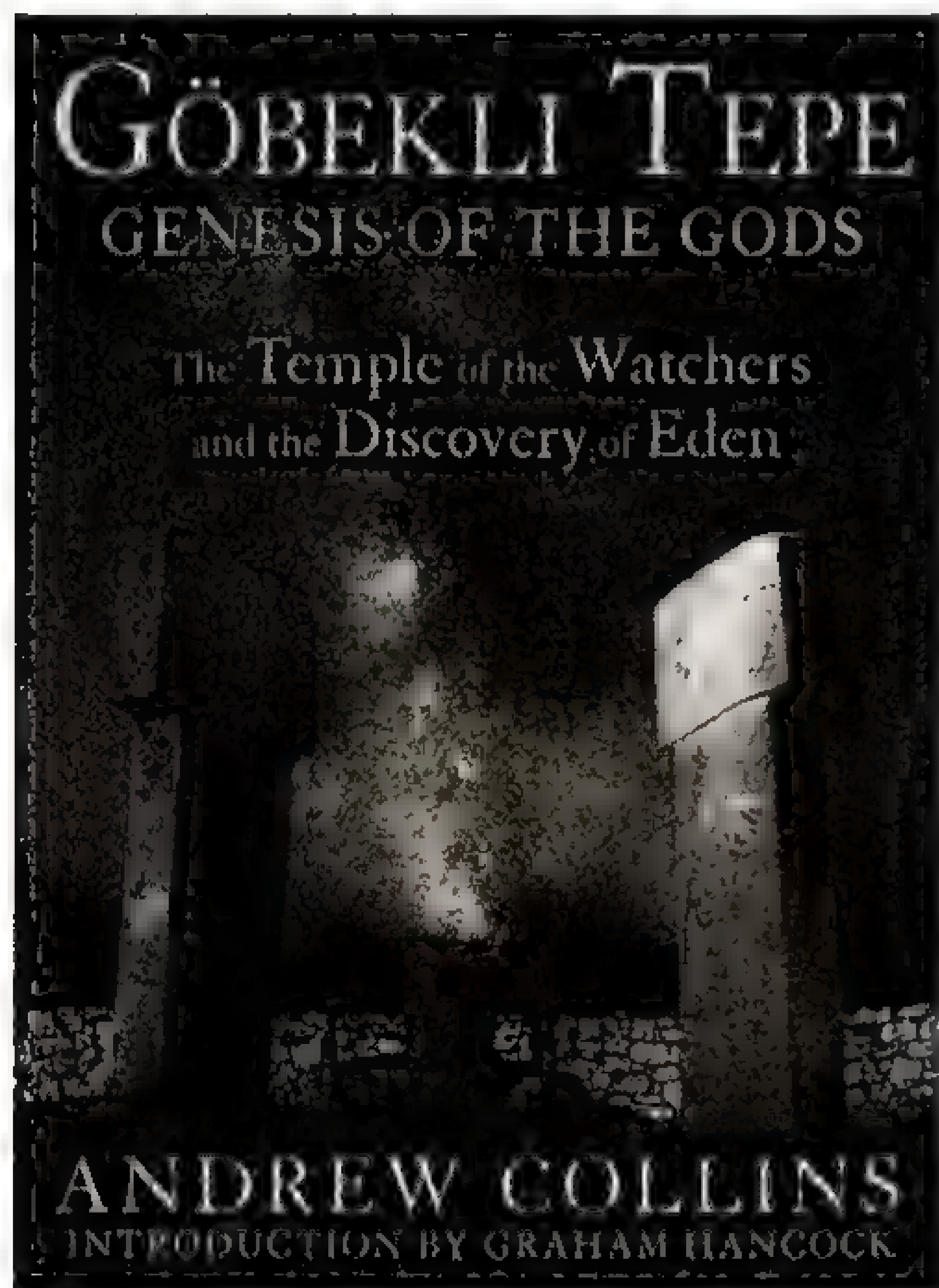
Dole: Cisterna bazilika u današnjem izdanju, s 336 stubova koji izranjaju iz vode. Na slici je insert iz filma o Džejmsu Bondu „Iz Rusije s ljubavlju" (1963).

Gore: ostaci stubova u Megari (Atika), odakle su došli osnivači današnjeg Istanbula.

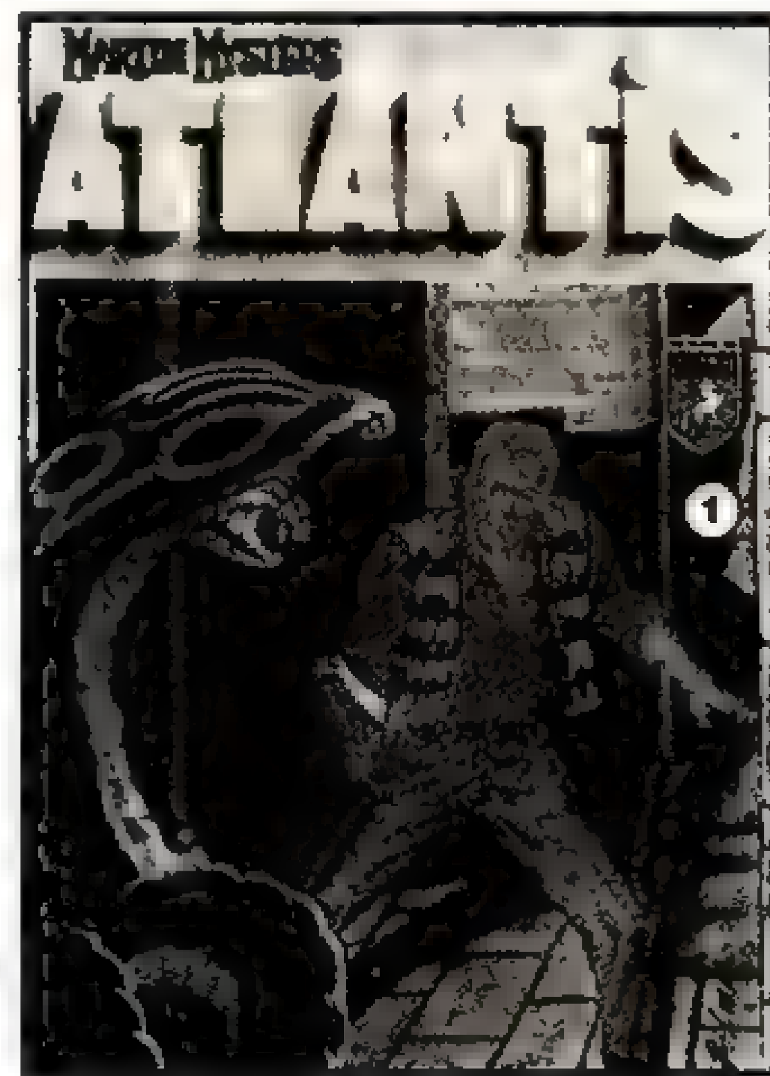

Gore: knjiga o Gobekli Tepeu, pod nazivom „Postanak bogova".
Dole: skulpture isklesane 5000 godina pre pronalaska metalurgije, izložene u muzeju u Šanlijurfi (Edesa).
Desno: prvi broj turskog izdanja *Martija Misterije* (1982), sa redizajniranom naslovnom stranom Aslana Šukura.

KOMEDIJA I BOŽJA KUĆA. Današnji Istanbul su u VII veku pre Hrista osnovali Grci iz Megare u Atici, koji su novi grad nazvali Vizantion, po junaku Bizasu. Oni su zaista tvrdili da su tvorci komedije, međutim, komedija „Budala" ne postoji i predstavlja narativnu fikciju. S druge strane, u blizini granice sa Sirijom, zaista postoji Gobekli Tepe ili „trbušasto brdo", grupa zdanja podignutih na veštačkom uzvišenju, koja se sastoje od džinovskih monolita, naizgled neprenosivih kamenih statua isklesanih sigurno 5000 godina pre nego što se razvila metalurgija. Dakle, Gobekli Tepe je nastao u XII milenijumu pre Hrista. Jerihon na Zapadnoj obali osnovan je verovatno u IX milenijumu; Čatalhojuk, drugo tursko nalazište, bio je osnovan u VI milenijumu; Stounhendž u Engleskoj je iz V milenijuma, kao i civilizacija iz doline Inda; „mlade" piramide su iz III milenijuma. Drugim rečima, Gobekli Tepe predstavlja najstariji grad na svetu; zato kažu da je on mesto na kome je rođen Bog. Nalazište je bilo otkriveno 1963; iskopavanja su bila započeta 1995, a za javnost je bio otvoren 2019; u jednom delu arheološkog muzeja u obližnjem gradu Šanlijurfa (antička Edesa), prikupljeni su brojni artefakti. Ako želite da saznate nešto više o gradu i o muzeju, informacije potražite na internetu. Mi smo u priči sebi dali slobodu i zamislili smo naseobinu izvan zone iskopavanja u kojoj se radnja odvija.

ČUDA STRIPA. U stvarnom svetu, čak ni brzi helikopter agusta A-129 mangusta ne bi uspeo da stigne na vreme do Martija Misterije, iz Istanbula do Gobekli Tepea. Ali bilo je dovoljno ubaciti povoljan vetar da se on značajno ubrza. Takva čuda su bila moguća zahvaljujući stripovima, koji su u Turskoj veoma popularni već skoro čitav vek. Šezdesetih godina dečaci su ih zvali uopšteno „Tom Miks", sinonim za „magazine", tursko ime za *Kapetana Mikija*, koji je tada bio na vrhuncu popularnosti. Turska je bila prva ze-mlja u kojoj su priče o DSČM-u bile prevedene 1982, a četrdeset godina kasnije njihovi *Çizgi Roman*, „crtani romani", i dalje izlaze.

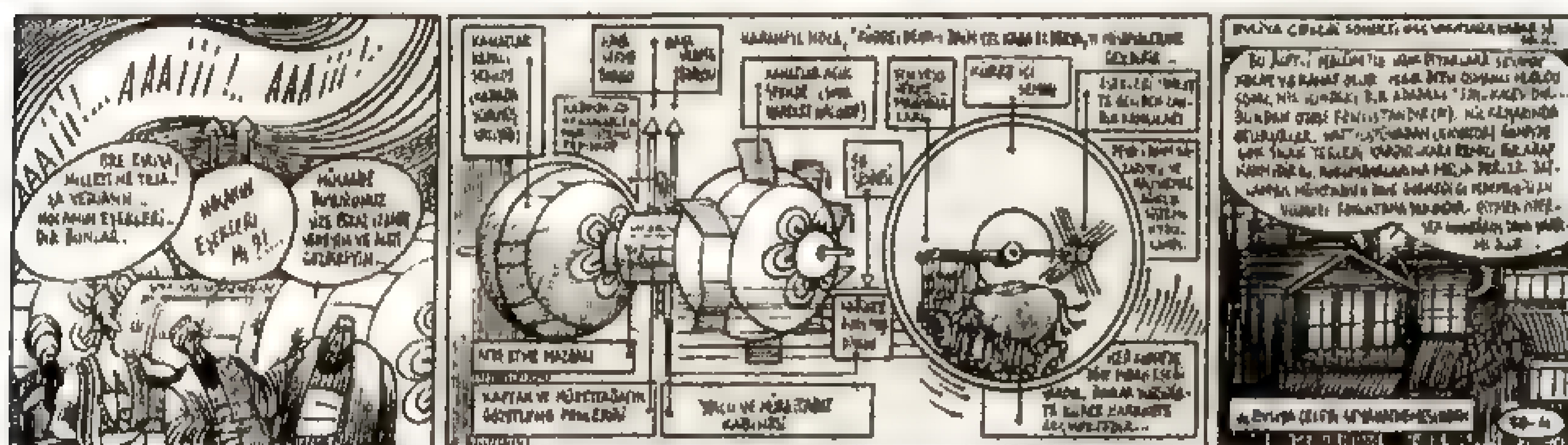

U jednom kratkom oniričkom kadru koji je nacrtao Alfredo Orlandi, želeli smo da Martijev vodič bude upravo junak iz

stripa, brkati *Abdul Kanbaz*, „džentlmen iz Istanbula", kojeg je s velikom ironijom i elegancijom stvorio Turhan Seldžuk (1922-2010) za dnevni list *Milijet.* Abdul Kanbaz nosi fes, što znači da je nastao neposredno pre „modernizacije" iz 1922, jer je Ataturk naložio muškarcima da usvoje zapadnjačke šešire, premda se gotovo superherojske pustolovine „strašnog Turčina" odvijaju izvan vremena i prostora.

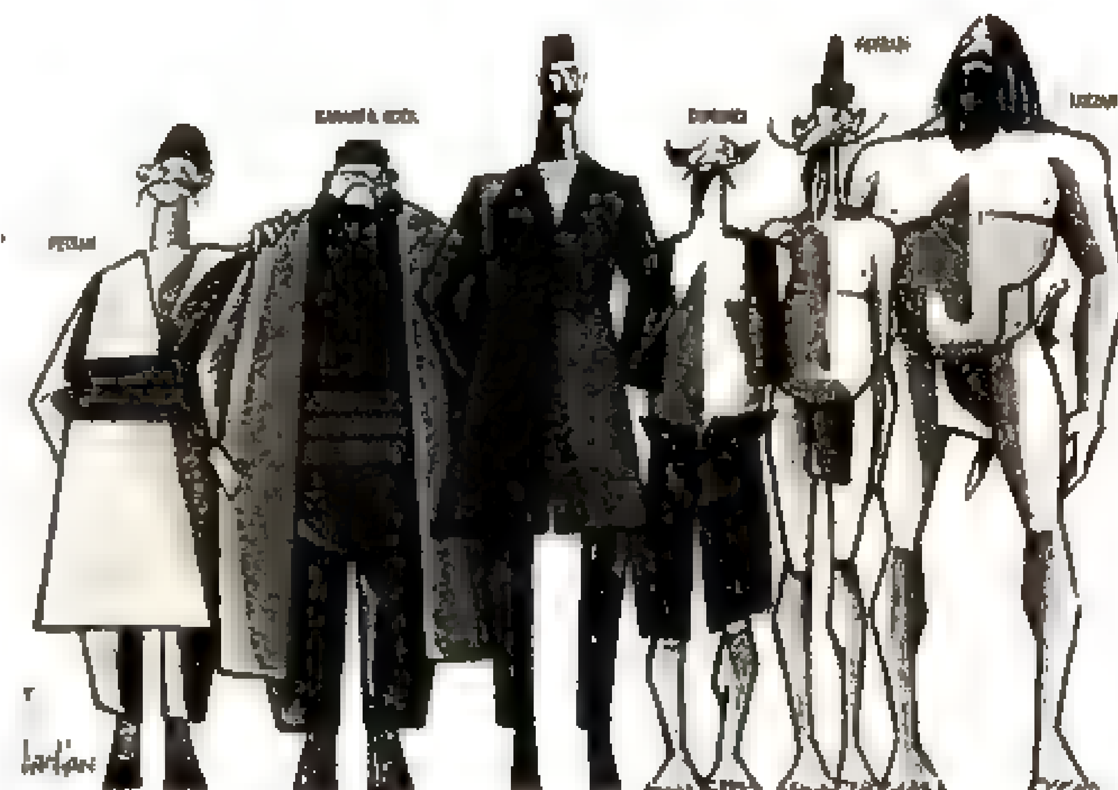
HILJADU I JEDNA MISTERIJA. Tokom „oniričkog kadra", Marti sreće konja od ebanovine, junaka jedne od priča iz „Hi-

ljadu i jedne noći". Poreklo ove zbirke novela je vrlo zamršeno: autori priča koje su se usmeno prenosile i često dorađivale bili su različitih nacionalnosti (indijske, egipatske, mesopotamske, persijske); prve celovite zbirke na arapskom i persijskom datiraju verovatno iz X veka, a u izdanjima koja se danas objavljuju postoje razlike u zavisnosti od izvora prvih zapadnih prevodilaca. Međutim, najpoznatije bajke iz „Hiljadu i jedne noći" – „Aladinova lampa" i „Ali-baba" nisu pripadale ovoj zbirci, već su bile preuzete iz drugih izvora sirijskog erudite i putopisca Antuna Jusufa Hane Dijaba (oko 1688-?). On ih je prepričao francuskom arabisti Antoanu Galanu (1646-1715), pa ih je on po analogiji ubacio u prvi prevod dela na zapadni jezik, koji je započeo 1704. koristeći arapske rukopise sačuvane u Nacionalnoj biblioteci u Parizu. Galan je samo uzput pomenuo Dijaba, čiji je značaj bio priznat zahvaljujući njegovom dnevniku i dokumentima sačuvanim u Vatikanu.

ALAHOVI AUTOMI. Mehanički konj na navijanje i slon--časovnik, koji se pojavljuju u kadru s Abdulom Kanbazom,

Levo, gore i u sredini: Abdul Kanbaz, njegovi prijatelji i jedan kaiš iz serijala. Autor je osvojio mnoge nagrade, neke od njih i u Italiji, gde je sarađivao s časopisom *Travazo* 1958. godine.
Ako ukucate https://docspike.com/download/turhan-seluks-legendary-hero_pdf, možete preuzeti neke od njegovih avantura.

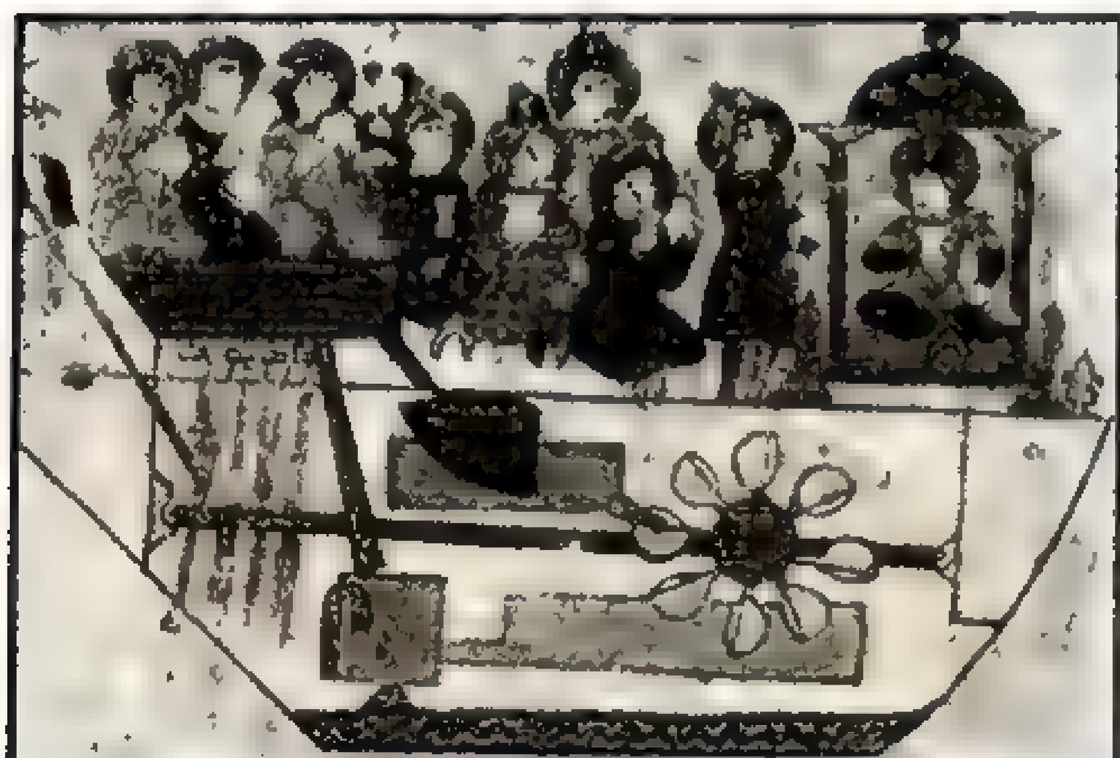

Gore: Turhan Seldžuk u *Travazu* (februar 1958).
Dole: konj od ebanovine na pozadini knjige „Hiljadu i jedna noć" u Galanovom prevodu (levo). Obratite pažnju na metalne zglobove kopita.

Gore: slon-časovnik Al-Džazarija (1136-1206), autora „Knjiga znanja o domišljatim mehaničkim uređajima".
Dole: pregled projekta jednog od njegovih muzičkih automa.

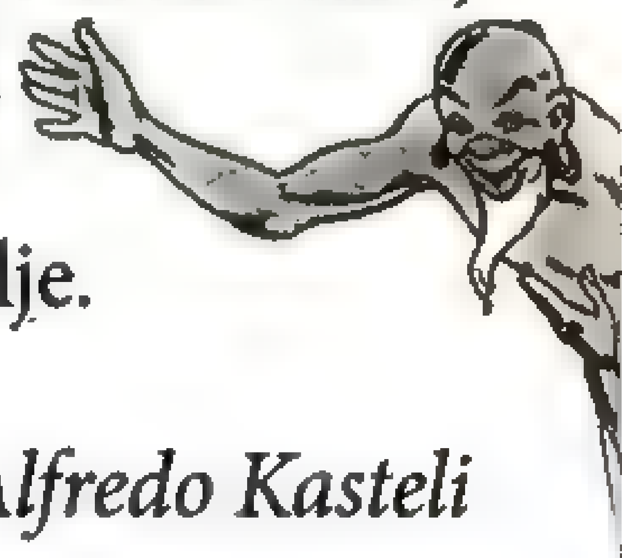
Gore i desno: Karlo Veliki sa satom-automom koji je dobio na poklon od Haruna al-Rašida (706-809), mudrog kalifa iz „Hiljadu i jedne noći" i s kojim je sklopio savez negde oko 800. godine.
Desno: logo Sivih vukova.
Na dnu teksta: duh iz filma „Bagdadska ruža" (1949), režisera Antona Đina Domenginija. Crtež – Gvido Camperoni.

sastavni su deo takozvanih „Alahovih automa", koji su 2016. godine bili deo postavke u Centru za tehnologiju umetnosti i medija u Karlsrueu u Nemačkoj. Tokom islamskog preporoda (IX-XIII veka), naučnici iz Bagdada, Kurdi-stana i Andaluzije konstruisali su visoko usavršene autome, na osnovu detaljnih tekstualnih projekata koji su stigli i do nas, među kojima je „Knjiga genijalnih mašina" (oko 850. godine) matematičara braće Banu Musa, ili dela Kurda Al-Džazarija, koji je konstruisao slon-časovnik.

ZLI VUKOVI. U doba kada je debitovao Abdul Kanbaz, *Milijet* („nacionalnost") bio je popularni dnevni list s visoko postavljenim standardima novinarstva i nije bio po volji pojedinim uticajnim ličnostima. Godine 1979. direktor lista Abdi Ipekči bio je ubijen; od tada je *Milijet* počeo da prerasta u prorežimski orijentisanu žutu štampu. Ipekčija je ubio Mehmet Ali Agdža, isti ubica koji je nakon bekstva iz zatvora pucao u papu Vojtilu 1981. godine. Agdža je bio pripadnik pokreta Ulkudžular (Idealisti), poznatijeg kao Bozkurtlar (Sivi vukovi), terorističke organizacije, ultranacionalističke, ksenofobne i militarističke ekstremne desnice, koja se takođe bavila otmicama i trgovinom drogom. Pokret osnovan kasnih šezdesetih godina bio je odgovoran za smrt 5000 aktivista levice, Kurda, intelektualaca i novinara. Početkom devedesetih godina, zauzeo je umereniji stav i snažno podržao Redžepa Tajipa Erdogana; i danas uživa nezvaničnu podršku konzervativnijih političara i pripadnika vojske.

NAPADI DUHA. Aladin i Marti Misterija mogu se smatrati srećnim što su sreli miroljubivog i velikodušnog džina (na našem jeziku „duh"). Ti vatreni duhovi, promenljivi i neuhvatljivi, koji su postojali pre dolaska Islama i pominju se i u Kuranu, obično su zli i muče ljude, prouzrokujući često teške fizičke i mentalne bolesti; neke vrste kao što je gul, bića koja jedu ljude, posebno su krvoločne. Duh kojeg je sreo Marti, jedan od retkih džinova koji su prešli na stranu dobra nadahnuti Muhamedovim rečima, u stanju je da ispunjava čak i one najneverovatnije želje.

Alfredo Kasteli

FANTAZMAGORIJA

Koja je svrha imati jedanaest oktiliona dolara ako to ne mogu da razglasim?"
(Baja Patak i veverice, 1949)

VAŠAR TAŠTINE

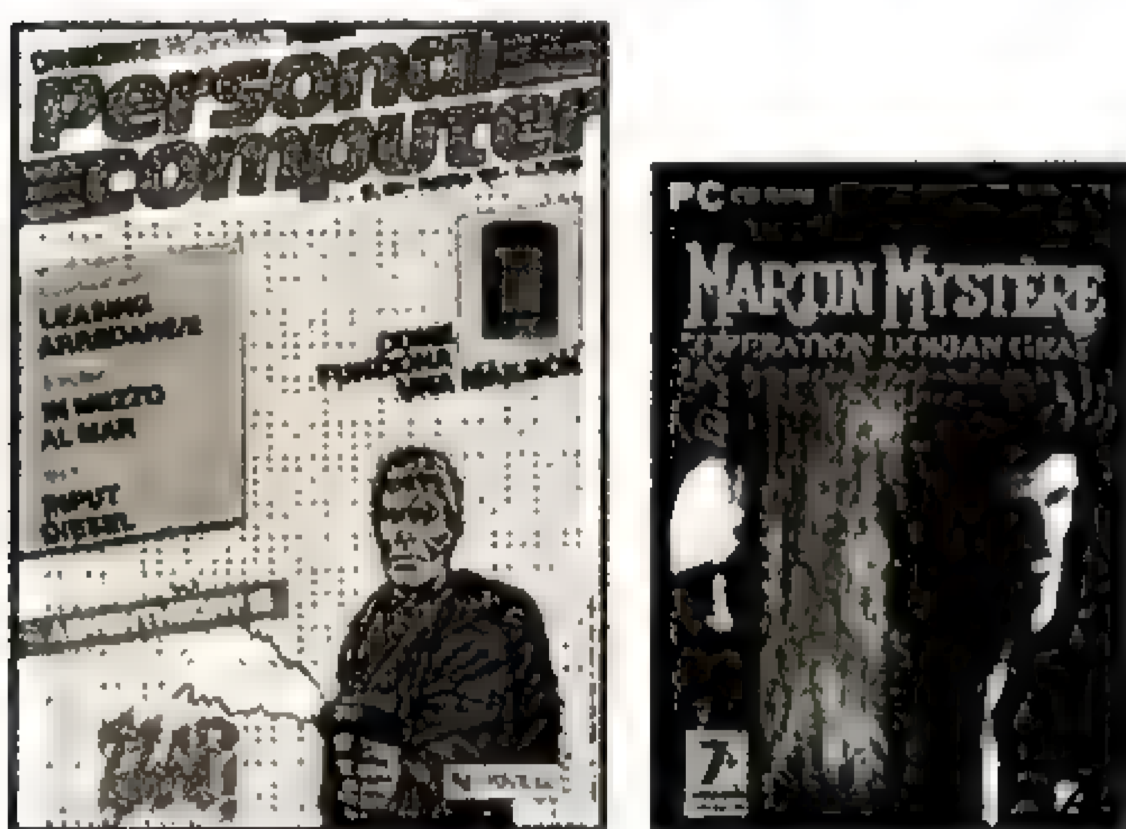
„Koja je svrha proslavljati četrdeset godina Martija Misterije ako ne mogu time da se pohvalim?" (Alfredo Kasteli, „Njegovih prvih četrdeset godina", 2022)

Izvinjavam se engleskom naratoru Vilijamu Mejkpisu Tekeriju što sam ovde iskoristio naslov njegovog romana „Vašar taštine" i namerno ga nazvao „Kabinet kurioziteta". Na četrdesetogodišnjicu života Martija Misterije rešio sam da se bez ustezanja pohvalim nekim inovacijama koje sam prvi uveo u izdavačku kuću Boneli i koje su se često prenosile i na druge junake. Nadam se da ćete mi oprostiti: to se dešava samo jednom na svake četiri decenije, a verujem da iz opravdanih razloga neću moći da prisustvujem proslavi sledeće četrdesetogodišnjice. Ni Marti ni ja se ne možemo pohvaliti važnijom inovacijom za koju je, pre svega, zaslužna sudbina. Od šezdesetih godina pa do 1982, Boneli je objavljivao skoro isključivo vestern stripove velikog dijapazona (*Teks, Zagor, Ken Parker,* „amazonski vestern" *Mister No*) s crtežima koji su se, kada je u pitanju stil, u najvećoj meri ugledali na velike majstore stripa iz predratnog i posleratnog perioda. Đanluiđi Boneli je svojom formom davao pečat naraciji, karakterističnoj po opuštenom ritmu i dugim narativnim didaskalijama. Nagli prelaz s ovog tipa produkcije na strip smešten u sadašnjost, brzog ritma, s filmskim kadrovima, temama koje se odnose na današnjicu i stilom crteža potpuno različitim u odnosu na one tradicionalne, trebalo je da izazove šok kod čitalaca, kao i kod samog izdavača. Pod pretpostavkom da je osnovna ideja bila dobra, bilo je potrebno pronaći neku zlatnu sredinu, gde se ne bismo udaljili od tradicije, ali bismo ipak mogli da ponudimo nešto drugačije. *Marti Misterija* se, igrom slučaja, našao na pravom mestu u pravom trenutku, predstavljajući tu „sponu" bez koje ne bi nastao ni *Dilan Dog* i sve ono što je za njim usledilo. Umesto Martija je mogao da se pojavi neki drugi junak koji ne bi morao da bude „Detektiv nemogućeg", ali koji bi bio u stanju da igra ulogu posrednika. Slučaj je hteo da to bude on. Osećam se još ponosnijim, budući da je to bio moj izbor, što sam još od prvog broja serijala uveo propratne tekstove, u to vreme nepostojeće u drugim izdanjima, rubriku *Misterijine misterije,* koja je od tog trenutka postala zaštitni znak za sve priče o „Detektivu nemogućeg". Bio sam siguran da onim posebnim čitaocima *Martija Misterije* neće biti dovoljno da čitaju

Iznad: prva izdanja nekih od najvažnijih edicija o Martiju Misteriji.

Dole: DSČM je (možda) 1984. bio protagonista prve italijanske video-igre inspirisane stripom. Međutim, bilo je potrebno kopirati spisak uputstava za upotrebu programa objavljenog u časopisu *Personal Computer*, pa stoga ne znam da li se može smatrati prvencem. Marti je 2005. bio junak video-igre Operacija Dorijan Grej, prevedene u raznim zemljama, uključujući Rusiju i SAD.

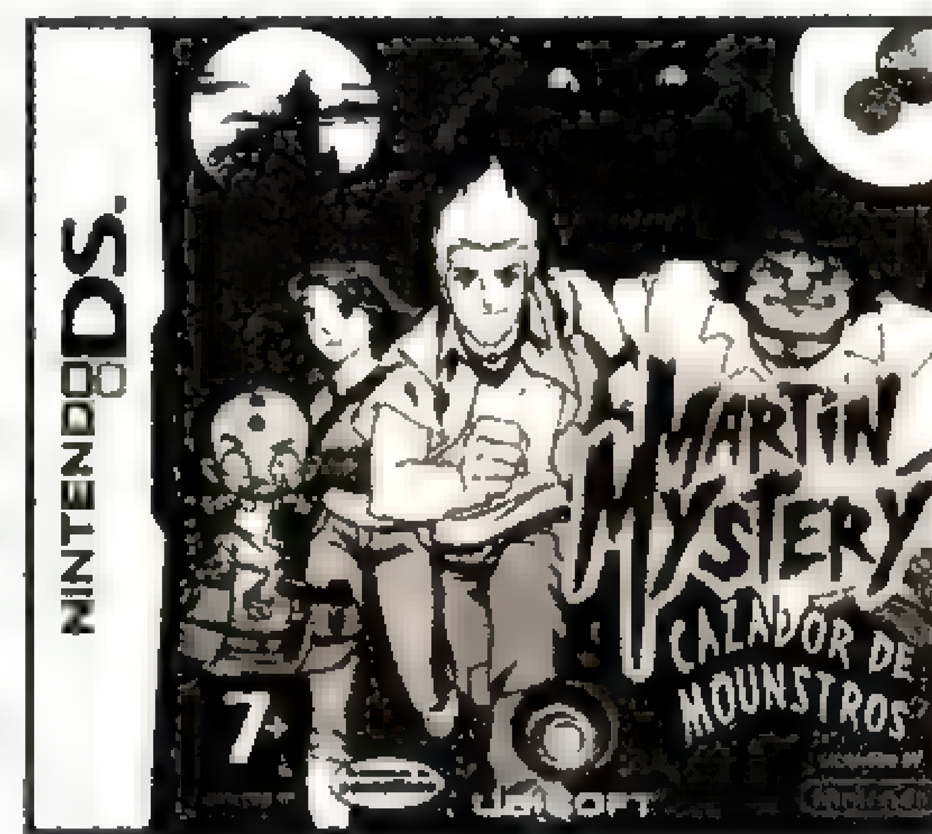

Dole: Marti Misterija je 1985. imao „stranicu" (koju je, u najboljem slučaju, posetilo deset osoba) na SIP-ovom *Minitelu*, uređaju koji je prethodio internetu, popularnom u Francuskoj, ali u Italiji zanemarenom. Bolje je prošla prva igra inspirisana stripom za mobilne telefone *Nokia/Wind* iz 2003. godine.

Desno: mladi Marti iz crtanog filma „Maraton" bio je protagonista *Lovca na čudovišta*, video-igre za *Nintendo DS*.

„samo" stripove, te sam 1984. pokrenuo *Rečnik misterija*, prvu od mnogobrojnih knjižica u sastavu letnjih specijalnih izdanja, još jednu malu inovaciju *Martija Misterije* – uključujući i rečnike – koju su usvojili i *Dilan Dog*, *Mister No* i *Nik Rajder*. *Almanah misterije*, u kojem većina priloga nije imala veze sa stripom, izašao je 1988, a za njim i drugi almanasi u okviru drugih serijala. Od 2018, godišnje se objavljuju izdanja *Marti Misterija predstavlja*, koje uređuje Aleks Dante; u knjižarama se može naći „Nemoguća priča o svetu", na 352 stranice u boji, s isečcima iz stripova i propratnim tekstualnim objašnjenjima. Obrazovni pristup bio je primenjen 1992. godine na flopi disku pod naslovom „Baza podataka misterija Martija Misterije", a 1998, na CD-ROM-u „Marti Misterija – tajne reke Po". Zahvaljujući tim njegovim karakteristikama, još od 1989. škole, muzeji, izložbe i razne institucije traže da im Marti bude promoter za razne kulturne i društvene inicijative; a ja sam posebno ponosan kada mi neko ispriča kako mu je podstrek za karijeru dala neka priča „Detektiva nemogućeg". U oblasti fikcije, 2017. godine pokrenut je serijal misterioznih romana koje je napisao Andrea Karlo Kapi; prva četiri je prvi put objavio Storitel u obliku audio-knjiga. Iz neke dalje prošlosti datira izdanje „Dilan Dog i Marti Misterija – poslednja stanica: užas", koji je 1990. prokrčio put za sve brojnije tim-apove, među kojima se posebno ističe *Boneli Kids* (2017), dečja verzija junaka iz naše izdavačke kuće. U prvoj koloni dat je pregled „prvih" elektronskih izdanja DSČM-a, kao i detaljnije informacije o našem internet sajtu i novoj aplikaciji za ajped *Marti Misterija 40*. Na slici ispod prikazan je isečak iz prve televizijske serije inspirisane jednim Bonelijevim junakom: animirana verzija *Martija* emitovana 2003. godine. Ukupno je bilo 66 epizoda i jedno specijalno izdanje, distribuiranih u 50 različitih zemalja.

E, pa dobro, za danas sam dovoljno sebe hvalio; žao mi je samo što ne mogu reći da sam okončao Hladni rat, ali ipak očekujem gromoglasni aplauz upućen i onima koji su dali svoj doprinos da dobri stari čika Marti proslavi svojih prvih četrdeset godina.

Alfredo Kasteli

DVADESET GODINA MISTERIJA

NI TVOJ NE OTKLJUČAVA? ONDA NEŠTO NIJE U REDU S BRAVOM... PROKLETSTVO...

MORAMO DA POZOVEMO BRAVARA, ALI TELEFONSKI IMENIK JE, NARAVNO, U KUĆI...

HMM... SAD SAM SE SETIO DA SAM SAMO ZALUPIO VRATA... NE BI TREBALO DA JE PREVIŠE OŠTEĆENA...

HAJDE, JAVA! POKUŠAJ DA IH OTVORIŠ NA SILU...

HEJ, VAS DVOJICA!
?
!

ŠTA, KOG ĐAVOLA, RADITE? JESTE LI POLUDELI?

IDEMO: DAJTE RUKE I NE OPIRITE SE...

NEMA SVRHE DA PRUŽAMO OTPOR, STARI MOJ... PRUŽI ŠAKE...

NESPORAZUM ĆE IONAKO ZA TRENUTAK BITI RAZJAŠNJEN...
KLIK

U REDU... POŠTO STE NAS SADA ***ONESPOSOBILI***, MOŽEMO LI DA GOVORIMO?
SLOBODNO... VOLEO BIH DA ČUJEM ŠTA IMATE DA KAŽETE PRE NEGO ŠTO VAM PROČITAM VAŠA PRAVA...

VRLO JE JEDNOSTAV-NO. BRAVA SE ZAGLAVILA I HTELI SMO DA...
KLIK

ŠKRIIIIIP
?

S-SVE SAM VIDELA KROZ ŠPIJUNKU. BILI STE BRZI...
TO NAM JE DUŽNOST, GO-SPOĐO. PATRO-LIRALI SMO NE-KOLIKO METARA ODAVDE...

POZVALA SAM VAS ČIM SAM PRIMETILA DA OVA DVOJICA POKUŠAVAJU DA OTVORE MOJA VRA-TA. A ONDA JE OVAJ GRUBIJAN POKU-ŠAO I DA IH RAZVALI...
USRED BELA DANA... TI RAZBOJNICI VIŠE NEMAJU OBZIRA...

HEJ! HEJ! SAMO MALO!
OVO JE NAŠA KUĆA! ŠTA TA GO-SPOĐA RADI UNUTRA?
GHRRR

ČAK JE POMERILA I NAŠE STVARI! ČI-VILUK NIKAD NIJE STAJAO KOD VRATA...

VAŠA KUĆA? JESTE LI VI SIŠLI S UMA? OVDE STANUJEM JA VEĆ DVADESET GODINA...
TAČNO DVADESET GODINA. OVDE SAM OD APRILA 1982. MOŽETE DA SE RASPITATE U KRAJU. SVI ME POZNAJU...

ZNAM, ZNAM, GOSPOĐO MORIS. OVO JE DEO GRADA KOJI OBILAZIMO I ZNAMO KO SVE U NJEMU STANUJE...
A OVE OSOBE NIKADA NISAM VIDEO...

M-MA... JESTE LI VI POLUDELI?
JA OVDE STANUJEM VIŠE OD DVADESET GODINA. MOGU ODMAH TO I DA VAM DOKAŽEM...

KAD STE VEĆ BILI TAKO DOBRI DA NAM STAVITE LISICE, IZVADITE MI NOVČANIK IZ SAKOA. TU SU MOJI DOKUMENTI S ADRESOM...

HMM...
DRŽAĆU GA NA NIŠANU, ZA SLUČAJ DA NEŠTO SMERA...

DA VIDIMO.
OVDE NEMA NI DOKUMENATA, NI KREDITNIH KARTICA. SAMO MALO GOTOVINE...

NEMATE KREDITNE KARTICE... ŠTO ZNAČI DA VAM NIKO NE VERUJE, DRAGI GOSPODINE...
ALI... ALI...

...IMAM ČETIRI KREDITNE KARTICE! OVO NIJE MOJ NOVČANIK! POGLEDAJTE I JAVIN...

AH! ZNAČI NAŠ PROVALNIK U POKUŠAJU SE ZOVE JAVA, KAO KAFA I PROGRAMSKI JEZIK...

...SAMO ŠTO MORAMO DA VAM VERUJEMO NA REČ. NI ON NEMA NIKAKVA DOKUMENTA...
!

JA SAM... MI SMO ŽRTVA ZAVERE... HOĆU DA RAZGOVARAM S INSPEKTOROM TREVISOM...
TREVISOM?

TAKO JE, TREVISOM. NEMOJTE MI REĆI DA NE POSTOJI...
NARAVNO DA POSTOJI. ALI SE NE BAVI OBIČNIM PROVALAMA STANOVA...

ISTINA. IMA PREČA POSLA. ALI NE BRINITE...
IZ STANICE ĆETE MOĆI DA RAZGOVARATE SA SVOJIM ADVOKATOM. IDEMO SADA...

TUMP!

ČUJTE, JA PREZIREM KAD NEKO KAŽE „ZNATE LI VI KO SAM JA?", ALI U OVOM SLUČAJU ĆETE ME NATERATI DA TO URADIM. DA LI NEKADA GLEDATE TELEVIZIJU?

STALNO. SAMO IZBEGAVAM POLICIJSKE EMISIJE, JER STVARNOST PREVAZILAZI MAŠTU: NAPOLJU IMA MNOGO ČUDNIJIH LIKOVA NEGO ŠTO SU ONI NA TV-U...

HMM... MORA DA STE BAR JEDNOM NALETELI NA MISTERIJINE MISTERIJE, BUDUĆI DA IH TELEVIZIJA EJ-BI-SI VIŠE OD DVADESET GODINA EMITUJE U UDARNOM TERMINU...

E PA, VEROVALI VI ILI NE, JA SAM TAJ MARTI MISTERIJA, A ON JE TAJ JAVA...

PLAZA
BAR
ELECTRIC

KOJI MARTI MISTERIJA? KOJI JAVA?
I KOJE MISTERIJINE MISTERIJE? ŠTA JE UOPŠTE TO?

U REDU, PRIZNAJEM DA NISAM POPULARAN KAO SUBOTOM UVEČE UŽIVO, ALI NEMOGUĆE JE DA BAR JEDNOM NISTE ČULI ZA MENE...

MORA DA STE VIDELI MOJU FOTOGRAFIJU U NOVINAMA ILI PROČITALI NEKU MOJU KNJIGU. UPRAVO JE IZAŠLA NOVA... KNJIŽARA IZA UGLA JE NAPUNILA CEO IZLOG PRIMERCIMA...

ENO JE... MOŽETE JE VIDETI ODAVDE. BILI SMO TAMO PRE POLA SATA, PRE NEGO ŠTO SMO SE VRATILI KUĆI...

BOOKSHOP
Hari Poter
HEJ... HARI POTER! MOJ SIN JE LUD ZA NJIM...
!
MGHRR!

JA...
MORA DA SU PROMENILI IZLOG... PROKLETSTVO! NIŠTA VIŠE NE RAZUMEM...

UH...
UH...

STVARNO, I MENI ZVUČITE ISKRENO... ČUJTE...

...REŠILI SMO DA VAM ISPUNIMO ŽELJU. ODVEŠĆEMO VAS U STANICU I PRIMIĆE VAS TREVIS LIČNO. A ZNATE LI ZAŠTO ĆEMO TO URADITI?

ZATO ŠTO SE TREVIS BAVI „NEMOGUĆIM SLUČAJEVIMA"... OSOBAMA KOJE SU VIDELE MARSOVCE I SLIČNO...

MOŽDA ČAK I DVE OSOBE KOJE U ISTOM TRENUTKU IMAJU ISTU HALUCINACIJU SPADAJU U TU KATEGORIJU...

NEMOGUĆI SLUČAJEVI? HVALA BOGU... VEĆ SAM POMISLIO DA SAM POLUDEO...

ZNATE, INSPEKTOR TREVIS DUGUJE UPRAVO MENI TU „SPECIJALIZACIJU"...

PRVI PUT JE TRAŽIO MOJU POMOĆ PRE VIŠE OD DVADESET GODINA, A ONDA MU SE OČIGLEDNO OSLADILO...

PRE DVADESET GODINA? TREĆI PUT STE VEĆ REKLI „DVADESET GODINA". DA NISTE MOŽDA SVE LJUDE UPOZNALI 1982?
PUSTI GA DA PRIČA... BAŠ ME ZANIMA ŠTA ĆE SADA IZMISLITI...

SVEGA MI... PA TREVIS SVOJ USPEH DUGUJE VAMA? KAKO SE ZNATE?

HAJDE, ISPRIČAJTE... NESTRPLJIVI SMO DA ČUJEMO...
U REDU...

HMM... BILA JE TO **UPRAVO** 1982. GODINA, I TO, AKO SE NE VARAM, POČETAK MARTA...

„NEKO JE POZVONIO I JAVA JE OTIŠAO DA OTVORI..."

„NA VRATIMA SU STAJALI TIP U CIVILU I POLICAJAC U UNIFORMI..."

POLICIJA... INSPEKTOR **TREVIS** I NAREDNIK **O'DONEL**. VOLELI BISMO DA RAZGOVARAMO S PROFESOROM MISTERIJOM...

MGHRR
?
?

JESTE LI VIDELI KAKVOG BATLERA IMA?
JESAM. GORI JE OD ONOG IZ **PORODICE ADAMS**... NADAJMO SE NAJBOLJEM...

HMM... KAKO NEKO MOŽE DA ŽIVI U OVAKVOJ KUĆI? POGLEDAJTE TU STVARČICU... NIKADA NISAM VIDEO NIŠTA RUŽNIJE...

EH, ZAISTA NIJE LEPA, ALI JE VRLO RETKA: U PITANJU JE MASKA INDIJANACA NUTKAN...
JA SAM MARTI MISTERIJA. KAKO MOGU DA VAM POMOGNEM?

OVAJ...
...AKO STE SINOĆ GLEDALI SVET MISTERIJE, SIGURNO ZNATE ŠTA JE NAŠ PROBLEM...

SVET MISTERIJE JE BILA EMISIJA NASTALA NA TALASU USPEHA MISTERIJINIH MISTERIJA, KOJE SU KRENULE UPRAVO 1982...
...PRE DVADESET GODINA, KAO I OBIČNO. NJE SE DOBRO SEĆAM. ŠTETA ŠTO SU JE UKINULI. BILA JE BAŠ ZANIMLJIVA...

IZVINITE ONDA NA DIGRESIJI. NAZIV ZANIMLJIVE EPIZODE TE EMISIJE BIO JE „UBICA S ORUŽJEM SA ZRACIMA"...

„NEKE OSOBE BILE SU UBIJENE MISTERIOZNIM ORUŽJEM KOJE ZAUSTAVLJA RAD SRCA. JEDAN SVEDOK VIDEO JE UBICU...”

...KOJI, DA SE RAZUMEMO, NIJE ODGOVARAO MOM OPISU, BUDUĆI DA ZA SVE SUMNJATE NA MENE...

NAŠLI SMO SE U SITUACIJI KOJA JE... OVAJ... NEUOBIČAJENA. S JEDNE STRANE IMAMO SVEDOKA ČIJA IZJAVA DELUJE VERODOSTOJNO. S DRUGE, ONO S ČIM SMO SUOČENI POTPUNO JE NEPRIHVATLJIVO...

TAKVO ORUŽJE NE POSTOJI. POKUŠAO SAM DA SE OBRATIM PROFESORU S MASAČUSETSKOG INSTITUTA TEHNOLOGIJE KAKO BIH SAZNAO NEŠTO VIŠE...

...A ON MI JE PREDLOŽIO DA PORAZGOVARAM S VAMA. KAŽE DA STE VI DETEKTIV... NE...
HOĆETE DA KAŽETE „DETEKTIV NEMOGUĆEG”... TO JE NADIMAK KOJI SU MI PRIŠILI NOVINARI...

„DRŽAVA NJUJORK PROTIV OSVAJAČA IZ VASIONE". S HRABRIM DETEKTIVOM NEMOGUĆEG U ULOZI FLAŠA GORDONA...
NE POKUŠAVAJ DA BUDEŠ DUHOVIT, O'DONELE...

ZBILJA... SMISAO ZA HUMOR VAS POLICAJACA NIJE SE PROMENIO U POSLEDNJIH DVADESET GODINA. U SVAKOM SLUČAJU, INSPEKTOR TREVIS JE POGODIO...

NE BIH SMEO OVO DA VAM KAŽEM, ALI TO JE VEĆ DAVNA PROŠLOST. ZNATE, JA SAM IZVESNO VREME IMAO ORUŽJE SLIČNO ORUŽJU ZLOČINA. SAMO ŠTO MOJE NIJE IMALO MOĆ DA UBIJA...

ALI ZNAO SAM DA POSTOJI JOŠ JEDNO ORUŽJE KOJE IMA TU MOĆ...

I VI STE SAZNALI KO JE VLASNIK I TAKO SE SLUČAJ SREĆNO ZAVRŠIO...
NETAČNO. NIJE SE BAŠ TAKO ODIGRALO...

„KASNIJE SAM OTKRIO DA JE 1530. GODINE JEDAN ŠPANSKI VOJNIK, KAPETAN SEGURA, U JUŽNOJ AMERICI PRONAŠAO PRAVO-PRAVCATO **SKLADIŠTE** ORUŽJA SA ZRACIMA...“*
*ŠTO JE ISPRIČANO U ROMANU „RAMINO LEVO OKO“. DA LI BISTE ŽELELI DA GA NEKADA OBJAVIMO?

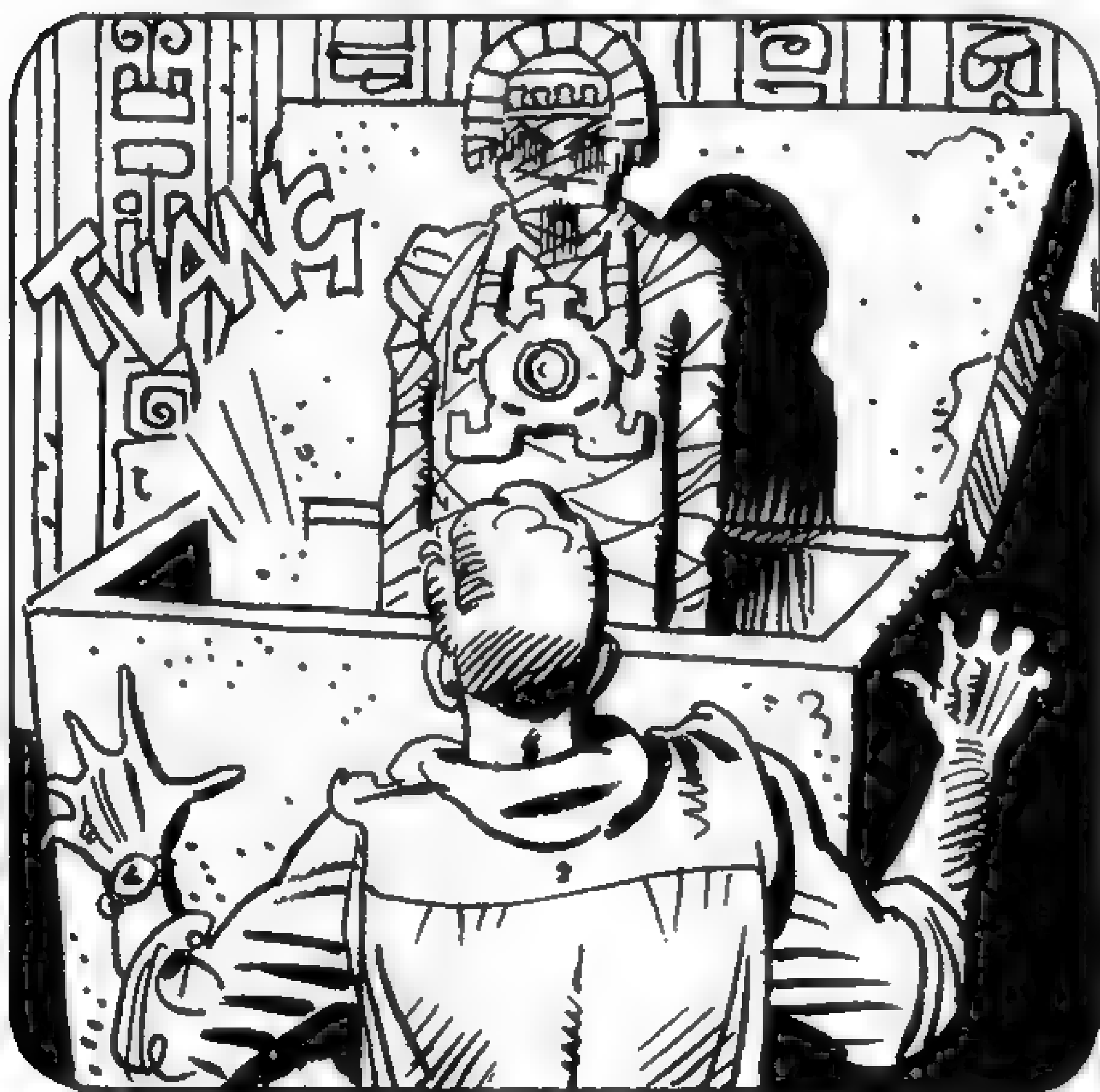

TAJNO MESTO NA KOM JE BILO SKLONJENO NEDAVNO JE OTKRIVENO, A ORUŽJE JE PALO U POGREŠNE RUKE...

...I GARANTUJEM VAM DA JE BILO POTREBNO MNOGO TRUDA DA SE CELA TA PRIČA OKONČA...

ZIP
ZIP
ZIP

TVANG
TVANG
TVANG

HHH
HHH

TVANG

AAHHH

*PROTAGONISTA ČUVENOG NAUČNO-FANTASTIČNOG STRIP-SERIJALA KOJI JE IMAO ORUŽJE SA ZRACIMA.

ZBILJA... ALI POSEBNA VRSTA DUHOVA...

„BILI SU TO 'DUHOVI' JUNAKA IZ MAŠTE, KAO ŠTO SU MORNAR POPAJ ILI MISTER PROPER IZ REKLAME... IZLAZILI SU IZ TELEVIZORA..."

„KAO I FAMOZNI OSVAJAČI IZ SVEMIRA IZ VIDEO-IGRE. SREĆOM, TADAŠNJE VIDEO-IGRE BILE SU KRAJNJE PRIMITIVNE I NIJE BILO TEŠKO SAVLADATI IH..."*
*VIDETI MM LMS 62/63 ILI BIBLIOTEKU MM KROZ KOJU GODINU.

SHVATAM. DA LI JE VAŠ TIHI PRIJATELJ SVE VREME SARAĐIVAO S VAMA?
NARAVNO...

PROŽIVEO JE SA MNOM SVE PUSTOLOVINE. NAS DVOJICA VEĆ GODINAMA RADIMO ZAJEDNO...

UH... PRET-POSTAVLJAM **DVADESET GODINA...**
NETAČNO. MALO VIŠE...

ZAJEDNO SMO OVDE U NJUJORKU REŠILI PRVI SLUČAJ 1978. GODINE, DOK SE JOŠ NIJE **ADAPTIRAO** NA GRAD...

„NIJE MOGAO DA OSTANE U ZATVORENOM PROSTORU. JEDNE NOĆI JE IZAŠAO I STIGAO DO KAMPA BESKUĆNIKA..."

„SHVATIO JE DA JEDAN OD TIH SKITNICA **NIJE BIO** ONO ZA ŠTA SE IZDAVAO..."

MORAM DA NAPOMENEM DA MOJ PRIJATELJ IMA NEKU VRSTU **ŠESTOG ČULA**... POPUT NEKIH ŽIVOTINJA...

...I DA NAM JE U MNOGIM SITUACIJAMA IZUZETNO PO-MOGAO, JE LI TAKO, STARI MOJ?

„U TOM KONKRETNOM SLUČAJU, OTKRIO JE DA JE JEDAN OD TIH NESREĆNIKA ZAPRAVO BIO UNIVERZITETSKI PROFESOR KOJI SE DUGO VODIO KAO NESTAO..."
NE ZNAM ZAŠTO, PRIJATELJU MOJ, ALI OSEĆAM DA TEBI MOGU DA SE ISPOVEDIM. ZOVEM SE PITER ROS...

„PRE NEKOLIKO MESECI DOŽIVEO SAM MALI UDES. PAO SAM I UDARIO GLAVU..."
SKREEK

KADA SAM SE OSVESTIO, OSETIO SAM DA SE U MENI NEŠTO PROMENILO. IZ NEKOG NEPOZNATOG RAZLOGA MOGAO SAM DA PREDVIDAM BUDUĆNOST...

ZBILJA, TAKO JE BILO... NAŽALOST, TAJ ČOVEK PREDVIĐAO JE SAMO NESREĆE... NIKO MU NIJE VEROVAO...

„DA SU GA POSLUŠALI, MOGLE SU SE IZBEĆI MNOGE NESREĆE KOJE SU ODNELE BROJNE LJUDSKE ŽIVOTE..."

RECIMO, SADA ZNAM DA ĆE SE U EMPAJER STEJT BILDINGU DOGODITI TERORISTIČKI NAPAD. ALI NIKO MI NEĆE POVEROVATI...
NE MOGU VIŠE DA ŽIVIM S TIM PROKLETSTVOM. ZATO SAM NAPUSTIO TAKOZVANI CIVILIZOVANI SVET...

MOJ PRIJATELJ JAVA SE VRATIO KUĆI I PRENEO MI ŠTA JE ČUO: ZNAO JE DA ĆU MU JA POVEROVATI...

„I ZAISTA, USPEO SAM DA ZAUSTAVIM ČOVEKA KOJI JE POSTAVIO BOMBU U LIFTU TOG OBLAKODERA..."
Z-ZAP
ZAP ZAP

OVOG PUTA VAM NEĆU ZAMERITI ŠTO NISTE ČULI ZA TU PRIČU. BILA JE DONETA ODLUKA DA SE SLUČAJ ŠTAMPI PREDSTAVI KAO „OBIČAN" POKUŠAJ PLJAČKE KAKO BI SE IZBEGLA PANIKA...
HMM... ZNAČI, VI STE STRUČNJAK I ZA ESP...

ŠTETA ŠTO TAJ TIP KOJI JE UMEO DA PREDVIĐA NESREĆE NIJE USPEO DA PREDVIDI I ONO ŠTO SE DOGODILO S KULAMA BLIZNAKINJAMA 11. SEPTEMBRA...
NIJE MOGAO...

UBRZO ZATIM DOŽIVEO JE JOŠ JEDNU NESREĆU, PA JE TAKO DRUGI ŠOK ELIMINISAO DEJSTVO ONOG PRVOG. DEŠAVA SE PONEKAD...
EH, DA. KLIN SE KLINOM IZBIJA. DEŠAVA SE PONEKAD...
BIO JE OVO BAŠ POUČAN I ZANIMLJIV RAZGOVOR...

POLICE DEPARTM
ŠTETA ŠTO SMO STIGLI. MOGLI STE DA NAM OTKRIJETE JOŠ NEKE NEVEROVATNE TAJNE. MOLIM VAS, IZAĐITE...

TREVISU ĆE BITI DRAGO DA UPOZNA DVOJICU **HRABRIH NEPOZNATIH** GRAĐANA...
UH... DA NIJE MOŽDA PROMENIO KANCELARIJU?

NE... OVDE JE VEĆ DEVET (A NE DVADESET) GODINA, JOŠ OD ZAVRŠETKA FAKULTETA...

IZVINITE? OVDE SU DVA TIPA KOJI KAŽU DA SE ZOVU **MARTI MISTERIJA I JAVA**...
TOK
TOK

TVRDE DA VAS POZNAJU. KAŽU DA STE ZAJEDNO REŠILI MNOGE SLUČAJEVE, IAKO JE JASNO DA JE TO SAMO NJIHOVA **MAŠTA**...

...A GOSPODIN MISTERIJA VAS JE **POTPUNO POGREŠNO** OPISAO...
A-ALI...

ON... ODNOSNO ONA... NIJE INSPEKTOR TREVIS KOJEG JA POZNAJEM. MORA DA JE U PITANJU...
...HOMONIMIJA? MISLIM DA IPAK NIJE. JA SAM JEDINI TREVIS NA POZICIJI INSPEKTORA U NJUJORŠKOJ POLICIJI...

HVALA, VITMANE. SKINITE IM LISICE I UZMITE IM OTISKE...

SAMO HRABRO, JAVA, I OVO ĆE PROĆI. POSLUŠAJMO IH...

IONAKO ĆEMO SE USKORO PROBUDITI. EH, DA... TO JE JEDINO MOGUĆE OBJAŠNJENJE...

ZAVRŠILI SMO, INSPEKTORKA TREVIS. ODMAH ĆEMO IH UPOREDITI S OTISCIMA IZ ARHIVE...
U REDU... A JA ĆU ZA TO VREME MALO POPRIČATI S NJIMA. SLOBODNO IDITE...

VAŽI. AKO VAM BUDEMO BILI POTREBNI, TU SMO...

TLUNK

DAKLE... KOLIKO DUGO VEĆ VERUJETE DA SE ZOVETE... KAKO STE ONO REKLI... MARTI MISTERIJA I JAVA? A, PRE SVEGA, ZAŠTO STE ODABRALI *TAKO ČUDNA IMENA?*
HMM... ***NISMO*** IH ODABRALI...

TAKO SE ZOVEMO, SVIDELO SE TO VAMA ILI NE. LIČNO BIH VIŠE VOLEO DA SAM KRŠTEN KAO ***DŽON SMIT***, ALI MOJI PRECI SU REŠILI DA SE ZOVEM OVAKO...
SHVATAM...

A VAŠ PRIJATELJ NEMA ŠTA DA KAŽE?
ON NE GOVORI...

NIJE NEM, VEĆ JE POREKLOM ***NEANDERTALAC***...

NEĆU VAS NI PITATI DA LI SE SEĆATE, ALI PRE IZVESNOG BROJA GODINA ŠTAMPA JE PISALA O NJEGOVOM SLUČAJU: IMALI SMO PRILIČNO PROBLEMA DA MU IZDEJSTVUJEMO DRŽAVLJANSTVO...

SHVATAM, SHVATAM... ZA SVE SU KRIVE TE GROZNE ***BIROKRATE***... SVE KOMPLIKUJU, ČAK I KADA JE U PITANJU SAMO JEDAN OBIČAN ***NEANDERTALAC*** KOJI JE PREŽIVEO ISTREBLJENJE...

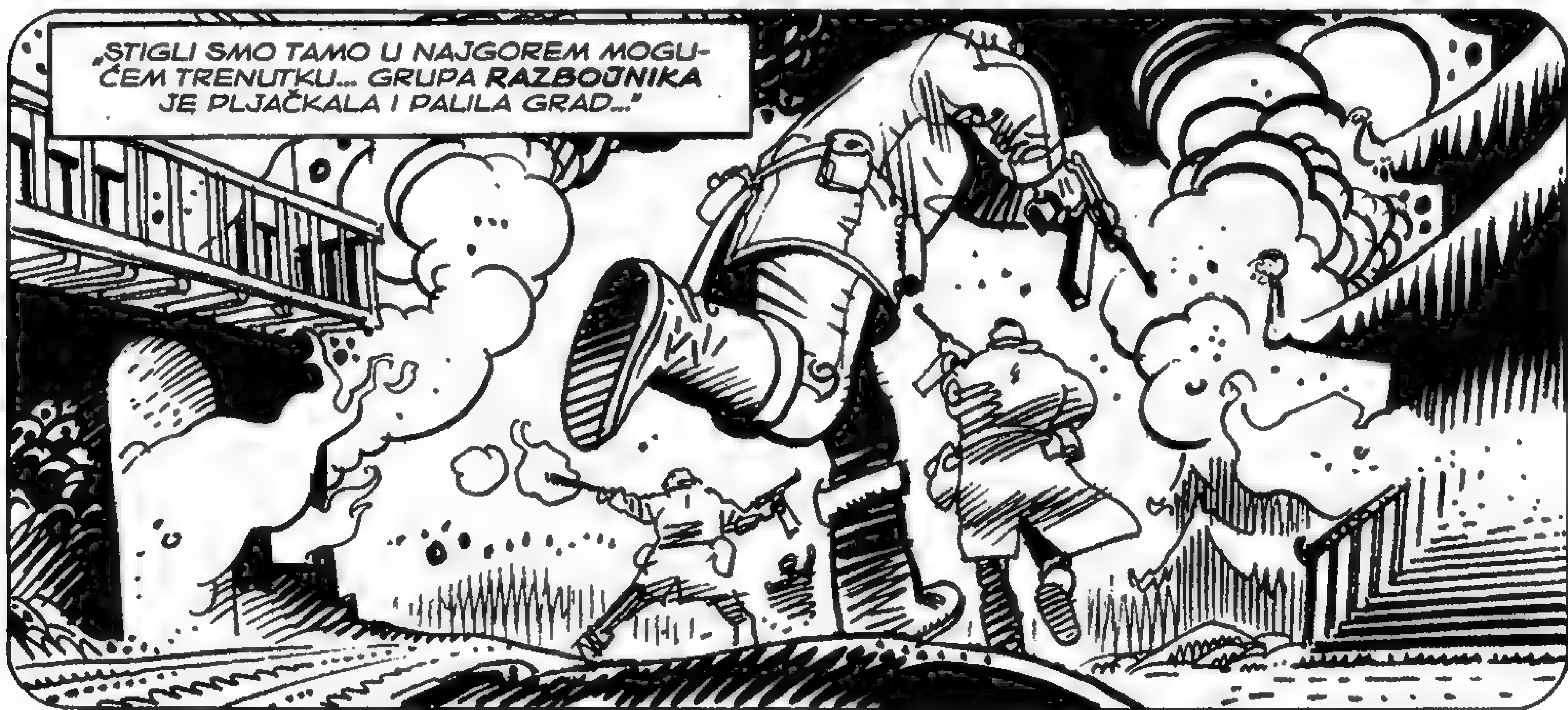

SVEJEDNO, VOLELA BIH DA ČUJEM NEŠTO VIŠE. PRETPOSTAVLJAM DA SE VAŠ PRIJATELJ SPORAZUMEVA ZNAKOVIMA ILI NEKIM DRUGIM TRIKOVIMA...

MOŽETE LI MI REĆI NEŠTO O MESTU S KOJEG STE DOŠLI, GOSPODINE JAVA?
MMGH...

URADIĆU TO UMESTO NJEGA, INSPEKTORKA... ROĐEN JE U JEDNOM UDALJENOM GRADU NA ***HANGAJSKIM*** PLANINAMA, U ***MONGOLIJI***... NE PITAJTE ME ZA TAČNO MESTO, JER NE BIH UMEO DA GA ODREDIM...

„TAMO ME JE ODVELA JEDNA ARHEOLOŠKA EKSPEDICIJA...*
DA, POŠTO TO VEROVATNO NE ZNATE, NAPOMENUĆU DA SAM, IZMEĐU OSTALOG, I **ARHEOLOG**..."

*VIDETI PRIČU „GRAD PROZIRNIH SENKI", BIBLIOTEKA MM, KNJIGA 3.

„MNOGI NJEGOVI STANOVNICI, SVI NEANDERTALCI, DIVLJAČKI SU BILI UBIJANI..."

„...A JEDAN OD NJIH, NJIHOV VOĐA, BIO JE IZLOŽEN NEMILOSRDNOM MUČENJU NAPADAČA..."
ARGGH!

INTERVENISAO SAM U POSLEDNJEM TRENUTKU. IZBILA JE BORBA...

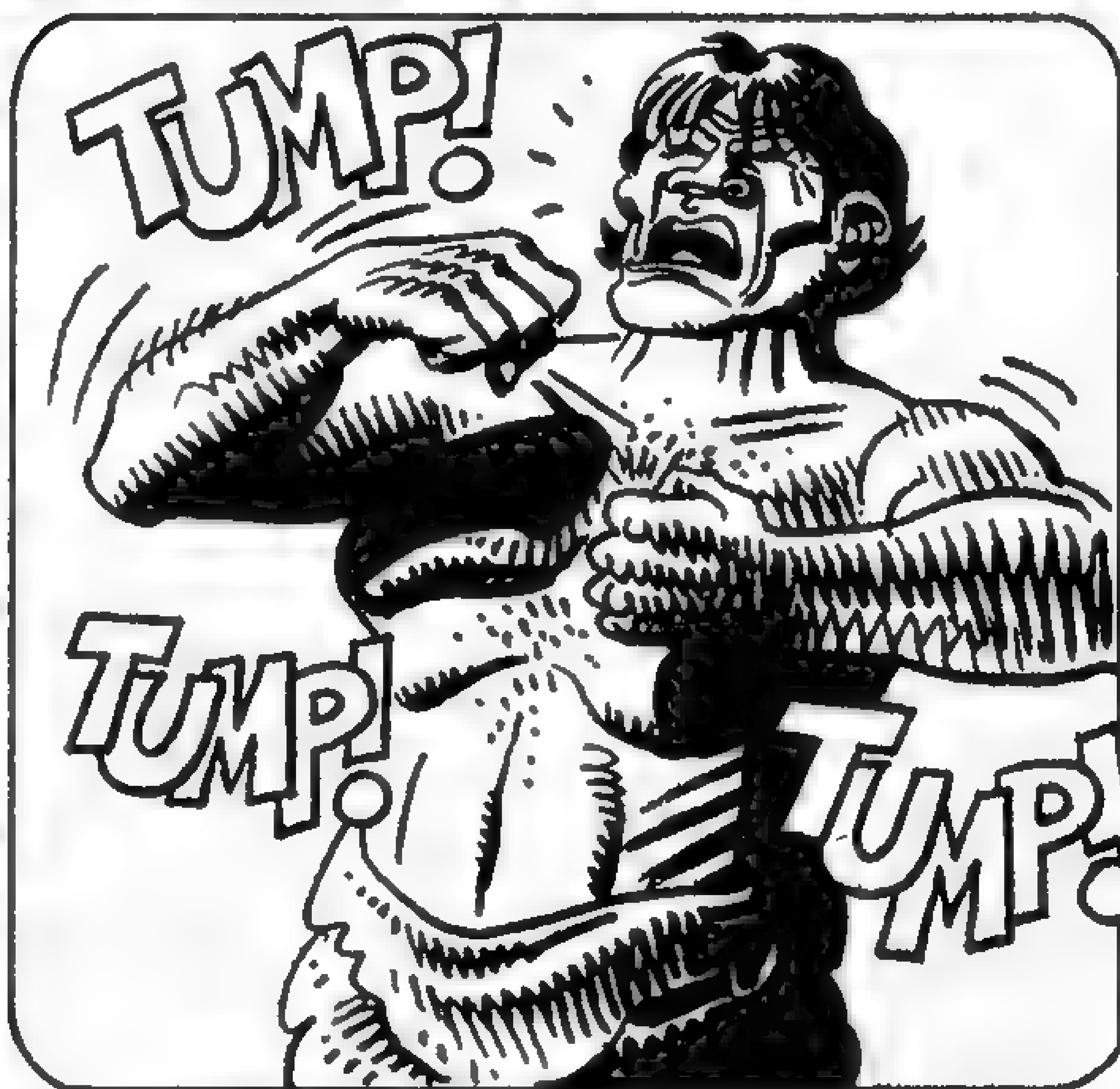

„...I TAKO SE JAVI – DA, ZAROBLJENIK JE BIO UPRAVO ON – PRUŽILA ŠANSA DA SE OSLOBODI..."

ZBOGOM, MARTI MISTERIJO...

SNAP!

RGHRRRR

STOK!

TUMP!
TUMP!
TUMP!

S... SPASAO SI MI ŽIVOT... NIKAD TO NEĆU ZABORAVITI...
. . . .

HMM... PRIČA ZVUČI SVE ZANIMLJIVIJE...
NASTAVITE, MOLIM VAS... NESTRPLJIVA SAM DA ČUJEM...
NA PRIMER, VOLELA BIH DA SAZNAM... KAKO JE VAŠ PRIJATELJ USPEO DA POSTANE AMERIČKI DRŽAVLJANIN...

ZA TO VREME...
CARL BANCROFT
REMOVAL
VRRR...

DING DONG
TJA... SVET JE LEP ZATO ŠTO JE RAZNOVRSTAN...
TO I JA KAŽEM. ALI ONI SU TI KOJI PLAĆAJU...
CARL BANCROFT REMOV

KLIK
TRAC
CARL BANCROFT REMOVAL

U REDU! SLOBODNO UĐITE...
MI SMO, GOSPOĐO. DOŠLI SMO PO DOGOVORU.

DRŽIŠ LI?
DRŽIM...

KAŽEM TI JA... OVO JE NEVEROVATNO...
AHA. OVAJ KOMAD NAMEŠTAJA SMO PRE **MANJE OD DVA SATA** UNELI, A SADA MORAMO DA GA **VRATIMO NAZAD!**

MOŽDA SNIMAJU NEKI FILM...
MOŽDA. KAO ŠTO REKOH, ONI SU TI KOJI PLAĆAJU...

SADA ĆEMO SKINUTI **LAŽNI ZID**... MORAMO DA PROĐEMO S DRUGE STRANE DA BISMO GA RAZMONTIRALI...
IZVOLITE...

CARL BANCROFT REMOVAL
CARL BANCROFT REMOVAL
DOBAR DAN...
DOBAR DAN...

SRUŠIĆEMO GA S DRUGE STRANE...
U REDU...

KAKO IDE?
PO PLANU, DIJANA! TRENUTNO SU U CENTRALI I RAZGOVARAJU S MOJOM „IMENJAKINJOM"...

POZVAĆU SADA KNJIŽARU. MOGU DA PREUREDE IZLOG...

OVDE ***INSPEKTOR TREVIS.*** ŽELIM DA RAZGOVARAM S DIREKTOROM...
PREBACIĆU VAS...

OVDE TREVIS. MOŽETE DA SKINETE POSTER...
U REDU... IZVINITE, INSPEKTORE, SMEM LI DA PITAM ZAŠTO STE TRAŽILI DA PREKRIJEM KNJIGE KOJE SU BILE U IZLOGU?
BOOK
Hari Poter
WONDER

NARAVNO DA SMETE, ALI NEĆU VAM ODGOVORITI. U SVAKOM SLUČAJU, ZNAJTE DA VAM NJUJORŠKA POLICIJA DUGUJE USLUGU...
JASNO... DOVIĐENJA!

VAS DVOJICA... SKINITE POSTER IZ IZLOGA, MOLIM VAS...
HA?

ALI MALOPRE STE NAM REKLI DA GA STAVIMO...
PREDOMISLIO SAM SE...

VIŠE MI SE SVIĐA DA SE VIDE KNJIGE *MARTIJA MISTERIJE*...
MARTI MISTERIJA
MARTI MISTERIJA
MARTI MISTERIJA
MARTI MISTERIJA
MISTERIJE

GOTOVO. SVE JE VRAĆENO U NORMALU...

MOGU LI DA IDEM?
NARAVNO! HVALA NA SARADNJI...

A ŠTO SE TIČE VAŠEG HONORARA, BIĆE VAM ODMAH UPLAĆEN...
NE BRINITE, INSPEKTORE... NE SARAĐUJEM PRVI PUT S POLICIJOM... DOVIĐENJA...
DOVIĐENJA...

SIMPATIČNA BAKICA...
JESTE. TRIDESETIH GODINA BILA JE VODVILJSKA GLUMICA... S VREMENA NA VREME NAM POMAŽE U NEKIM PREDSTAVAMA U STILU „NEMOGUĆE MISIJE"...

HMM... „NEMOGUĆA MISIJA". ZAISTA. SAMO ŠTO JE OVO STVARNOST...
NADAJMO SE DA ĆE SVE BITI U NAJBOLJEM REDU... I JA MORAM DA IDEM, DIJANA. VIDIMO SE...

VIDIMO SE... JA ĆU NASTAVITI DA PRETURAM...

SADA NA POSAO. NE ZNAM DA LI DA SE USREDSREDIM NA KOMPJUTER...

HMM... DOBRO SE SEĆAM KADA GA JE MARTI NABAVIO PRE DVADESET GODINA...

DIJANA! NISAM OČEKIVAO DA ĆEŠ DOĆI TAKO BRZO...
DOBRA TI JE TA STVARČICA, MARTI, SVAKA ČAST!

DA. TO JE TEK PROTOTIP. POZAJMILI SU MI GA IZ EPLA DA BIH IM DAO SVOJE MIŠLJENJE...

KORISTI SE KAO MAŠINA ZA KUCANJE... ALI TI PRUŽA MOGUĆNOST DA NA MALOM PROSTORU SMESTIŠ INFORMACIJE. OVA DISKETA PRAKTIČNO SADRŽI ČITAVU JEDNU KNJIGU.

DVADESET GODINA JE MNOGO, ALI NE I PREVIŠE. A DANAS, S INTERNETOM I SVIM OSTALIM, VREME KADA SMO SE ČUDILI DISKETI OD ČETIRISTO KILOBAJTA DELUJE KAO PRAISTORIJA...

U SVAKOM SLUČAJU, SKORO SAM SIGURNA DA SE ONO ŠTO TRAŽIMO NE NALAZI U ELEKTRONSKIM FAJLOVIMA, INAČE BI SE MARTI ZA NJIH POBRINUO...

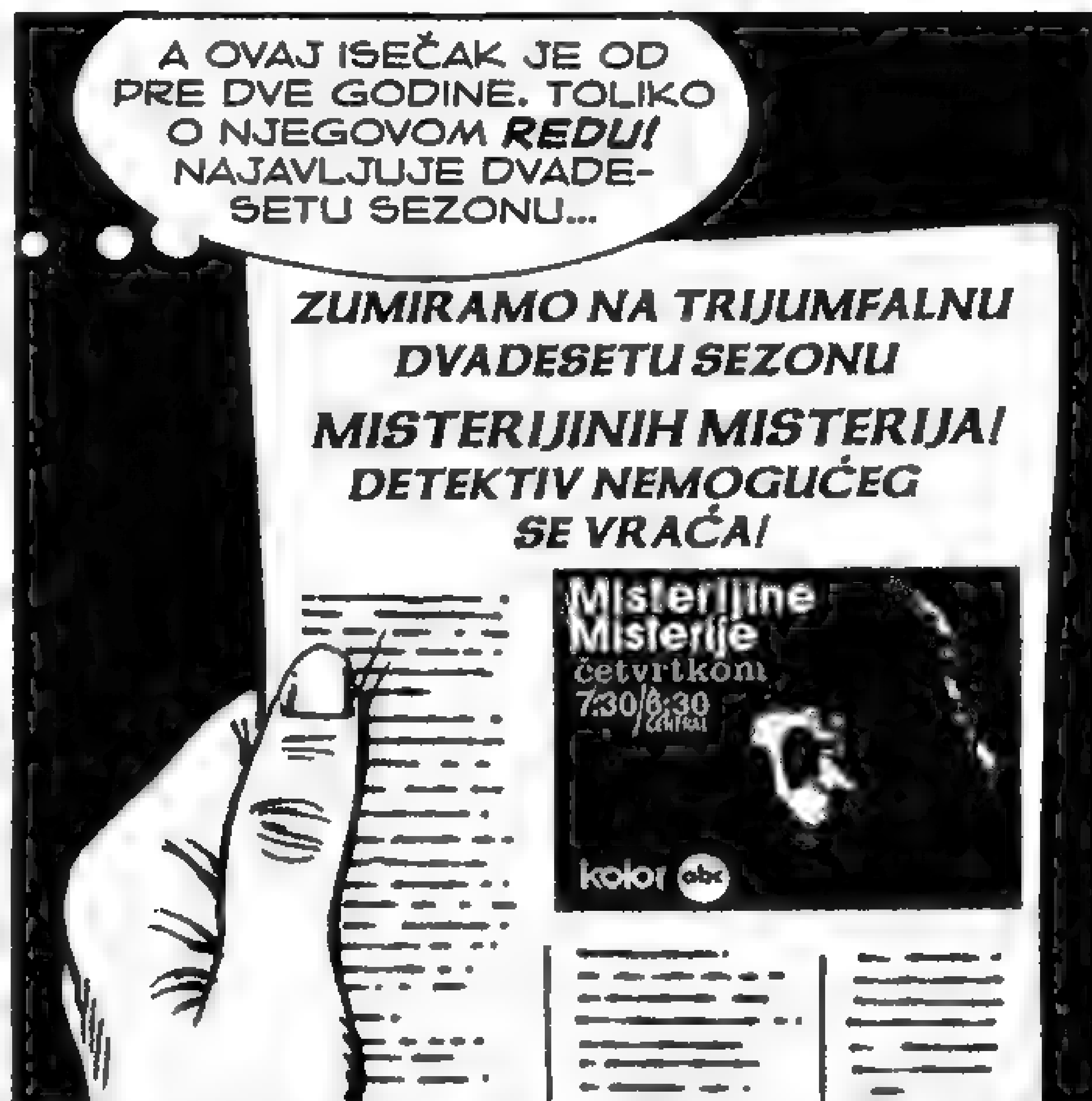

TO ZNAČI DA MI JEDINO PREOSTAJE DA SE UZDAM U SUDBINU. POČEĆU OD ARHIVA U PAPIRU. BOJIM SE DA NIJE SREĐIVAN NEKE DVE DECENIJE...

...AKO NE I TRI... UH... VIDI TI OVO...

RECENZIJA NJEGOVE PRVE KNJIGE: „ATLAS MISTERIJA"...

NE ZVUČI ENTUZIJASTIČNO... ALI NIJE NI LOŠE...
ATLA MISTERI
Za ljubitelje tajanstvenog i neverovatnog.

OVDE JE NAJAVA PRVE SEZONE MISTERIJINIH MISTERIJA U TV VODIČU...

A OVAJ ISEČAK JE OD PRE DVE GODINE. TOLIKO O NJEGOVOM REDU! NAJAVLJUJE DVADESETU SEZONU...
ZUMIRAMO NA TRIJUMFALNU DVADESETU SEZONU
MISTERIJINIH MISTERIJA!
DETEKTIV NEMOGUĆEG SE VRAĆA!
Misterijine Misterije
četvrtkom
7:30
kolor

HA?

VIDI, VIDI... MEĐU OVIM SMEĆEM JE I MOJE FAMOZNO PISMO. U PRILOGU JE I FOTO-KOPIJA ODGOVORA, KAO DA GA JE SLAGAO ZA PORESKU UPRAVU...

„DRAGI MARTI, MOŽDA ĆEŠ MISLITI DA SAM NEZAHVALNA, POSLE SVEGA ŠTO SE DOGODILO. DOBRO ZNAM KOLIKO SI UČINIO ZA MENE U SLUČAJU PROFESORA OLDRIDŽA..."*
*KAD SU SE MARTI I DIJANA UPOZNALI, OPISANO U RANIJOJ EPIZODI.

I zahvalna sam ti što si pristao da budem tvoja sekretarica. Međutim, svesna sam da to nije moj životni cilj, i zato te molim da se ne ljutiš ako više ne budem dolazila na posao. Znaj da ću te se zauvek sećati.
Dijana

UH... MOGLA BIH NAPAMET DA ODRECITUJEM NJEGOV ODGOVOR, TOLIKO PUTA SAM GA PROČITALA. DAKLE... „DRAGA DIJANA..."

„...MISLIM DA SAM ISPAO BUDALA, ALI TVOJE PISMO MI JE OTVORILO OČI. NEMAM VIŠE ŠTA DA DODAM, OSIM ŠTO ĆU TE ZAMOLITI DA SVRATIŠ DO MENE BAREM JEDANPUT. HOĆU DA RAZGOVARAM S TOBOM. TVOJ MARTI."
„TVOJ MARTI"... POTPISAO SE SA „TVOJ MARTI".

„ODJURILA SAM KOD NJEGA TAKVOM BRZINOM I S TAKVIM EMOCIJAMA KOJE PRILIČE NEKOJ STUDENTKINJI, ŠTO, KAD SE MALO BOLJE PRISETIM, U TO VREME I JESAM BILA..."
KONAČNO SAM SHVATILA DA SAM ZALJUBLJENA U NJEGA! MOŽDA ĆE I ON SADA KONAČNO PRIZNATI DA JE ZALJUBLJEN U MENE...

DIJANA... NE MOŽEŠ NI DA ZAMISLIŠ KOLIKO SAM SREĆAN ŠTO TE VIDIM...
HOĆE! SADA ĆE MI REĆI... SADA ĆE MI REĆI...

NEŠTO MORAM DA TI KAŽEM... NEŠTO ŠTO SE NISAM USUĐIVAO, I ŠTO ĆE MAKAR JEDNIM DELOM OPRAVDATI MOJE PONAŠANJE...
EVO GA! SADA ĆE SESTI PORED MENE I...

AKO TE JE NEKI MOJ POSTUPAK UZNEMIRIO – ŠTA JA ZNAM, AKO SAM BIO NERVOZAN ILI RAZDRAŽLJIV – ZNAJ DA NISAM TO URADIO ZATO ŠTO IMAM NEŠTO PROTIV TEBE...
?

STVAR JE U TOME ŠTO SAM VEOMA ZABRINUT ZA JAVU. NEMA DOZVOLU BORAVKA. ISPROBAO SAM SVE MOGUĆNOSTI...

„BLEBETAO JE I BLEBETAO... PONOVO MI JE ISPRIČAO KAKO JE UPOZNAO JAVU U 'IZGUBLJENOM' GRADU U MONGOLIJI, U KOM JE PREŽIVELO JEDNO PLEME NEANDERTALACA..."

„...KAKO JE JAVA INSISTIRAO DA POĐE S NJIM U CIVILIZACIJU..."

...KAKO GA JE KRIŠOM DOVEO U SJEDINJENE DRŽAVE, U NADI DA ĆE SMISLITI NAČIN DA GA ZADRŽI TRAJNO...

„...I KAKO JE PRIVREMENA DOZVOLA, KOJU JE, NI SAMA NE ZNAM KAKO, USPEO DA IZDEJSTVUJE, TREBALO DA ISTEKNE..."
RAZUMEŠ LI, DIJANA? MORAĆE DA SE OŽENI DA BI OSTAO OVDE. ALI GDE DA PRONAĐEMO ŽENU KOJA BI BILA SPREMNA DA SE UDA ZA NJEGA? RAZMIŠLJAO SAM DA NEKOM PLATIM, ALI BILO BI PREVIŠE OPASNO... MOGAO BI KRIVIČNO DA ODGOVARA...

„HTELA SAM DA ODEM I DA ZALUPIM VRATIMA, KADA MI JE NA PAMET PALA JEDNA IDEJA..."
HMM...

JA ĆU SE UDATI ZA NJEGA, MARTI...
!

Š-ŠTA?

PA TI SI LUDA! NE VOLIŠ GA, ON TI JE SAMO PRIJATELJ. A OSIM TOGA, PREVIŠE STE RAZLI-ČITI I...

TADA JE MARTIJU NAČIN NA KOJI SE PONEO, KOJI ĆE KASNIJE DEFINISATI KAO „GROZOMORAN", OTVORIO OČI – I KAO ŠTO SAM KAŽE – PREPUSTIO SE...

ALI JA NE ŽELIM DA SE TI UDAŠ ZA NJEGA! JA TE **VOLIM**, DIJANA... ZALJUBLJEN SAM U TEBE...

M-MARTI, JA...

„I ZAISTA SAM SE UDALA ZA JAVU: OTIŠLI SMO U **RINO**, U NEVADU, GDE JE BILA UPRILIČENA KRATKA ALI DIRLJIVA CEREMONIJA... MISLIM DA JE **MATIČAR** I DAN-DANAS U ŠOKU..."

„ČAK NI TAMO, GDE SU LJUDI NAVIKLI DA GLEDAJU SVAŠTA, NIKADA SE NIJE DOGODILO DA **MLADA** STRASTVENO POLJUBI MLADOŽENJINOG **KUMA** I DA S NJIM ODE NA PRVU BRAČNU NOĆ..."

TAKO SMO MALO DOBILI NA VREMENU, I POSLE DUGE SUDSKE BITKE, JAVA JE POSTAO **NATURALIZOVANI** AMERIČKI GRAĐANIN. NISMO MORALI ČAK NI DA SE **RAZVEDEMO**: BRAK JE BIO PONIŠTEN, JER SU MLADOŽENJI ODBIJENI NJEGOVI LAŽNI PODACI...

...A JA SAM BILA SREĆNA. MARTI I JA SMO KONAČNO BILI ZAJEDNO. NISAM VIŠE BILA NJEGOVA SEKRETARICA, ODNOSNO, BAR ME VIŠE NIJE *PLAĆAO*...

SLEDEĆI KORAK SE DESIO *MNOGO KASNIJE*. I DRAGO MI JE ŠTO JE MARTI TADA *URAMIO ISEČAK IZ NOVINA*...

ONE★STAR

A DETECTIVE FOR THE IMPOSSIBLE

DAILY NEWS

Homesick Martin Mystère leaves Italy for the Big Apple

MARTY IS BACK!

SEE PAGE 7

MISTERY CREATURES HAUNT NYU!

LAST MOMENT: PLANE CRASH IN CANADA: 2 MISSING - SEE PAGE 3

KAŽE DA GA JE URAMIO ZATO ŠTO JE NA NJEMU NJEGOVA FOTOGRAFIJA: KAO I OBIČNO, RADIJE BI SEBI PREREZAO GRKLJAN NEGO PRIZNAO DA JE ROMANTIČNA DUŠA...

mystery men, frontiersmen Tex Willer, Ken Parker, Cocco Bill and "Zagor", and sailor Corto Maltese seem to have been born in the last century: Mr. Willer claims to be a Texas Ranger on active duty. A Mr. Nathan Never claims to have been born "in the far future", whilst a heavily German-accented soldier says that "*He's gonna return in gut old World War Zwei as soon as de suicide-mission is completed*".

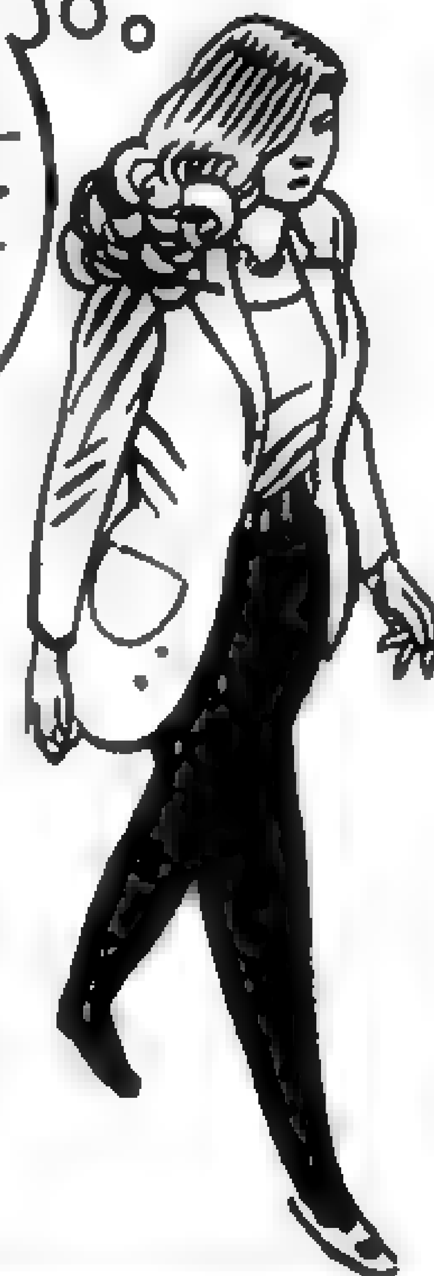
Killers at Large.

Police officers also suspect that two of the mystery men may be involved in criminal activity. Police won't reveal their identities; but well informed

racters surrounding the "Casa Italiana Zenith-Morino"

T: PLANE CRASH IN CANADA: 2 MISSING

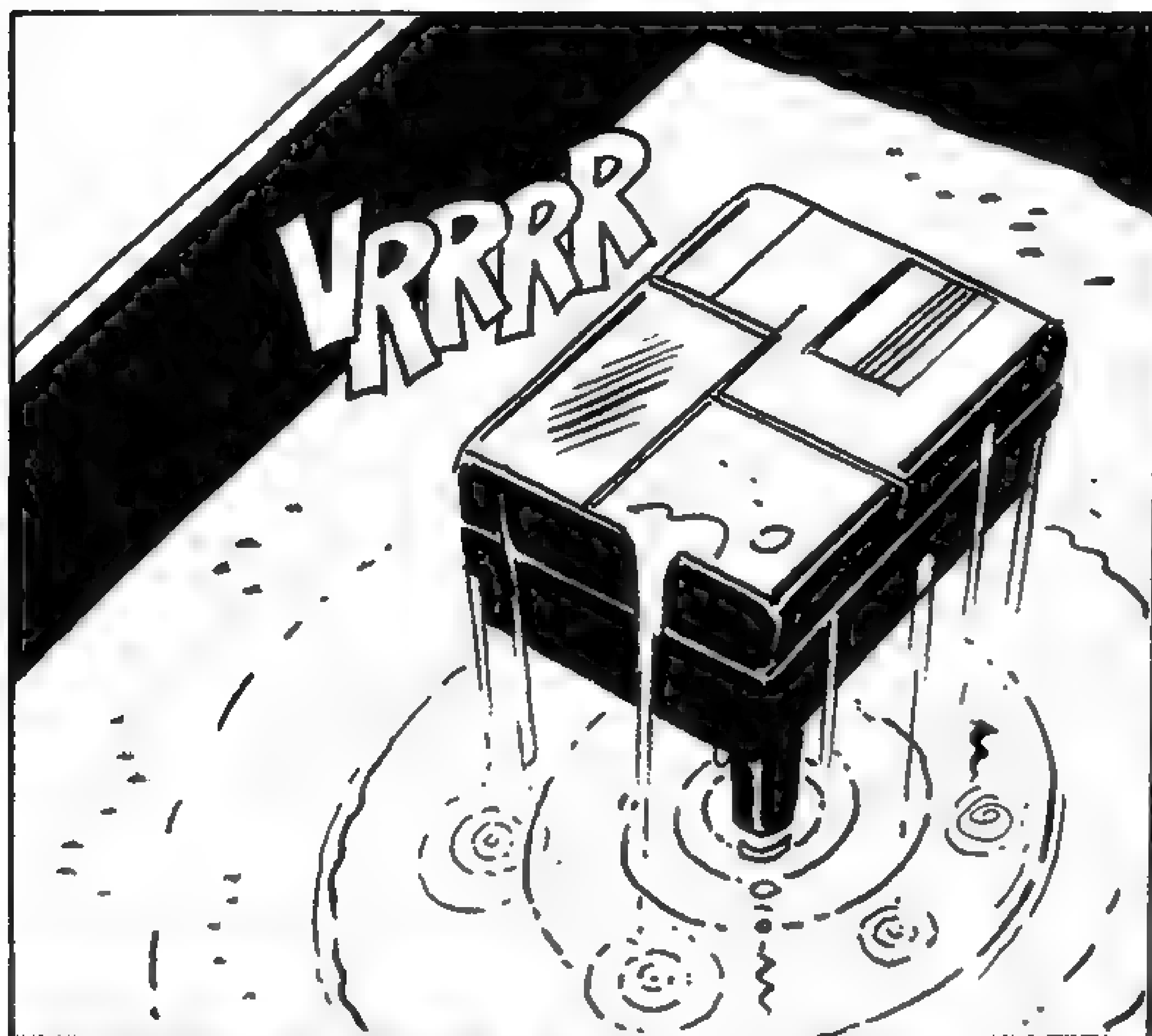

„UHAPŠEN PLJAČKAŠ U EMPAJER STEJT BILDINGU... KAŽE DA GA JE PARALISALO NEKO MISTERIOZNO ORUŽJE..."
MARTIJEVO ORUŽJE SA ZRACIMA... IAKO BI VEST O NJEGOVOM POSTOJANJU PONEKAD PROCURILA, ODUVEK JE USPEVAO DA JE ZADRŽI U TAJNOSTI...

„NA SVU SREĆU, NOVINARI NISU BILI SKLONI DA PRIDAJU ZNAČAJA PRIČI OSOBE KOJA TVRDI DA JU JE NA TRENUTAK ONESPOSOBIO NEOBIČNI ZELENKASTI ZRAK..."
ZAP ZAP ZAP

„A JOŠ BI MANJE BILI SKLONI DA POVERUJU DA TO ORUŽJE DOLAZI IZ LEGENDARNOG AGARTIJA..."
ŠTA JE TO, UČITELJU KUTE HUMI?
ZOVE SE MURČADNA I STARA JE DESET HILJADA GODINA... MUDRO JE UPOTREBI, BRATE MARTI...

MARTI GA DRŽI U AKVARIJUMU... SKROVITO MESTO U STILU DŽEJMSA BONDA. BAŠ VOLI TAKVE TRIKOVE...

HMM... ISKRENA DA BUDEM, MISLIM DA MURČADNA NEMA NIKAKVE VEZE S OVOM PRIČOM...

VRRRR

POSEBNO ZATO ŠTO JE SADA SAMO **PRAZNA LJUŠTURA...**

KAD SAMO POMISLIM DA JU JE MARTI DUGO NOSIO SVUDA SA SOBOM, PREMDA SE TRUDIO DA JE ŠTO MANJE KORISTI...

A ONDA JE JEDNOG TRENUTKA SAMO **ZABORAVIO DA ONA POSTOJI!** GODINAMA JE NIJE SPOMINJAO, NITI JU JE KORISTIO...
VRRR

„SVE DO ONOG PROKLETOG DANA KADA JE DOŽIVEO **ATENTAT** I KADA JE MALO FALILO DA IZGUBI ŽIVOT...\" I DOK JE SEDEO **SKORO PARALIZOVAN,** IZNENADA JE SE SETIO...\"
ORUŽJE SA ZRACIMA...
GDE MI JE **ORUŽJE SA ZRACIMA?**
*EPIZODA „KSANADU\", USKORO U LUNOVOM MAGNUS STRIPU!

TO JE BIO TEK POČETAK DUGAČKE PRIČE KOJA GA JE ODVELA SVE DO **NEPALA...**

*O ČEMU ĆETE TAKOĐE ČITATI U LUNOVOM MAGNUS STRIPU!

U SVAKOM SLUČAJU, OD TOG DANA PRE ŠEST GODINA, **ORUŽJE SA ZRACIMA** POSTALO JE **NEPOMIČNA LJUŠTURA**. KOLIKO ZNAM, PRORADILO JE SAMO JEDANPUT, I TO U JEDNOJ **VRLO SPECIFIČNOJ** SITUACIJI, DIREKTNIM POSREDSTVOM **KUTA HUMIJA**...*

*KADA JE TREBALO SPASTI CEO SVET, NARAVNO!

NE... NE VERUJEM DA JE ORUŽJE SA ZRACIMA ODGOVORNO ZA ONO ŠTO SE DOGODILO.

TAKOĐE NE VERUJEM DA IMA VEZE SA SLUČAJEM O KOJEM MI JE PRIČAO TREVIS...
HA?
TLIK
KLAK

VRAĆAJU SE. BOLJE BI BILO DA SVE ZATVORIM...

NEĆE DA SE OTVORE. UNUTRA JE KLJUČ. DIJANA JE VEROVATNO VEĆ STIGLA...

SAČEKAJ, OTVORIĆU...
SADA MORAM DA SMISLIM IZGOVOR ZAŠTO KASNIMO... IAKO ĆE PO KESAMA ZAKLJUČITI DA SMO SVRATILI DO STARINARNICE NA ŠESTOJ AVENIJI...

ZDRAVO, DIJANA. IZVINI ŠTO KASNIMO, ALI...
BILI STE U STARINARNICI NA ŠESTOJ. NIŠTA STRAŠNO... I JA SAM KASNO STIGLA...

NEVE-
ROVATNO...
DOBRO JE
PROŠLO,
JAVA...

JE LI
SVE U REDU?
JUTRO JE MIR-
NO PRO-
ŠLO?
DA, MIRNO.
U IZVESNOM
SMISLU JE BILO I
UNOSNO... KASNI-
JE ĆU TI ISPRI-
ČATI...

POSEBNO
ZATO ŠTO
NIJE BILO TE-
LEFONSKIH
POZI...
RRÏNG

NEMA
VEZE. MO-
LIM?
HALO?
OVDE
**PITER FOR-
MAN.** DA LI
ME SE SE-
ĆATE?

NARAVNO
DA SE SEĆAM. VI
STE MOJ **IDENTIČNI
DVOJNIK.** ČAK SAM
VAS POZVAO I DA
DOĐETE ČETR-
NAESTOG...

PRISUSTVO DVOJICE MARTIJA MISTERIJA ĆE UNETI MALO POMETNJE MEĐU GOSTE...
ZOVEM VAS UPRAVO DA VAM SE ZAHVALIM, IAKO NISTE PRECIZIRALI KOJI JE POVOD ZA SLAVLJE...

BIĆE TO IZNENAĐENJE, GOSPODINE FORMANE. BAR SE NADAM...
ZAINTRIGIRALI STE ME. KAKO TREBA DA SE OBUČEM? ŠTA DA DONESEM?

OBUCITE SE KAKO GOD ŽELITE I NEMOJTE NIŠTA DONOSITI! VIDIMO SE USKORO...

HMM... SREĆOM, MI NISMO JUNACI IZ NEKE IZMIŠLJENE PRIČE, JER BI DVOJNIK BIO OZBILJAN PRESTUP...

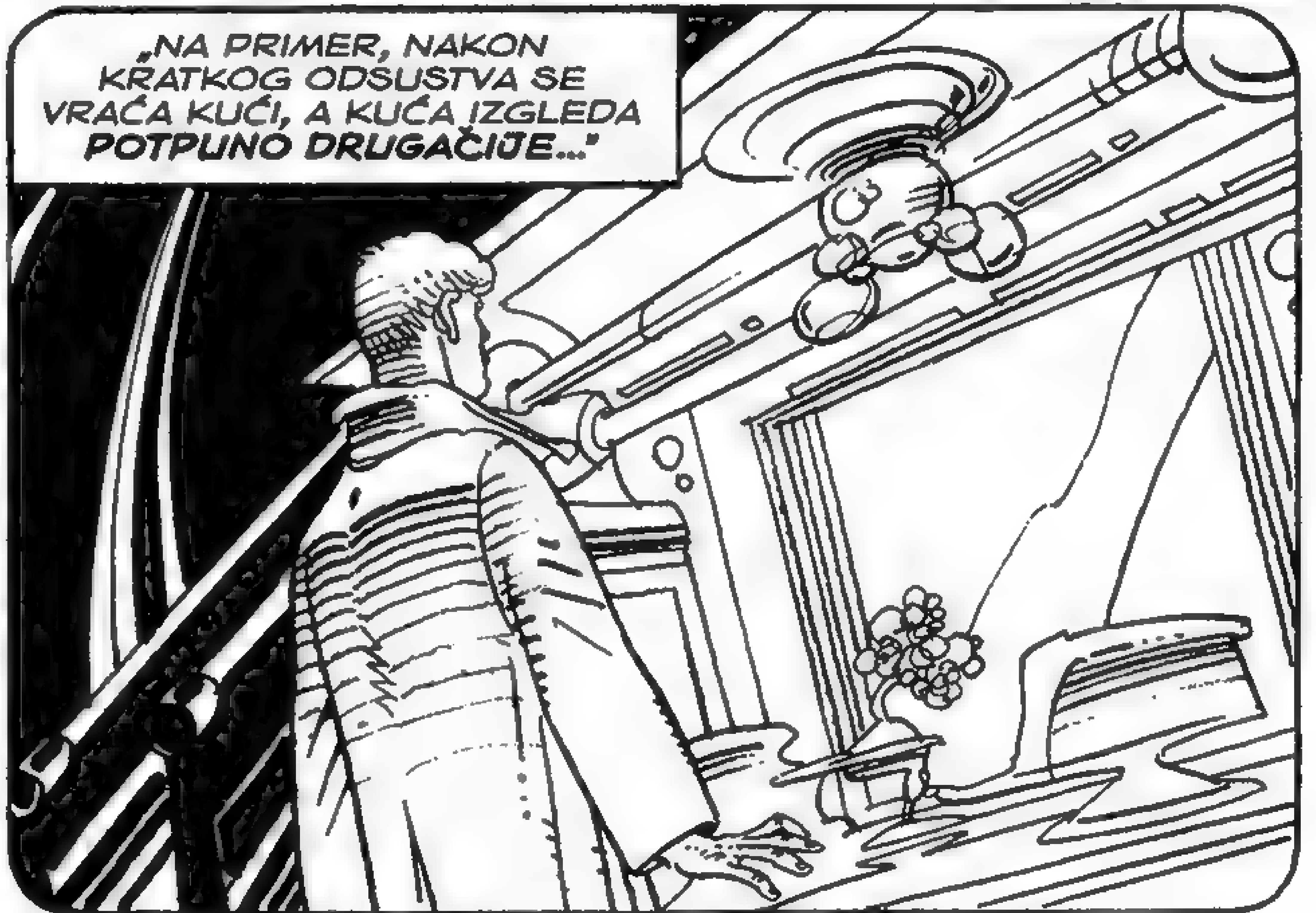

KAO ŠTO KAŽE PISAC KRIMI ROMANA S. S. VAN DAJN, NAJGORI NAČIN DA SE REŠI NEKA ZAGONETKA JE UBACITI U PRIČU DVOJNIKA PROTAGONISTE...

MADA... NE, MOŽDA POSTOJI NEŠTO JOŠ GORE. SNOVI ILI PARALELNE DIMENZIJE...
U KOM SMISLU?

PA, RECIMO KADA JE NEKA PRIČA BAŠ UVRNUTA, OBIČNO SE ISPOSTAVI DA JU JE PROTAGONISTA **SANJAO**...

„OTPRILIKE KAO U SLUČAJU FAMOZNOG ***MALOG NEMA*** AUTORA VINZORA MEKEJA... SAMO ŠTO JE U TO DOBA TA IDEJA BILA ORIGINALNA..."

KADA SU, MEĐUTIM, U PITANJU ***PARALELNE DIMENZIJE***, PROTAGONISTI SE DEŠAVAJU NAJAPSURDNIJE MOGUĆE STVARI...

„NA PRIMER, NAKON KRATKOG ODSUSTVA SE VRAĆA KUĆI, A KUĆA IZGLEDA ***POTPUNO DRUGAČIJE***..."

„SHVATA DA GA NIKO NE POZNAJE, KAO DA NIKADA NIJE NI POSTOJAO..."
?
?
?
?

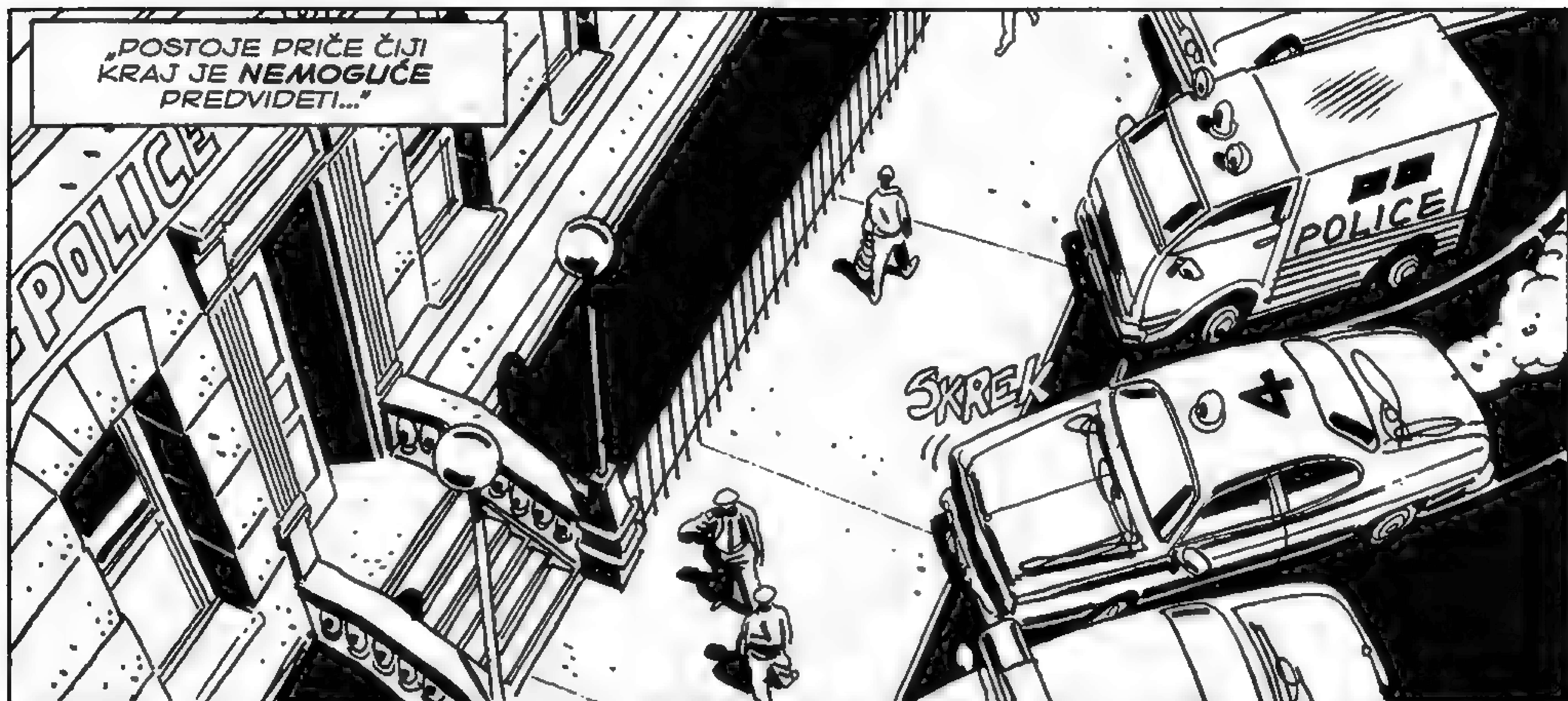

PRIČA SE ZAVRŠAVA OBJAŠNJENJEM DA JE PROTAGONISTA IZ NEKOG RAZLOGA ZAVRŠIO UPRAVO U PARALELNOJ DIMENZIJI...

...TO JEST, U SVETU VRLO SLIČNOM, ALI NE I POTPUNO ISTOM KAO ŠTO JE SVET U KOM OBIČNO ŽIVI...

PIH... ONI ŠTO KORISTE TRIK S PARALELNIM DIMENZIJAMA BI TREBALO DA POVUKU SVE KNJIGE IZ KNJIŽARE I DA U SVAKOM POJEDINAČNOM PRIMERKU PROMENE RASPLET...
HM... I KAKO BI TI REŠIO TAKAV SLUČAJ?

POTRAŽIO BIH RACIONALNO OBJAŠNJENJE, A AKO GA NE BIH NAŠAO... PA...

PA, VEROVATNO BIH REŠIO DA NAPIŠEM DRUGU PRIČU...

„POSTOJE PRIČE ČIJI KRAJ JE **NEMOGUĆE** PREDVIDETI...”
POLICE
POLICE
SKREK

DOBAR DAN, INSPEK-TORE...
DOBAR DAN... DODAJ MI TELEFON NA TRENU-TAK...

JESU LI JOŠ TAMO?
NISU... MOŽETE DA SE POPNE-TE...

HMM... ZANIMLJIVA STVAR...

NADAM SE DA ĆE SE SVE ZAVRŠITI NA NAJBOLJI MOGUĆI NAČIN, JER NEKIM PRIČAMA KRAJ JE *NEMOGUĆE* PREDVIDETI...

I, KAKO JE PROŠLO?
TJA, MISTERIJA MI JE ISPRIČAO NEVEROVATNU PRIČU O SVOM PRIJATE-LJU...

...A ONDA JE POSLE IZVE-SNOG VREMENA DOŠAO VITMAN S REZULTATIMA OTISAKA PRSTIJU...

I NARAVNO, U BAZI PODA-TAKA NIJE BILO OTISAKA, ČAK NI U ONOJ VOJ-NOJ...

NARAVNO. A ONDA?
TJA... MISLIM DA SE NEŠTO DOGODI-LO...

„JAVA, KOJI JE SVE VREME BIO NEM, POČEO JE DA MRMLJA..."
MMGH...

„...A ONDA ČAK I DA REŽI... NA TRENUTAK SAM SE UPLAŠILA DA ĆE SE OBRUŠITI NA MENE..."
RGHRR

ALI MI-STERIJA GA JE ODMAH SMIRIO, I ON SE VRATIO U SVOJE STANJE NEMOSTI. JEDNO VREME SAM IH SLU-ŠALA...

...A POTOM SAM PUSTILA DA SE STVARI OD-VIJAJU U SKLADU S UOBIČAJENOM PRAKSOM...

PRETPOSTAVLJAM DA STE PRIMETILI KADA JE JAVA ODREAGOVAO...
NARAVNO. TO JE SASTAVNI DEO **MOG POSLA**...

„U JEDNOM TRENUTKU, MARTI MISTERIJA POTVRDIO JE DA JE NJEGOV PRIJATELJ NEANDERTALAC, I TADA JE ISPRIČAO NJEGOVU PRIČU..."
I TAKO SMO UZ POMOĆ JEDNOG **TRIKA** DIJANA I JA USPELI DA MU IZDEJSTVUJEMO AMERIČKO DRŽAVLJANSTVO...
HMM... **VRLO, VRLO** ZANIMLJIVO! ŠTETA SAMO ŠTO JE NEANDERTALSKA RASA **IZUMRLA**...

PRETVARALA SAM SE DA SAM POVEROVALA, I TAKO SMO NASTAVILI DA DISKUTUJEMO NA TU TEMU: ŠTA JE BIO UZROK ISTREBLJENJA I SLIČNO. MISTERIJA JE ISPRIČAO EPIZODU KOJA SE DOGODILA **PRE DVADESET GODINA**...

„U OKOLINI SEN SEZERA, U FRANCUSKOJ, BILA JE PRONAĐENA JEDNA PEĆINA S BROJNIM KOSTURIMA NEANDERTALACA..."

ISPOSTAVILO SE DA IH JE NAPALO JEDNO PLEME **HOMO SAPIJENSA**...

„...KOJI SU OTKRILI NJIHOVO SKROVIŠTE TAKO ŠTO SU PODMITILI JEDNOG NEANDERTALCA POKLONIVŠI MU **ORUŽJE** NAPRAVLJENO OD KOSTIJU..."

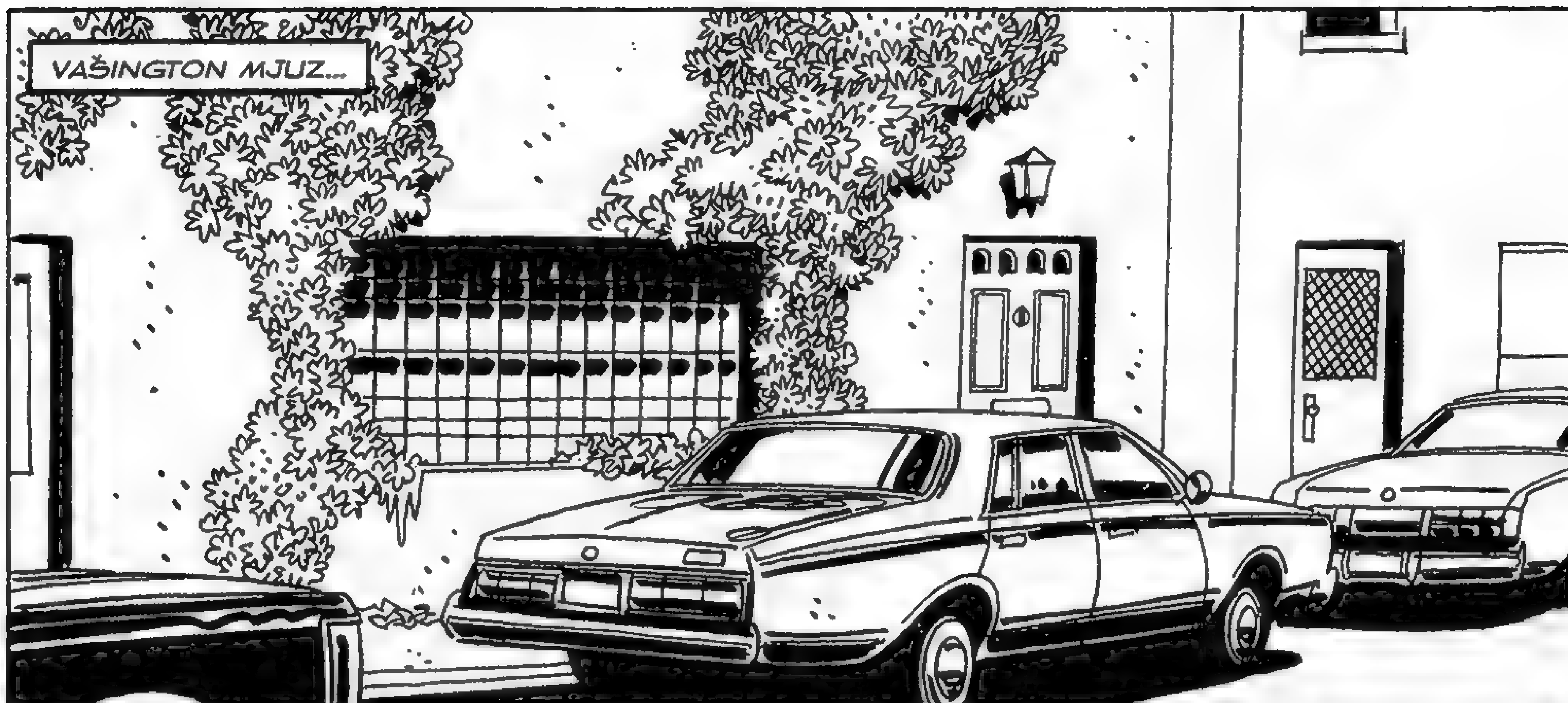

„UBRZO POTOM, DOGODIO SE STRAVIČAN MASAKR..."

RMPALIJA – HOĆU REĆI JAVA – POČEO JE DA POKAZUJE ZNAKE NERVOZE ČIM JE MISTERIJA ZAPOČEO PRIČU, I NA KRAJU JE KRENUO DA REŽI, KAO DA GA JE TA PRIČA *UZNEMIRILA*...
HMM...

A KAKO JE MARTI NA TO REAGOVAO?
U OČIMA MU SE POJAVIO BLESAK, KAO DA SE *I ON* NEČEGA SETIO...

...ALI NIŠTA NIJE REKAO, A JA NISAM VIŠE HTELA DA POSTAVLJAM PITANJA...
DOBRO STE POSTUPILI...

DRŽAĆEMO PALČEVE I SAČEKAĆEMO...

JESTE. MAKAR SAM U NEČEMU *UREDAN*...

OTKRIĆE SIROTOG MOBERA JE BAREM DELIMIČNO RASVETLILO MISTERIJU O NEANDERTALCIMA...

ANALIZOM NJIHOVIH KOSTURA, OTKRIVENI SU BROJNI PRELOMI, A OKO PEĆINE SU PRONAĐENI OSTACI HOMO SAPIJENSA. TO JE DOKAZ DA JE IZMEĐU TE DVE VRSTE POSTOJALA VELIKA NETRPELJIVOST...

KOMENTAR NAPISAN MOJOM RUKOM (ODNOSNO, PRSTIMA KOJIMA SAM KUCAO) PRE *SKORO DVADESET GODINA*...

HOMO SAPIENSI, NAŠI DIREKTNI PRECI, IZVUKLI SU SEBI KORIST ISTREBLJENJEM NEANDERTALACA, I TO, NAŽALOST, NAVODI NA RAZMIŠLJANJE...

KAO ŠTO NAVODI NA RAZMIŠLJANJE I JAVINO ČUDNO PONAŠANJE. ŠTA JE ZA NJEGA PREDSTAVLJALA TA STARA OBRAĐENA KOST?

KOST JE BILA PRONAĐENA U PEĆINI U PRIMORSKOM ŠARANTU, ZAJEDNO S BROJNIM KOSTURIMA NEANDERTALACA, BRUTALNO UBIJENIH...

„PALEONTOLOG KOJI SE BAVIO TIM SLUČAJEM, **MOBER**, POZVAO JE JAVU I MENE NA KONFERENCIJU NA KOJOJ JE OBJAVIO TO OTKRIĆE..."

„ČIM JE MOBER POKAZAO TO RUDIMENTARNO ORUŽJE, JAVA JE ODREAGOVAO NA NEOČEKIVAN NAČIN..."
RGHRRR...

RGHRRR!

RCHRRR

...KAO DA JE ZABORAVIO NA SVE ONO ŠTO GA OKRUŽUJE. NA TRENUTAK JE IZGLEDAO KAO **DIVLJA ŽIVOTINJA...**

„ZATIM SE SMIRIO I VRATIO PREDMET MOBERU..."

KASNIJE SAM OD JAVE SAZNAO DA JE TA KOST BILA **NAGRADA** ZA **IZDAJNIKA...**

„...NEANDERTALCA KOJI JE GRUPI HOMO SAPIJENSA OTKRIO POLOŽAJ SKROVIŠTA SVOG PLEMENA..."

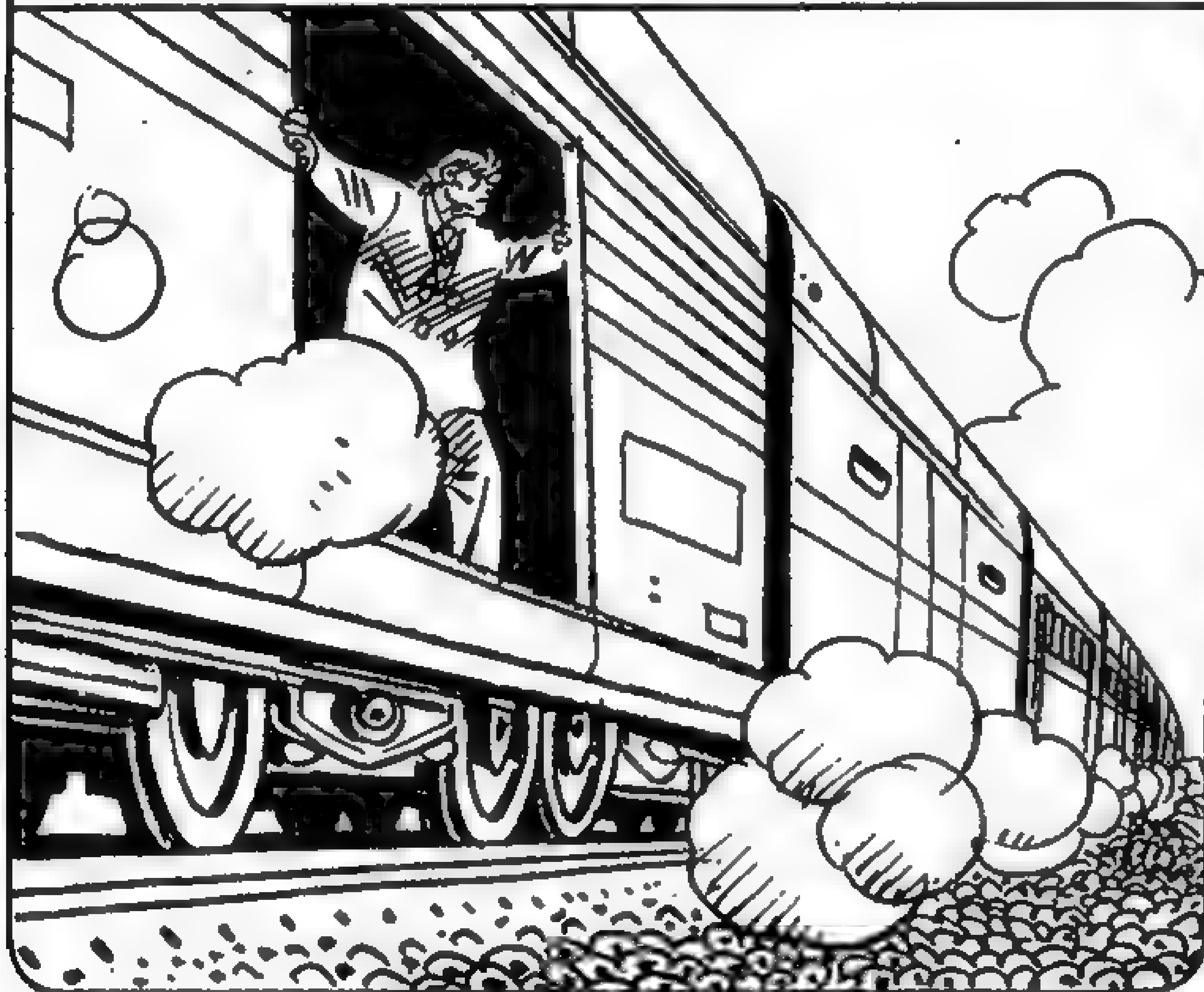

KAKO JE JAVA MOGAO DA DOĐE DO TE INFORMACIJE? BILO JE TO PITANJE KOJE SAM SEBI POSTAVIO U TOJ ZABELEŠCI NA KOMPJUTERU, A ISKREN DA BUDEM, PITAM SE I DAN-DANAS...

„ZNAM SAMO DA JE NJEGOVO PONAŠANJE TOKOM CELOG NAŠEG BORAVKA U FRANCUSKOJ BILO U NAJMANJU RUKU **NEOBIČNO**..."

„ČESTO JE IZGLEDAO KAO DA JE SIŠAO S UMA... MOBER JE U JEDNOM TRENUTKU UBIJEN, A JAVA JE BIO OSUMNJIČEN ZA UBISTVO..."
CHRPP

ENO GA GORE!
PUCAJ!

„JEDNO VREME SE KRIO U **PARISKIM PODZEMNIM PROLAZIMA**..."

„...A ZATIM SE PREVEZAO DO PRIMORSKOG ŠARANTA, DOVIJAJUĆI SE NA RAZNE NAČINE..."

„...I STIGAO DO PEĆINE U KOJOJ SU SE NALAZILI OSTACI NJEGOVIH BLIŽNJIH..."

HMM... I SVE TO NAKON ŠTO JE VIDEO TAJ **IZBACIVAČ**. ŠTA SE NA KRAJU S NJIM DESILO?
ZBILJA NE ZNAM... POSLEDNJI PUT SAM GA VIDEO U RUKAMA ČOVEKA KOJI JE POKUŠAO DA ME UBIJE...

„KASNIJE SAM SAZNAO DA JE TO BIO IZVESNI **LABRIM**, MOBEROV ASISTENT. ON GA JE **UBIO** KAKO NE BI OTKRIO IZDAJU IZ DOBA DRUGOG SVETSKOG RATA..."
AIEEEE

„NA MOJU SREĆU, USPEO SAM DA GA ZAUSTAVIM..."

„ON JE POBEGAO, A KOST JE OSTALA U MOJIM RUKAMA. NAREDNOG JUTRA SAM JE PREDAO **POLICIJI**..."

OD TADA O NJOJ NIŠTA VIŠE NISAM ČUO. PRETPOSTAVLJAM DA SE NALAZI U NEKOM FRANCUSKOM MUZEJU...
HMM... MOGUĆE JE...

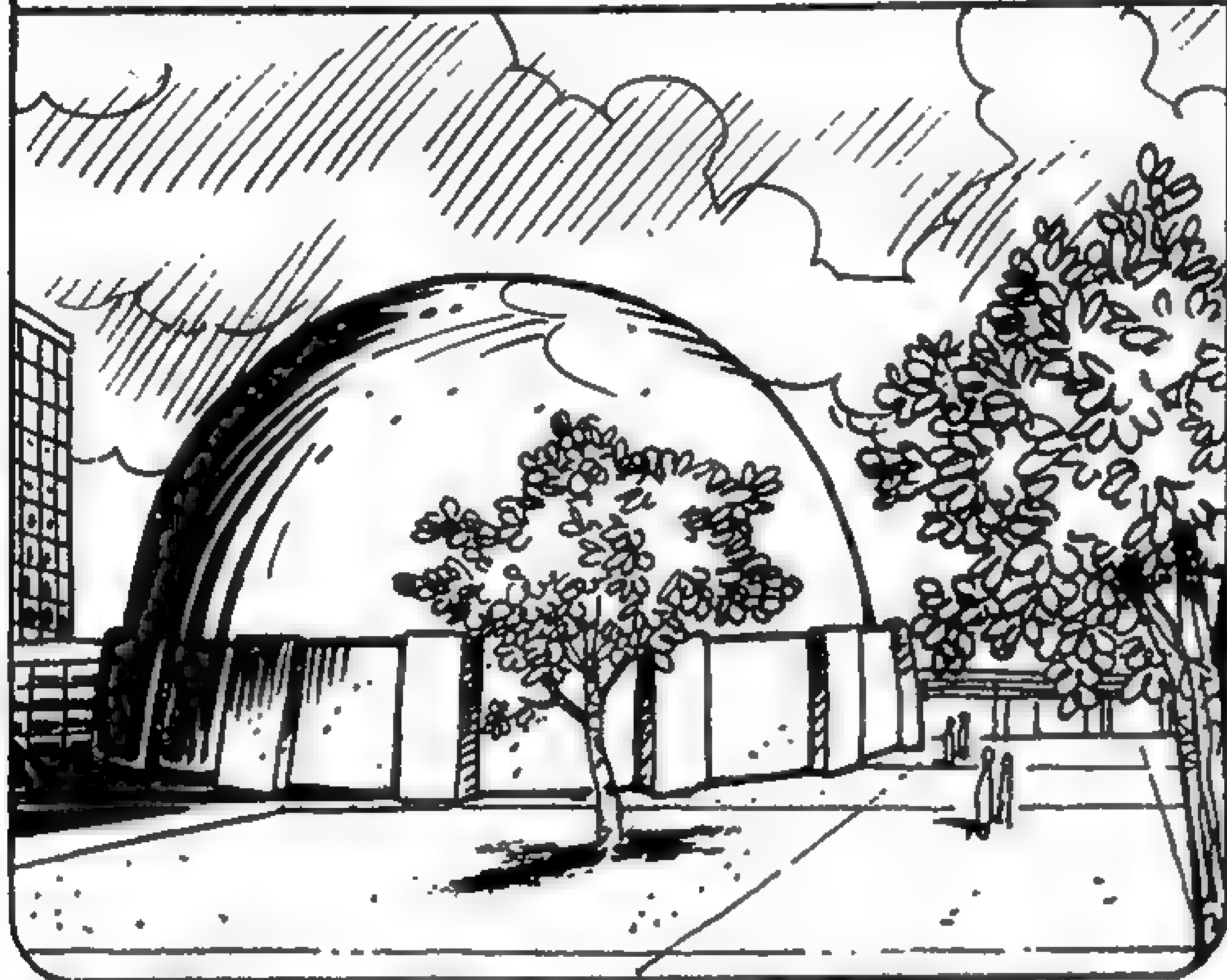

...ALI MUZEJI PONEKAD IZLAŽU SVOJE EKSPONATE NA NEKIM SPECIJALNIM IZLOŽBAMA...
HA? ŠTA HOĆEŠ DA KAŽEŠ?

ČEKAJ. MOŽDA GREŠIM. KADA SAM TO VIDELA, NISAM OBRATILA PAŽNJU...
?

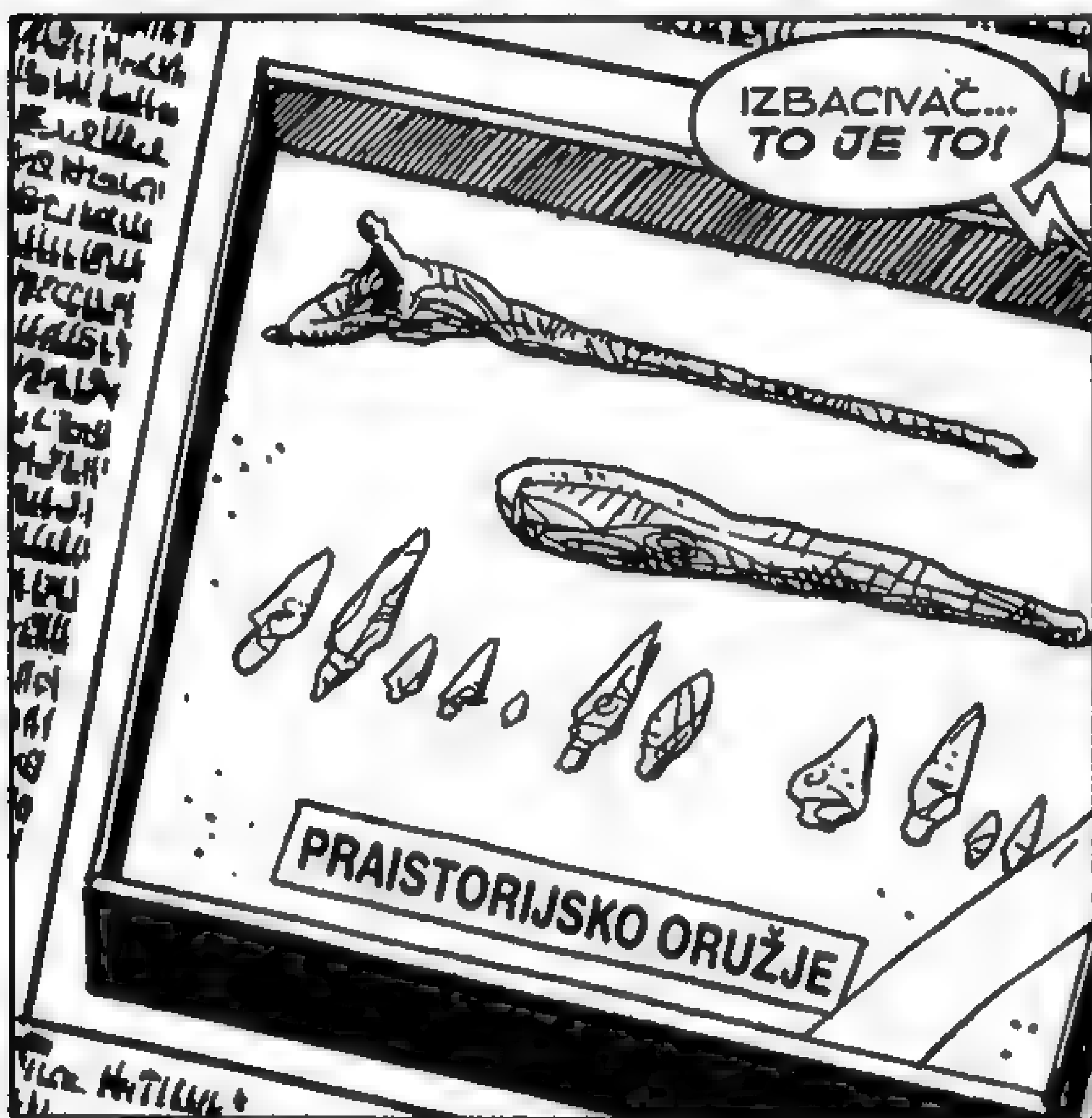

MISLIM DA JE OVDE...

DA, IZA RECENZIJE TVOJE POSLEDNJE KNJIGE...

ISEČAK JE IZ *MAJAMI HERALDA*... HEJ! MI SMO NEDAVNO BILI NA FLORIDI, ZBOG ONOG SLUČAJA „MLADIĆA KOJI JE DOŠAO S MESECA".*
PRAISTORIJSKO ORUŽJE
*MORALI SU I DA GA SPASU OD ZLE SEKTE!

„ZAISTA, RAZMIŠLJAO SAM DA SVRATIM DO MUZEJA NAUKE, IZMEĐU OSTALOG I ZBOG IZLOŽBE HOROR FILMA IZ PEDESETIH GODINA..."

...SAMO ŠTO NISMO IMALI VREMENA! AVION JE TREBALO DA KRENE U...
HMM... MOŽEŠ LI DA BACIŠ POGLED NA FOTOGRAFIJU?
EH... DA, DAJ MI DA VIDIM...

IZBACIVAČ... TO JE TO!
PRAISTORIJSKO ORUŽJE

KAD MALO BOLJE RAZMISLIM, U AVIONU SU MI DALI UPRAVO MAJAMI HERALD, I ODATLE SAM ISCEPAO STRANICU SA ČLANKOM KOJI SE ODNOSI NA MENE...

DAKLE, TI MISLIŠ DA TA SLIKA MOŽE BITI UZROK? ALI...
RAZMISLI MALO, MARTI...

SVE JE POČELO NEKOLIKO DANA NAKON VAŠEG POVRATKA... ODNOSNO, VEROVATNO JE POČELO I RANIJE, SAMO ŠTO MI NISMO OBRATILI PAŽNJU...

„SEĆAŠ SE? TE VEČERI KADA STE SE VRATILI JAVA JE BIO NEOBIČNO OZBILJAN I ODSUTAN. NIJE JEO I TOKOM VEČERE NIJE ISPUSTIO NI JEDAN JEDINI ZVUK, DOK SMO SE NAS DVOJE DOGOVARALI OKO DETALJA PROSLAVE..."

ZBILJA. POMISLIO SAM DA JE SAMO NERASPOLOŽEN... ILI DA MU JE POZLILO OD HRANE IZ AVIONA...
TO SAM I JA POMISLILA, ALI NISAM PREVIŠE OBRAĆALA PAŽNJU...

NAREDNOG DANA SMO GA VIDELI SAMO NA NEKOLIKO MINUTA, JER SMO ZAJEDNO PROVELI CEO DAN...
UH! NE PODSEĆAJ ME NA TO! ČITAV DAN SMO SASTAVLJALI JELOVNIK I PRIPREMALI POZIVNICE...

ISTINA. SVE SE TO MOGLO ODRADITI NATENANE DA *NEKO* NIJE STALNO ODLAGAO STVARI...
OVAJ...
SLEDEĆEG JUTRA JE POČELA *KRIZA*...

ČINILO SE DA JAVA NE PREPOZNAJE VIŠE MESTO NA KOM SE NALAZI. GLEDAO JE OKO SEBE DEZORIJENTISANO...

„DODIRIVAO JE PREDMETE KAO DA IH NIKADA RANIJE NIJE VIDEO...“

SVE JE STVARI ANALIZIRAO, KAO DA JE ŽELEO DA SHVATI OD ČEGA SE SASTOJE...

„A U POVRATKU SE **PREPAO** OD AUTOMOBILA. STEKAO SAM UTISAK DA SU MU LIČILI NA DIVLJE ZVERI...“
LOMON
DOG
ESTOW
BARS

RGHRRGH

RGHVRAC

!
MA ŠTA...

ĐAVOLI PAKLA!
JAVA!

PROKLETSTVO! POZOVI TVOJU PRIJATELJICU...
ODMAH...

MARINA? JA SAM, DIJANA! DOĐI ODMAH! JAVI JE LOŠE...

POČEO JE DA VIČE, A ONDA SE ONESVESTIO. MARTI POKUŠAVA DA GA REANIMIRA...
STIŽEM... UPRAVO SAM IZAŠLA IZ KANCELARIJE INSPEKTORA TREVISA...

JAVA! ODGOVORI MI, STARI MOJ!
ĐAVOLI PAKLA... JESI LI SIGURNA DA NE BI TREBALO ZVATI HITNU POMOĆ? TA TVOJA PRIJATELJICA MU UOPŠTE NIJE POMOGLA...

...A MORAM PRIZNATI DA SAM PRIHVATIO TVOJE SAVETE SAMO ZATO ŠTO SI TVRDILA DA JE DOBRA PSIHIJATRICA. ISKREN DA BUDEM, ČITAVA OVA PREDSTAVA MI JE DELOVALA SMEŠNO...
MARINA ZNA SVOJ POSAO: VEĆ DVADESET GODINA RADIMO ZAJEDNO U HARLEMU, I TVRDIM...

„...DA JE IZABRALA TAJ NAČIN NAKON ŠTO JE SVE DOBRO RAZMOTRILA, IAKO JE JASNO DA, NAŽALOST, NIJE UPALILO..."
SVI REZULTATI VAŠEG PRIJATELJA SU U REDU. PROBLEM NAIZGLED NIJE FIZIOLOŠKI...

...ŠTO ZNAČI DA JE „JEDNOSTAVNO" PRETRPEO PSIHIČKU TRAUMU. KAŽEM „JEDNOSTAVNO" POD NAVODNICIMA...

USLED TE TRAUME, JAVA ODBIJA DA PRIHVATI SVOJE TRENUTNO STANJE. POTPUNO JE POTISNUO SEĆANJA NA SVOJ ŽIVOT U CIVILIZACIJI...
ZATO NE PREPOZNAJE KUĆU I SVE ŠTO JE OKRUŽUJE...

TAKO JE. „REŠIO" JE DA JE NE PREPOZNA. ZA NJEGA JE ONA „NEVIDLJIVA". MISLIM, S MENTALNE TAČKE GLEDIŠTA...
I, ŠTA MI MOŽEMO DA UČINIMO?

PA, PRE SVEGA DA OTKRIJETE UZROK TRAUME. ZNAM DA NIJE LAKO, JER ON NE ŽELI DA SARAĐUJE...
MORATE DA PREKOPATE PO VAŠOJ ZAJEDNIČKOJ PROŠLOSTI, U NADI DA ĆETE IZVUĆI NEKI ZAKLJUČAK...

U PRAKTIČNOM SMISLU, KAO POSLEDNJA ŠANSA POSTOJI I JEDAN MEHANIZAM KOJI PONEKAD MOŽE DA UPALI. SKRENUĆU VAM PAŽNJU DA JE NE SAMO VEOMA EMPIRIJSKI VEĆ I POMALO MELODRAMATIČAN...

ON VIDI OVU STVARNOST, PREPOZNAJE JE I ODBIJA. ALI AKO BI, MEĐUTIM, STVARNOST ODBILA NJEGA, „STRUJNO KOLO" KOJE PROŽIVLJAVA BI MOGLO DA SE PREKINE...
HA? ŠTA ZNAČI „STVARNOST GA ODBIJA"?

PA, ZAMISLIMO DA DOLAZI U KUĆU – KUĆU KOJU ODBIJA, ALI KOJU IPAK DOBRO POZNAJE – A TA KUĆA JE POTPUNO DRUGAČIJA... I DA GA NJEGOVI SUSEDI – KOJE ON ODBIJA, ALI IPAK DOBRO POZNAJE – NE PREPOZNAJU...

U TOJ SITUACIJI BI BIO PRINUĐEN DA STVARI SAGLEDA IZ DRUGOG UGLA. I MOŽDA BI SE TAKO VRATIO U NORMALNO STANJE...
OVDE SU OPISANI SLUČAJEVI U KOJIMA SU SLIČNI MEHANIZMI URODILI PLODOM...
HMM...

...ALI BOJIM SE DA NISU POBROJANI ONI U KOJIMA NISU, A NJIH, PO MOM MIŠLJENJU, IMA MNOGO VIŠE...
RAZMISLIĆEMO, MARINA. ZASAD ĆEMO SAMO PREKOPATI PO PROŠLOSTI...

I JESMO. ALI NIŠTA NISMO PRONAŠLI I – NEKA SMO PROKLETI – IZVELI SMO TU PRED-STAVU UZ POMOĆ TREVISA I SVIH OSTALIH...

„ISKREN DA BUDEM, OSEĆAO SAM SE KAO BUDALA KADA SAM SE PRETVARAO DA NE MOGU DA OTKLJUČAM VRA-TA OD KUĆE..."

„...KADA SAM SE PRETVARAO DA SAM IZNENAĐEN ŠTO VIDIM TU VREMEŠNU GLUMI-CU S KOJOM SMO SVE DOGOVORILI..."

...KADA SAM U KOLIMA NA BRZINU PREPRIČAO AVANTURE NA KOJIMA BI MI POZAVIDEO ČAK I INDIJANA DŽOUNS...
...I KONAČNI RASPLET MALOPRE, KADA SAM UŠAO U KUĆU I PRETVARAO SE DA SE NIŠTA NIJE DO-GODILO...
BOJIM SE DA TA SCENA NE SAMO DA NIJE URODI-LA PLODOM VEĆ GA JE POTPUNO DOTUKLA...

STIGLA SAM NAJBR-ŽE ŠTO SAM MOGLA. KAKO JE JAVA?
JOŠ JE U NESVESTI...

HMM... JASNO JE DA JE PRETRPEO JOŠ JEDAN ŠOK...

?

CMOK!

Đ-ĐAVOLI PAKLA...
HMM... NE ZNAM ZAŠTO, ALI IMAM UTI-SAK...

...DA SE POVRA-TIO...

JAVA... DA LI ME I DALJE PREPO-ZNAJEŠ, STARI MOJ?
RMGH! RHHRR...

MGHRR...

MGHH...

?
HMM...
RGH MMM... RG MS! MGH!

SHVATIO SAM, STARI MOJ... I NEMA POTREBE DA SE IZVINJAVAŠ...
MGH... RHH...

HEJ... NIJE VALJDA DA GA RAZUMETE?
NARAVNO DA GA RAZUMEM... U JEDNOM TRENUTKU MI JE REKAO DA VIŠE NIJE OSEĆAO DA JE SAV SVOJ... BIO JE U NEKOJ VRSTI „TRANSA"...

BAŠ KAO ŠTO STE I VI REKLI. NIJE ŽELEO DA PRIHVATI ONO ŠTO GA OKRUŽUJE, I KAO ŠTO STE TAKOĐE REKLI, ŠOK GA JE IZNENADA VRATIO U STVARNOST...
„KLIN SE KLINOM IZBIJA"... KAO U PRIČI O SKITNICI KOJU SAM ISPRIČAO U POLICIJSKIM KOLIMA, NE UVIĐAJUĆI ***ANALOGIJU*** IZMEĐU TA DVA SLUČAJA...

ZAISTA. IZMEĐU OSTALOG I ZATO ŠTO ***ANALOGIJA*** JOŠ NIJE NI BILA UTVRĐENA...
DA LI VAM JE REKAO KADA JE SVE POČELO?
NE, NIJE. REKAO JE „U JEDNOM TRENUTKU", PREMDA NIJE PRECIZIRAO KADA...

HMM... BILO BI NAJBOLJE DA TO SAZNAMO...

...JER SE MOŽE DESITI DA SE PONOVO NAĐE U ISTOJ SITUACIJI...

RAZGOVARAĆEMO JOŠ O TOME POSLE *SLAVLJA*, KADA SE SITUACIJA SMIRI...
A SADA VAS OSTAVLJAM. ČEKAJU ME MNOGI NEREŠENI PREDMETI U KANCELARIJI...

DOVIĐENJA, MARINA, I HVALA...
NEMA NA ČEMU. BILO MI JE ZABAVNO DOK SAM SE PRETVARALA DA SAM *INSPEKTORKA U POLICIJI*...
MCH!

HA?

ŽELEZNIČKA STANICA GRAND CENTRAL, NJUJORK, 13. APRIL 2002. GODINE...
EVO, STIGLI SMO. ODUVEK SAM MRZEO OVAJ GRAD... NE RAZUMEM ŠTA JE U NJEMU DIJANI ZANIMLJIVO...

HMM... A JA NE RAZUMEM ŠTA JE VIDELA U TOJ *NIŠTARIJI MARTIJU MISTERIJI*. TREBALO JE DA SE UDA ZA TOMA POLOKA, RAČUNOVOĐU! TAJ JE BIO DOBRA PRILIKA...
EH...

PODSETIĆU TE DA JE TOM POLOK U ZATVORU ZBOG *UTAJE POREZA*...
PIH! DETALJI! DA SE DIJANA ZA NJEGA UDALA, NE BI SKRENUO S PUTA!

...I SADA BI ŽIVELA U LEPOJ KUĆI I IMALA BI DECU. A ONA...
TAXI
TAKSI...

SAMO NAM JE OVO FALILO! DA NAS VOZI NEKI *DIVLJAK S TURBANOM*...
ON JE INDIJAC! SKORO SVI VOZAČI U NJUJORKU SU STRANCI...
HOTEL PARAMAUNT, MOLIM VAS...
INDIJANAC. NADAM SE DA NAS NEĆE *SKALPIRATI!*

PIH... NADAM SE DA NEMA BUBAŠVABA. KAŽU DA SU BUBAŠVABE U NJUJORŠKIM HOTELIMA DUGAČKE **DESET CENTIMETARA**...
PARAMAUNT JE JEDAN OD NAJBOLJIH HOTELA U GRADU... A I PRILIČNO JE **SKUP**...
PACK PACK
42

O, DA... ZABORAVILA SAM DA SE „ON" **NEMILOSRDNO RAZBACUJE** NOVCEM I DA NE RAZMIŠLJA O BUDUĆNOSTI...

NADAM SE DA NAS NISU POZVALI DA OBJAVE **VERIDBU**... TO BI ZNAČILO DA JE STVARNO REŠILA DA SE **UDA** ZA TU NIŠTARIJU...
OVAJ... DRAGA...

BUDIMO ISKRENI, ODUVEK SI SE LJUTILA NA NJEGA ŠTO NIJE MOGAO DA DONESE ODLUKU...
UF... TI VEČITO SVE KOMPLIKUJEŠ! JA... JA...

U REDU ONDA! JOŠ ĆEMO VIDETI. A TI, PAZI NA TAKSIMETAR...
KAŽU DA TE U NJUJORKU MOGU OPLJAČKATI AKO TI SAMO NA SEKUND POPUSTI PAŽNJA...
42

VAŠINGTON MJUZ, 14. APRIL...
GLEDAJ, ELMERE... LJUDI OD JUTROS NEPRESTANO ULAZE U NJEGOVU KUĆU...
NARAVNO, PRIREĐUJU ZABAVU. A I NAS SU POZVALI...

PIH! NADAJMO SE DA NIJE REŠIO DA SE **VERI** S ONOM ŽENTURAČOM **DIJANOM**... NE RAZUMEM KAKO JE TRPI...

UH... GLEDAJ, ELMERE... **GLEDAJ**...

DOLAZI I **ONA DRUGA**... PITAM SE KAKO JE IMAO HRABROSTI DA JE POZOVE POSLE ONOGA ŠTO SU SE ZAJEDNO PETLJALI...
HMM... POBOGU, ŽENO, JESI LI SE OBUKLA? ŽIVIMO NA KORAK OD NJIH, A NA KRAJU ĆEMO **STIĆI POSLEDNJI**...

MAKSEDUŠO, TREVISEDUŠO, ALFIDUŠO, ĐANKARLODU-ŠO...

PA TU SU, ONAKO **SVI...**

DOVELA SAM I SIMPATIČNU GOSPODU DIJA I KELIJA. NISU HTE-LI DA DOĐU, ALI ZNALA SAM DA ĆE TI BITI DRAGO...
UH... NARAVNO... NEVEROVATNO MI JE DRAGO...

I NAMA JE DRA-GO, GOSPODINE MISTERIJO...
ĆUTI, KELI, BEDNI CRVE... POČASTVOVANI SMO...
HEJ...

KONAČNO DA ČUJEM VA-LJANI ENGLESKI AKCENAT U OVIM DIVLJIM KOLONI-JAMA...
?!

ČIKA POLE... ĐAVO-LI PAKLA!

MISLIO SAM DA NEĆEŠ MOĆI DA DOĐEŠ S OBZIROM NA... OVAJ...
...S OBZI-ROM NA TO DA SAM PREVI-ŠE STAR DA POD-NESEM PUT... TO SI HTEO DA KAŽEŠ...

MOŽDA ĆEŠ SE SETITI, IZMEĐU OSTALOG I ZATO ŠTO SAM TI OSTAVIO NE-KOLIKO DOZA, DA JA KORISTIM PREPARAT PROIZVEDEN U INDIJI KOJI IMA VIŠESTRUKO BOLJE DEJSTVO NEGO „GERO-VITAL"...
UH...

A KOLIKO PRIMEĆUJEM, NI TI MI NISI MNOGO OSTARIO... HEJ... RECI MI ISTINU...

BUDI ISKREN: JESI LI POČEO DA GA KORISTIŠ?
JA... EH... OVAJ...
IZVINI, ČIKA POLE... ŽELEO BIH DA TE UPOZNAM S DIJANOM...

DIJANA, OVO JE MOJ STRIC POL... ČIKA POLE, OVO JE DIJANA...
MARTI...

BRATE MARTI...
ALI...

...HTEO SAM DA TI ČESTITAM. SJAJAN SI IZBOR NAPRAVIO...
KUTE HUMI...
UČITELJU!

PSSST... DRUGI ME NE VIDE I NE BIH ŽELEO DA POMISLE DA SI LUD KAD ČUJU DA PRIČAŠ SAM SA SOBOM...
MADA, KAD MALO BOLJE RAZMISLIM, NJIHOVO MIŠLJENJE O TEBI SE NE BI MNOGO PROMENILO...

ŽAO MI JE ŠTO NE MOGU DA BUDEM PRISUTAN LIČNO, ALI SVEJEDNO SAM ŽELEO DA TI PREDAM POKLON. DA LI SE TVOJE **ORUŽJE SA ZRACIMA** I DALJE NALAZI NA DUPLOM DNU U ONOM AKVARIJUMU?
D-DA...

KAO ŠTO DOBRO ZNAŠ, ORUŽJE **VIŠE NE RADI** JER SI MU TI ODUZEO MOĆ. ALI HTEO SAM DA GA SAČUVAM KAO USPOMENU...

SAČEKAJ...

EVO, GOTOVO!
SADA PONOVO RADI. ALI MOĆI ĆEŠ DA GA KORISTIŠ SAMO U SLUČAJU **EKSTREMNE OPASNOSTI**. SAM ĆEŠ SHVATITI KADA... ZBOGOM, MARTI...

...I NASTAVI DA SE PONAŠAŠ UZORNO...

HEJ... POČEO SI DA PRIČAŠ **SAM** SA SOBOM, STARI MOJ?
UH... SAMO SAM **UVEŽBAVAO** GOVOR, KRISE...

I POŠTO SU SADA SVI TU, TRENUTAK JE DA GA OTPOČNEM...
DOĐI, DIJANA...

MOLIM VAS ZA TRENUTAK PAŽNJE...

HVALA... KAO ŠTO STE VEROVATNO SHVATILI, RAZLOG ZBOG KOJEG SAM VAS POZVAO TIČE SE DIJANE I MENE... USKORO ĆETE GA ČUTI...

ETO ČEGA SAM SE PRIBOJAVALA. DIJANA HOĆE DA SE VERI S TOM NIŠTARIJOM...
TOGA SAM SE I PLAŠILA. MARTI HOĆE DA SE VERI S TOM GUSKOM...

SIGURAN SAM DA SU MNOGI OD VAS VEROVALI DA ŽELIMO DA OBJAVIMO NAŠU VERIDBU...
MEĐUTIM, RAZLOG JE NEŠTO DRUGO...

FIJUUU!
UF...

ŽELIMO DA PROSLAVIMO GODIŠNJICU NAŠEG BRAKA. TAČNIJE, SEDMOGODIŠNJICU NAŠEG BRAKA...

!
?
OOOH...
?
!
AAAH...

ZBILJA... POŠTO SMO SADA PREGURALI I FAMOZNU „KRIZU SEDME GODINE", REŠILI SMO DA TO I ZVANIČNO OBZNANIMO... SIGURAN SAM DA SE PITATE POD KOJIM OKOLNOSTIMA SMO SE VENČALI I ZAŠTO TO NISMO ODMAH REKLI...

HMM... AKO MI DOZVOLIŠ, MOGU JA DA OBJASNIM...

IZVINITE ŠTO ĆU SE SAM PREDSTAVITI... JA SAM SERŽ ORLI!
I PREMDA VAM MARTI NIKADA NIJE PRIČAO O MENI, JA SAM JEDAN OD NJEGOVIH NAJSTARIJIH PRIJATELJA...

MGHRR
GHR
...A S OBZIROM NA TO DA SAM NJEGOV PRIJATELJ, NISAM SE UVREDIO ŠTO JE ZABORAVIO DA ME POZOVE. TOM MLADIĆU JE GLAVA ODUVEK BILA U OBLACIMA...

PRIDE JE I NESNOSNA PRIČALICA! U STANJU BI BIO DA VAM OBJAŠNJAVA CELU NOĆ KADA I ZAŠTO SE OŽENIO, A JA SAM DOŠAO DIREKTNO IZ **ŽENEVE** I **GLADAN SAM**...
SEĆATE SE ŠTA JE BILO PRE NEKOLIKO GODINA? U DECEMBRU 1995. GODINE...

„...DIJANA JE PUTOVALA AVIONOM KOJI JE MORAO DA **PRINUDNO SLETI** U KANADI..."

„NIŠTA JOJ NIJE FALILO, ALI JE BILA **IZGUBLJENA**... MOGLA JE DA **NASTRADA**..."

I TADA JE MOJ PRIJATELJ MARTI PRIMETIO NE SAMO KOLIKO JE VOLI NEGO I ***KOLIKO NE BI MOGAO DA ŽIVI BEZ NJE***...

„VEROVATNO SE SEĆATE DA SU MARTI I JAVA, KOJI SU SE PRIDRUŽILI SPASIOCIMA, BRZO PRONAŠLI DIJANU, I DA SE SVE DOBRO ZAVRŠILO..."

I ČIM SU SE VRATILI U NJUJORK 16. DECEMBRA, VENČALI SU SE! AKO BISTE UMELI DA KAO JA PROTUMAČITE MARTIJEVE DNEVNIKE, SHVATILI BISTE TO NA OSNOVU ONO MALO REČI KOJE JE TOM PRILIKOM ZABELEŽIO...

„I TAKO SE SVE ODIGRALO. NEĆETE SE UVREDITI ŠTO VAM NEĆU PRENETI POJEDINOSTI IZ DUGOG RAZGOVORA KOJI SAM OBAVIO S DIJANOM: IPAK JE U PITANJU IZUZETNO LIČNA STVAR..."
SETITE SE OVE VINJETE KADA BUDEMO OBJAVILI ORIGINALNOG MARTIJA MISTERIJU #165!

ISTINA... KOLIKO GOD JE OPŠIRAN KADA GOVORI U JAVNOSTI, MARTI JE ŠKRT NA REČIMA KADA SU U PITANJU NJEGOVA OSEĆANJA...
VENČANJE JE DEFINISAO KAO „IZUZETNO LIČNU STVAR"...

...A JA VAM MOGU REĆI I ZAŠTO JE TU VEST PREĆUTAO SVIMA, ČAK I ROĐACIMA I PRIJATELJIMA... ZBOG OSEĆAJA SRAMA, PA ČAK I IZ SUJEVERJA...

TAKO JE... MARTI SE BOJAO DA ĆE SE DESITI ONO ŠTO SE DEŠAVA JUNACIMA IZ STRIPOVA KADA SE VENČAJU... NEKO VREME BUDE SVE U REDU...

...A ONDA AUTOR SHVATI DA ŽENA PREDSTAVLJA SMETNJU JUNAKU... I TADA MU PREOSTAJU SAMO DVA REŠENJA...

„...ILI DA JE NA NEKI NAČIN UBIJE..."
BANG! BANG!

„...ILI DA PRETVORI PRIČU U KOMIČNI SERIJAL U STILU PORODICE TARANA..."
BOING
BOING

NARAVNO, MOJ PRIJATELJ NE NAMERAVA DA OSTANE UDOVAC, NITI DA DOBIJE OKLAGIJOM PO GLAVI (MADA BI MU TO PONEKAD VALJALO), I ZATO JE REŠIO DA NIKOME NIŠTA NE KAŽE...

SADA JE VEĆ PROŠLO VIŠE GODINA. PROŠAO JE PERIOD „PROBNE VOŽNJE", NIKO IH VIŠE NE GLEDA SA ZNATIŽELJOM, NITI SA ZLOBOM. NIŠTA SE NIJE PROMENILO, SVE JE DOBRO FUNKCIONISALO. ČAK SU PREGURALI I „FAMOZNU SEDMU GODINU", TE JE ZATO I REŠIO DA KONAČNO IZNESE STVARI NA VIDELO...
JE LI TAKO, MARTI?
PA...

AKO NE RAČUNAMO POREĐENJE S JUNACIMA IZ STRIPOVA, ***PONEŠTO*** JESTE ISTINA... U SVAKOM SLUČAJU, MOGU DA VAM OBEĆAM SAMO JEDNO...

NIŠTA SE NEĆE PROMENITI, SVE ĆE I DALJE DOBRO FUNKCIONISATI...

KLAP KLAP KLAP KLAP

ŠMRC... IZVINI, ŠEFE, ALI JA MORAM DA PLAČEM NA VENČANJIMA... ŠMRC...
TIŠINA (ŠMRC), KELI (ŠMRC), BEDNI CRVE...

*EPIZODA „OSTRVO VATRE I LEDA", KROZ KOJU GODINU U LUNOVOM MAGNUS STRIPU.

DONEO SAM TI GA, JER SI TI BIO DIREKTNO UMEŠAN...
ALI...

ĐAVOLI PAKLA! TO SI URADIO NAMERNO?
RGH...
?

NAMERNO? ŠTA SAM URADIO NAMERNO, MARTI?

MGHR

MGHR!
RGHR!
MGHR!

MGHR!
RGHR!
UH...
RGHR!

SETIO SE DA JE TAJ IZBACIVAČ PRVI PUT VIDEO U PRIMORSKOM ŠARANTU...
ČUO SAM. I JA RAZUMEM NJEGOV JEZIK, SEĆAŠ SE?

I TVRDI DA JE POTPUNO ZABORAVIO NA NJEGA. KAŽE DA JE POKLON ZAISTA PREDIVAN...
ALI ONDA... ONDA...

AKO NE RAČUNAMO DA JU JE ORLI POKLONIO MENI, TO ZNAČI DA TI NIJE TO PRASTARO ORUŽJE IZAZVALO ONU TRAUMU...
UH... HTEO SAM DA KAŽEM...

MGHR...
?

UH... KAŽEŠ DA VRLO DOBRO ZNAŠ ŠTA JE BILO UZROK TVOG PONAŠANJA, ALI TI JE BILO NEPRIJATNO DA PRIZNAŠ?

POBOGU, JAVA, MENI MOŽEŠ SVE DA ISPRIČAŠ...
MGH!

MGH... GHM... MGH...
AH!

RGH... RGH... RGH...
AH!

RGHM! GRGH! MGH! RGHMGH! MGH! RGH!
AH!

ĐAVOLI PAKLA! SAD TE RAZUMEM! U POLICIJI SE NISI NALJUTIO ZATO ŠTO SAM GOVORIO O IZBACIVAČU, NEGO ZATO ŠTO SAM SE NEPOSREDNO PRE TOGA SETIO ONE SMICALICE...
MMGH!
PA... STVARNO MI JE ŽAO, STARI MOJ. KUNEM TI SE DA NI U SNU NISAM MOGAO DA POSUMNJAM...

RGH! MGH!
JESI, REKAO SI DA JE KRATKO TRAJALO. ČINI MI SE DA SAM IPAK BIO NEOSETLJIVI EGOISTA...

HMGR!
KUNEM TI SE. DIJANA NIKAD NEĆE SAZNATI... ODNOSNO, NIKO NEĆE SAZNATI...

I, ŠTA SE DOGODILO?
NIŠTA... NIŠTA VAŽNO...

HMM... SIGURAN SAM DA TI JE REKAO DA JE JEDNO VREME **BIO ZALJUBLJEN U DIJANU**...
!
OTKUD *TI* TO ZNAŠ?

ZNAM ZATO ŠTO SAM JA **SENTIMENTALAN** ČOVEK, IAKO MI NIKAD NE BI POVEROVAO. I DETE BI TO SHVATILO...

MISLIM DA JE **ISTINSKI** PATIO ONDA KADA SI INSCENIRAO NJEGOVO I DIJANINO **LAŽNO VENČANJE** KAKO BI MU IZDEJSTVOVAO DRŽAVLJANSTVO! ON JE ZAISTA ŽELEO DA SE OŽENI DIJANOM...

TA EPIZODA JE, NA SVU SREĆU, KRATKO TRAJALA... NAKON TOGA JE UPOZNAO I DRUGE ŽENE... A NEDAVNO SE POJAVILA IZVESNA **MARIJA OSOVJECKI**, KOJA GA JE, ŠTO BI SE REKLO, „DOVELA U RED"...

MEĐUTIM, NE BIH SE IZNENADIO DA JE PRETPEO **ŠOK** KADA SI KONAČNO KRENUO DA ORGANIZUJEŠ OVO SLAVLJE I TAKO GA PODSETIO NA PROPALO VENČANJE... DA SAM NA NJEGOVOM MESTU, I JA BIH SE **POTRESAO**...
!

APRIL 2002. GODINE.

I DALJE ME VOLIŠ?
DA... A TI MENE?

KAO I PRVOG DANA... JESI LI ZADOVOLJAN KAKO JE SVE DANAS PROŠLO?
DA, ZADOVOLJAN SAM... ALI BIH VOLEO DA SU ZADOVOLJNI I OSTALI...

SREĆAN SAM ŠTO SU SVI PRIHVATILI NAŠU ODLUKU. PRIHVATILI SU JE ČAK I TVOJI RODITELJI... SREĆAN SAM ŠTO IMAMO TOLIKO PRIJATELJA...
VRUUM

SREĆAN SAM ČAK I ŠTO JE ORLI DOŠAO. NEVEROVATNO JE ŠTO ON O MENI ZNA VIŠE STVARI NEGO JA SAM... KAO DA ME JE SVE VREME PRATIO IZBLIZA...

„TJA... DANAŠNJI DAN JE DEFINITIVNO BIO PUN IZNENAĐENJA..."

KAKVA LUDAČKA IDEJA... DA NEKO ISPORUČI OVAKAV AUTOMOBIL USRED NOĆI...
IZVRŠENJE TESTAMENTA. NALOŽENO JE DA SE PREDA DIJANI LOMBARD I NJENOM MUŽU, U SLUČAJU DA SE UDA...
TAJ PROFESOR OLDRIDŽ JE ZAISTA BIO PRAVI EKSCENTRIK...
KRAJ EPIZODE

KAD JE TEŠKO, JAVA

NAPISAO: REKANJO NACRTAO: ORLANDI

?!
DOBAR DAN.
DOBAR DAN.
DOBAR DAN. NISMO ZAKA-SNILI?

VI STE VEROVATNO GOSPODIN JAVA. DOŠLI SMO DA SNIMIMO PRILOG O KUĆI ČUVENOG DETEKTIVA NEMOGUĆEG. BILO JE DOGOVORENO JOŠ PRE DVE NEDELJE. NEGO, GDE JE MARTI MISTERIJA? DA LI JE SPREMAN?

GHRMM... RGHRR...
UH! BOJIM SE DA NISAM RAZUMEO...
KAŽE DA JE PROFESOR IZAŠAO I DA NISMO ZAKASNILI, NEGO PO-RANILI... ZATO ŠTO JE DOGO-VORENO ZA SUTRA...

STVARNO? MORA DA SAM ONDA NEŠTO POBRKAO...
ALI TI... OVAJ... RAZUMEŠ ŠTA GOVORI OVAJ GOSPODIN?
NE, ALI POMALO ZNAM ZNAKOVNI JEZIK...

HO-HO! BIO JE OVO OBIČAN NESPORAZUM! NO, KAD SMO VEĆ OVDE, MOŽEMO MALKICE DA SNIMAMO PO KUĆI. JE LI TAKO, DRAGI PRIJATELJU?

MORAĆEMO IPAK DA NAPRAVIMO PRILOG, JER ĆU SE INAČE OBRUKATI...
SNIMAJ MALO DNEVNI BORAVAK, SA SVIM ONIM ***DRANGULIJAMA***...

OVE ***INTRIGANTNE*** PREDMETE JE PROFESOR PRIKUPLJAO TOKOM SVOJIH ***AVANTURA***, ZAR NE?
MGH! RGH! RGHMM...

SIGURAN SAM DA JE VRRRLO ZANIMLJIVO, ALI NAŽALOST NE RAZUMEM VAŠ JEZIK... A SADA SNIMAJTE U POKRETU S OVE STRANE...

KAD BI SAMO OVI PREDMETI MOGLI DA GOVORE...
!
THUD

UF!
PRETPOSTAVLJAM DA SU BAŠ OSETLJIVI, DRAGOCENI...

...I PUNI ***MISTERIJA***...

ZDRAVO, JAVA. JE LI MARTI KOD KUĆE?
MGH! RGH!

AH, IZAŠAO JE... A NI DIJANA NIJE TU. TO MI UOPŠTE NIJE TREBALO! MORAM DA SE KONSULTUJEM S NJIM U VEZI SA JEDNIM PREDMETOM...

PRONAŠLI SMO GA NA MESTU NA KOM SE ODIGRAO ZLOČIN I PITAO SAM SE DA LI IMA NEKO ZNAČENJE. LIČI MI NA EGIPATSKI SKARABEJ, ALI NE RAZUMEM TI SE JA U TE STVARI...

IAKO NIJE U SKLADU S PRAVILIMA, OSTAVIĆU GA TEBI, STARI MOJ. ČIM SE MARTI VRATI, RECI MU DA GA PREGLEDA I DA POZOVE SVOG STAROG PRIJATELJA, INPEKTORA TREVISA...

AH, GOSPODINE JAVA. ZAISTA VAM ZAVIDIM...

VI VODITE ŽIVOT PREPUN PUSTOLOVINA. PRAVI ČOVEK OD AKCIJE, ČELIČNIH ŽIVACA...
TUP

...UVEK SPREMAN DA REAGUJE NA PRVI ZNAK OPASNOSTI...
TAP

UHMGHRR!
DRRRINN

ZDRAVO, JAVA. DA LI JE **ONA BARABA** KOD KUĆE?
MGH! RGHMM...

KAO I OBIČNO! TJA, DAJ MU, MOLIM TE, OVU PRELIMINARNU VERZIJU* NJEGOVE NOVE KNJIGE. MORA DA JE PREGLEDA PRE NEGO ŠTO ODE U ŠTAMPU...
*PROBNI OTISAK.

I RECI MU DA NE ISPRAVLJA TEKST STO PUTA KAO ŠTO IMA OBIČAJ, INAČE ĆU BITI PRINUĐEN DA POVEĆAM SVOJ PROCENAT **KNJIŽEVNOG AGENTA**...
RRRING

ZDRAVO, JAVA. AHA, NIJE TU. DOZVOLI MI DA POGODIM: OTIŠAO JE DA TRAŽI **IZGUBLJENU ARKU** ILI **SVETI GRAL!** KAKO? VEĆ IH JE NAŠAO? ŠTETA, BIO BI TO ODLIČAN MATERIJAL ZA NJEGOVU **EMISIJU**...
abc

PRENESI MARTIJU DA U SREDU DOĐE OVDE, U STUDIO TELEVIZIJE EJ-BI-SI NA SNIMANJE NOVE EPIZODE, DA GA NJEGOV **PRODUCENT**, ODNOSNO JA, NE BI TUŽIO SVE DO DESETE GENERACIJE...

EVO GA! TO JE TO!

SREĆOM, MAJMUNU JE POPUSTILA PAŽNJA...

RGHRR!
...

EEEJAAH!

GOSPODINE JAVA, KAKVI SU TO URLICI?
SMEM LI? MOGU LI?

ŠLJAS
JAVADUŠO! STVAR JE HITNA...
NEGO, KO JE ONAJ TIP ŠTO JE PROLETEO ISPRED VRATA?

JAVA, MORAM PO SVAKU CENU DA VIDIM *MARTIJADUŠU!*
MGHRR... RGHRR...
ŠTA TI ZNAČI „STANI U RED"?

NE ZNAM KAKO DA OBJASNIM, ALI SA MNOM JE JEDAN, ONOKAO, BAŠ SIMPATIČNI *DŽINOVSKI ZEC*. NAŽALOST, SAMO JA MOGU DA GA VIDIM...
RGH! MGH!
HA? I TI GA VIDIŠ?

VIDI GA VEROVATNO UZ POMOĆ SVOJIH *NEANDERTALSKIH ČULA*, GOSPOĐICE ENDŽI. A NAS DVOJICA GA PRIMEĆUJEMO ZAHVALJUJUĆI ETERIČNOM ZRAČENJU KOJE ODAŠILJE NAŠ UREĐAJ...
...ŠTO JE KONSTRUISAN ZAHVALJUJUĆI UPUTSTVIMA MOG PRETKA, ŠEFE...
ĆUTI, *KELI*, BEDNI CRVE!

JA NIŠTA NE VIDIM...
MISLIŠ DA JA VIDIM? NIJE VAŽNO, SNIMAJ SVE! MOŽDA SMO PRONAŠLI *SENZACIONALNU VEST*...
KAO ŠTO REKOH, UPRAVO ZAHVALJUJUĆI OVOJ NAPRAVI...

...SLUČAJNO SMO PRIZVALI *PUKU*, BIĆE KOJE DOLAZI IZ NEKE DRUGE DIMENZIJE... A ONO JE IZ NEKOG RAZLOGA POPRIMILO TAJ IZGLED I *VEZALO* SE ZA *GOSPOĐICU ENDŽI*, PRVU OSOBU KOJU JE VIDELO. SADA JE STALNO PRATI...
A KO NE BI, ŠEFE?

NAZVALA SAM GA, ONOKAO, *HARVI*, TAKO JE SLADAK. ALI MORAMO DA GA VRATIMO NJEGOVOJ KUĆI. NE MOŽE DA, ONOKAO, OSTANE OVDE...
UREĐAJ SE ISPRAZNIO, A GOSPOĐICA ENDŽI JE INSISTIRALA DA POTRAŽIMO POMOĆ OD *NESNOSNOG PAMETNJAKOVIĆA*... PARDON, PROFESORA MISTERIJE!
ŠLJAS
ŠLJAS
ŠLJAS
ŠLJAS

I MI GA TRAŽIMO, ALI IZGLEDA DA NEMAMO SREĆE...
OVAJ... IZVINITE, ALI VRATA SU BILA OTVORENA...
KRISEDUŠO! MAKSEDUŠO!
ŠEFE! TU SU I ONI!
NISAM ĆORAV, KELI!

U BAZI „DRUGDE" REGISTROVALI SMO NEŠTO... OVAJ... IZUZETNO OPASNO, UPRAVO OVDE U NJUJORKU...
SIGNAL SE POMERA, ALI SADA DOLAZI IZ OVE KUĆE. A ZNAJUĆI MARTIJA, NISAM IZNENAĐEN...

ZAR JE TO, ONOKAO, MOJ HARVI?
OBIČNI PUKA? NE, ENDŽI, NIJE ON. AKO SE PITAŠ KAKO GA VIDIM, ZA TO SU ZASLUŽNI TALASI KOJE EMITUJE SPRAVA ŠTO JE BRODI DRŽI U RUCI...

A NIJE U PITANJU NI NAŠ UREĐAJ. ISPRAŽNJEN JE I NE ZNAM KADA ĆE SE PONOVO NAPUNITI...
UPS! IZVIN'TE...
TUMP
RGHRR!

KRAŠ

HEJ! ALI...

POGLEDAJ-
TE!
NEŠTO SE
DEŠAVA SA
SKARABE-
JEM...

RRRRAAAARGH
GROMOVI I
MUNJE!

ETO ŠTA JE U PITANJU! DRAGOCENI SCARABAEUS SACER! KADA SE TA STATUA POLOMILA, VEROVATNO JE POREMETILA OSETLJIVU RAVNOTEŽU, ŠTO JE POKRENULO NJEGOVU TRANSFORMACIJU U... U ČUDOVIŠTE!
I LJUDI U CRNOM SU GA TRAŽILI. DA LI SE MOŽDA POJAVIO I NEKO OD NJIH?

ŠEFE, POGLE-DAJ! VIDI ONO!
GROMOVI I MUNJE! OLU-JE I BURE! MA ŠTA...

HARVI! ME-NJA SE!
ŽELI DA... OVAJ... ZAŠTITI ENDŽI!
SUDAR TITANA, ŠEFE! KO ĆE PO-BEDITI?
MOLI SE BOGU DA POBEDI NAŠ, BEDNI NESPO-SOBNJAKOVIĆU!

UUU

JAAAGHH

RRRAAARGHHH

JAVA JE **OBA** ČUDOVIŠTA PORAZIO! PROKLETI NEANDERTALAC!

ŠEFE! NE ZNAM KAKO, ALI NAŠ UREĐAJ SE **NAPUNIO**...

UPOTREBI GA ONDA, LJIGAVI PACOVSKI IZMETU...

VVVVVUU

...I POŠALJI HARVIJA KUĆI!

IZGLEDA DA SE PUKA... OVAJ... VRATIO U SVOJU DIMENZIJU...
PREKINI S TIM „OVKANJEM" I USREDSREDI SE I TI NA SVOJU DUŽNOST, BRODI!

VVORP VVORP VORP
RAZUMEM, GOSPODINE... OVAJ...

ODMAH ĆEMO ODNETI SKARABEJA U BAZU „DRUGDE" I SKLONIĆEMO GA NA SIGURNO...
ŠEFE! UREĐAJ SE OPET ISPRAZNIO...
ONOKAO, MNOGO MI POZDRAVI MARTIJADUŠU, JAVA. NEGO, PRIMETILA SAM DA NOSIŠ KECELJU. IZVINJENCE AKO SMO TE, ONOKAO, PREKINULI U KUVANJU...
NE ZNAM ZAŠTO, ALI IZGLEDA DA SE NIŠTA NIJE SNIMILO! SVE JE IZBRISANO!
O, NE!

MGH?

MGH! RGH!
NJUŠ NJUŠ

AAARRGGHH!
ZUM

RGHRR...

...RGHMM...

HEJ! KAKAV JE OVO DIM?
ZDRAVO, JAVA! DA LI ME JE NEKO TRAŽIO?

UH... TORTA KOJU SI SPREMAO JE ZAGORE-LA? NE NERVIRAJ SE, STARI MOJ.
JASNO JE DA NISI TALEN-TOVAN ZA KU-VANJE...

KUPIĆEMO JE U POSLASTIČARNICI. ILI JOŠ BOLJE, IZAĆI ĆEMO NA VEČERU. TAKO ĆEMO PROSLAVITI GODI-ŠNJICU.
MGH!
NEGO, OTKUD SAV OVAJ RUSVAJ U DNEVNOJ SOBI?
KRAJ

„Jednom prilikom sam sreo svoju staru nastavnicu i seli smo da malo popričamo. Uprkos poodmaklim godinama, i dalje je bila znatiželjna i puna života. Zanimalo ju je da sve čuje, pa čak i – na moje veliko iznenađenje – o Martiju Misteriji, znajući da sam ja njegov verni biograf..."

ŠREDINGEROVA MAČKA

NAPISAO: KASTELI
NACRTAO: FODERA

„Oslovljavala me je prezimenom, kao u stara dobra vremena, i nije bila sigurna da li treba da mi se obraća sa ti, kao u doba srednje škole, ili sa vi, kao što je običaj obraćati se starijem gospodinu..."

„U to vreme sam često boravio na Menhetnu, budući da sam bio u vezi sa Sandrom, devojkom iz Njujorka. Sedeli smo u restoranu 'One Fifth', između Pete avenije i Osme ulice."

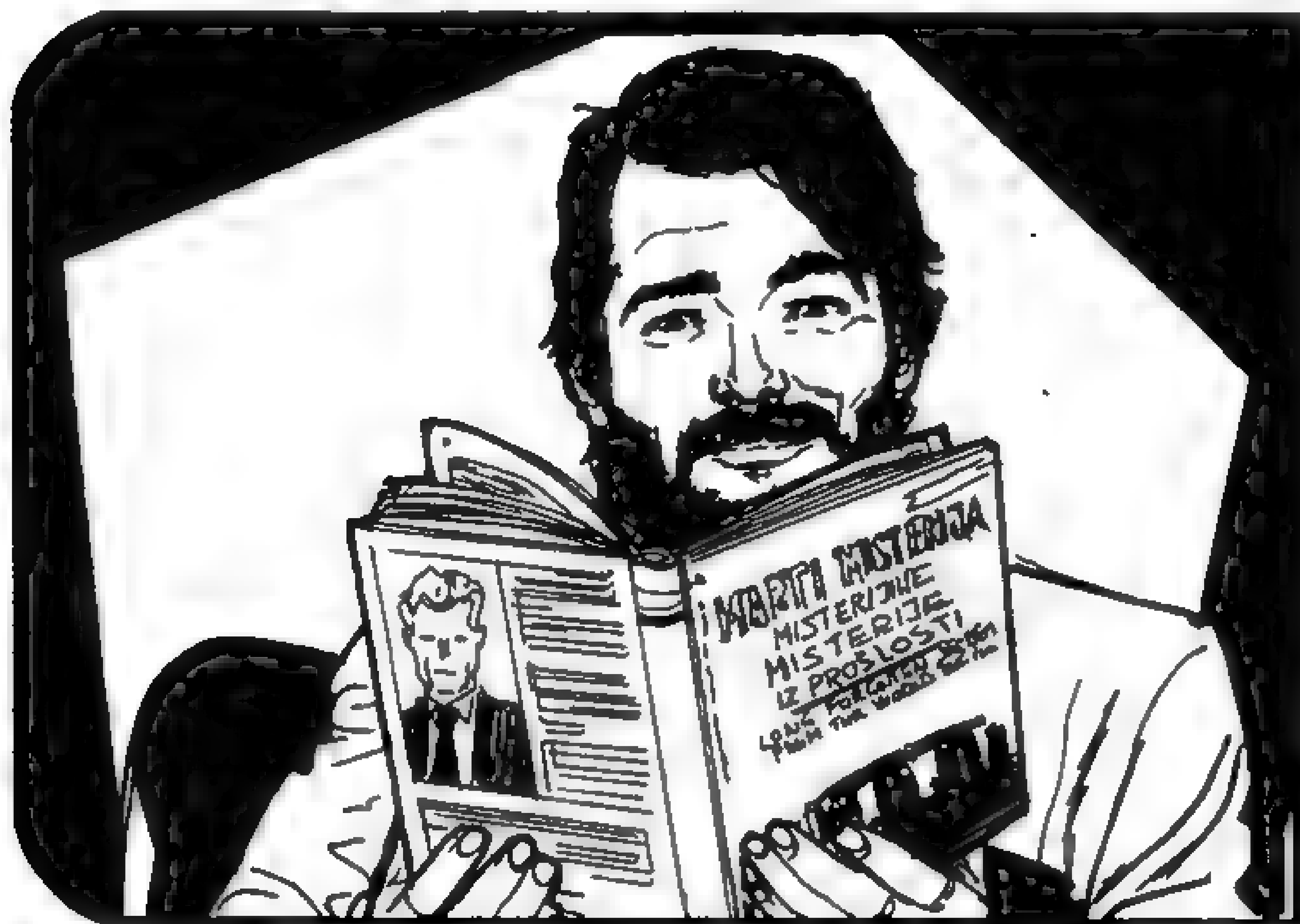

„Nakratko sam se okrenuo, tobože tražeći konobara. Plavokosi mladić je jednoj devojci pomagao da sedne, ali nju nisam uspeo da vidim jer smo bili okrenuti leđima."

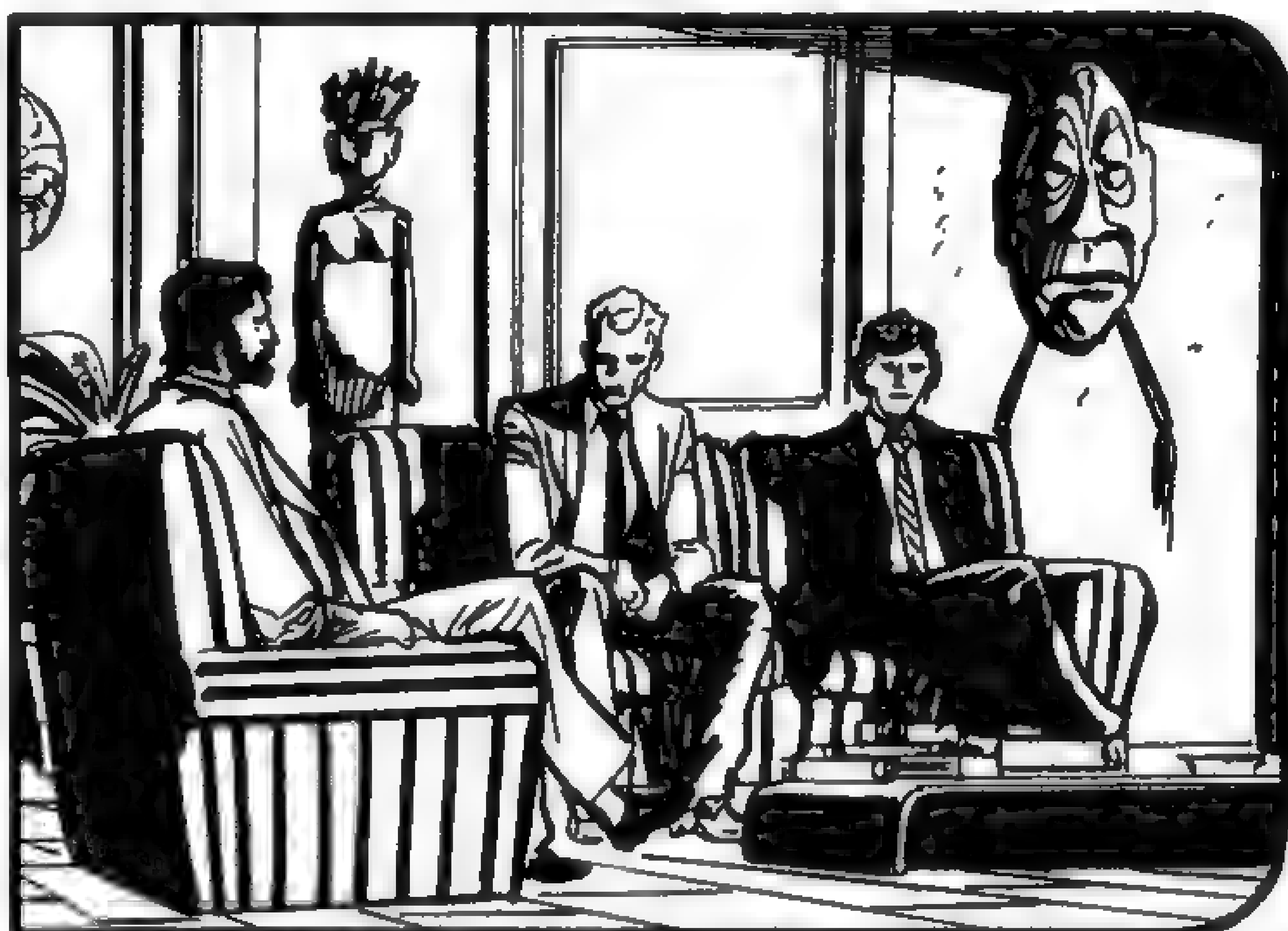

„Pročitao sam njegovu knjigu. Delovala mi je zanimljivo, pa sam tako došao na ideju da je pretvorim u strip. Preko izdavačke kuće sam stupio u kontakt s njegovim agentom, izvesnim Džerijem."

„Stanovao je u ulici Vašington Mjuz, na korak od restorana 'One Fifth'. Stan mu je bio prepun knjiga i neobičnih predmeta... Odmah smo se dopali jedan drugom..."

„U restoranu sam ga video samo na trenutak, i delovao mi je napeto i tužno. Nimalo nalik 'uobičajenom' Martiju."

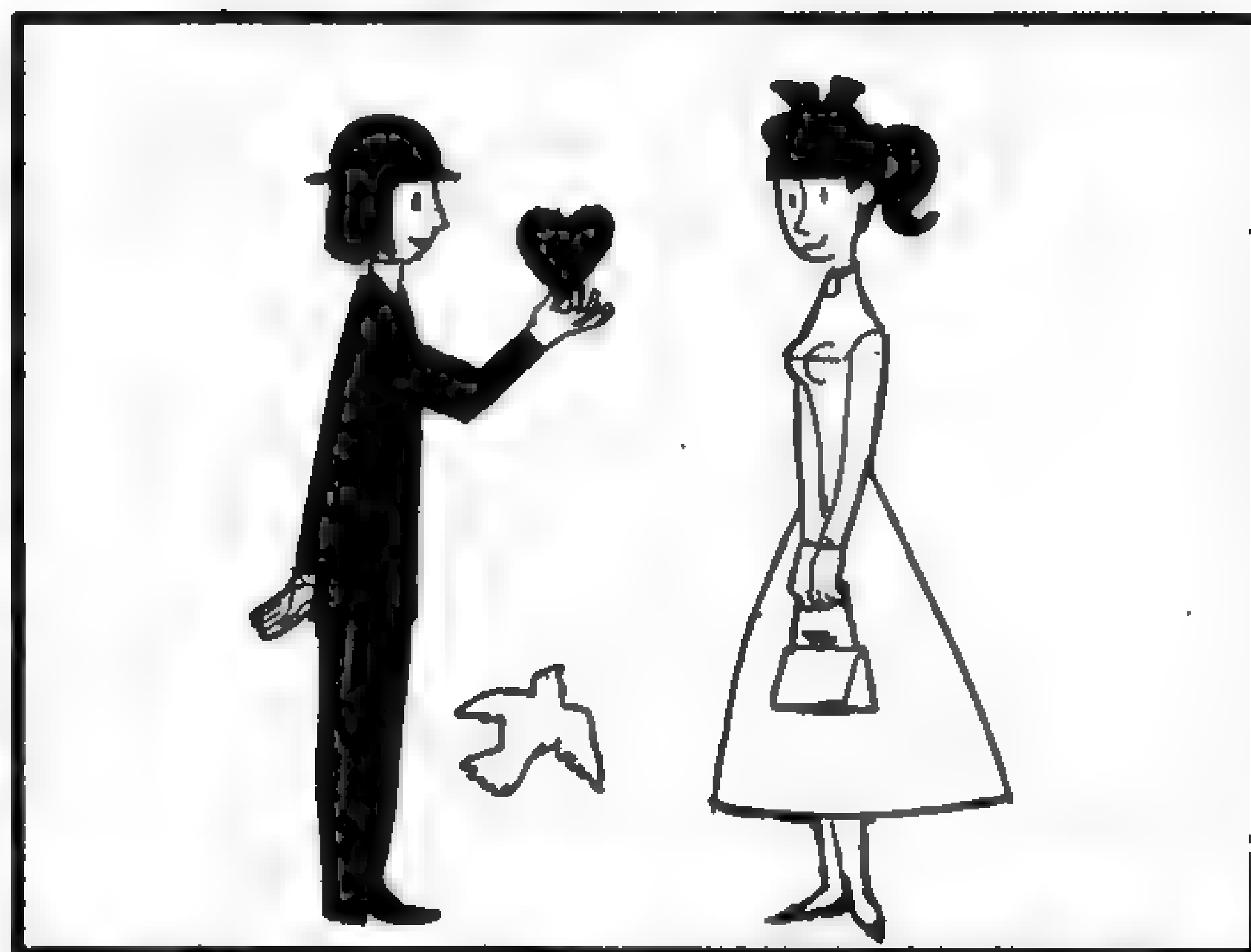
„Ne kažem da je bio pijan, ali zakleo bih se da je malo cugnuo. Govorio je glasno, što nije njegov običaj, pa tako nisam mogao da ga ne čujem..."

„Stekao sam utisak da imaju 'poseban odnos'. Svako od njih je imao druge veze i oboje su to znali, a ono što se među njima odigravalo bila je neka vrsta igre zavođenja..."

„Dok su bili zajedno, ponašali su se kao Pejneov zaljubljeni par: držanje za ruke, sitne ljubaznosti, mali pokloni."

„U nekoj vrsti mehura izvan stvarnosti u kojem su postojali samo oni... No osim toga, nikada se ništa nije dogodilo. Čuo sam kada je to rekao..."

„Pomalo isprekidanim glasom, Marti ju je podsetio da mu je nekoliko dana ranije 'an pasan' ispričala da ima stalnog momka, kojeg on povrh svega i poznaje, i da mu se tada srušio svet."

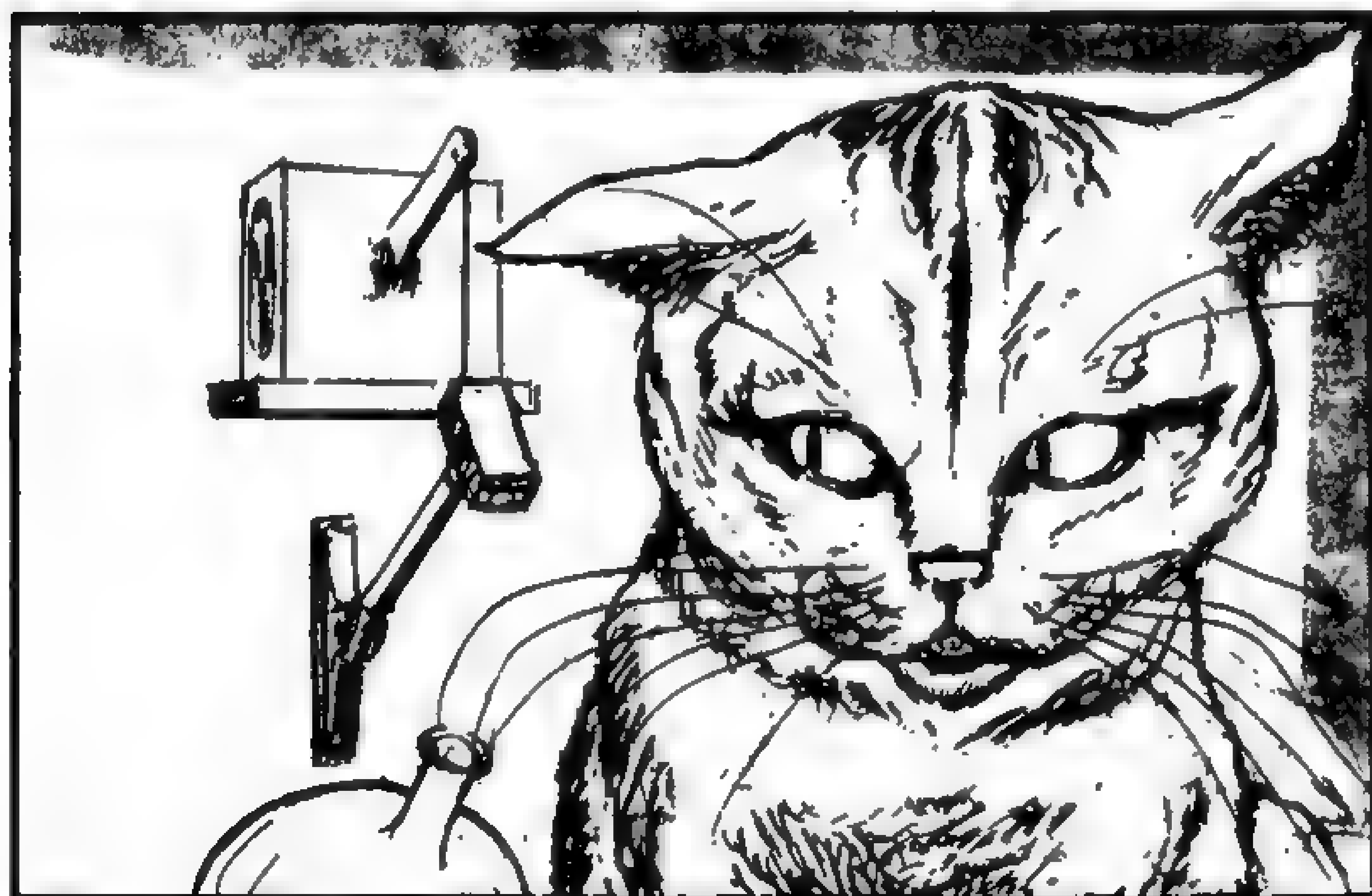
„I tada se dogodilo nešto neobično. Marti je promenio ton glasa. Postao je onakav kakvog ga znamo: osoba sigurna u sebe koja ume da objašnjava, briljantna ali i pomalo opširna. Sada se kretao na svojoj teritoriji..."

„Voleo bih da učinim razumljivim makar jedan aspekt – kazao je obraćajući se publici – a to je da se u kvantnoj fizici jednostavnim **posmatranjem** nekog fenomena mogu **izmeniti posledice...**"

„Šredinger je zamislio mačku zatvorenu u kutiji povezanoj na uređaj koji joj je pružao dve šanse po 50%: ili da ugine otrovana, ili da preživi..."

„Ako bi, na primer, mačka bila mrtva, bilo bi neophodno kupiti klopke za miševe koje bi je zamenile..."

„U suprotnom bi bilo potrebno nabaviti alkohol i flastere, jer bi sirota životinja s pravom želela da se osveti..."

„Ali ako niko ne bi pogledao u kutiju, mačka bi verovatno ostala istovremeno i **živa i mrtva...**"

„...stvarajući tako situaciju kojoj bi kvantna mehanika pristupila na poseban način..."

„Marti se vratio u ono stanje u kojem je započeo razgovor."

„Sandra mi je rekla da je primetila kako Marti na brzinu briše suze..."

„Zbilja ne znam šta su jedno drugom rekli. U jednom trenutku – kako mi je Sandra i ovog puta prenela – krenula je da mu pomiluje ruku."

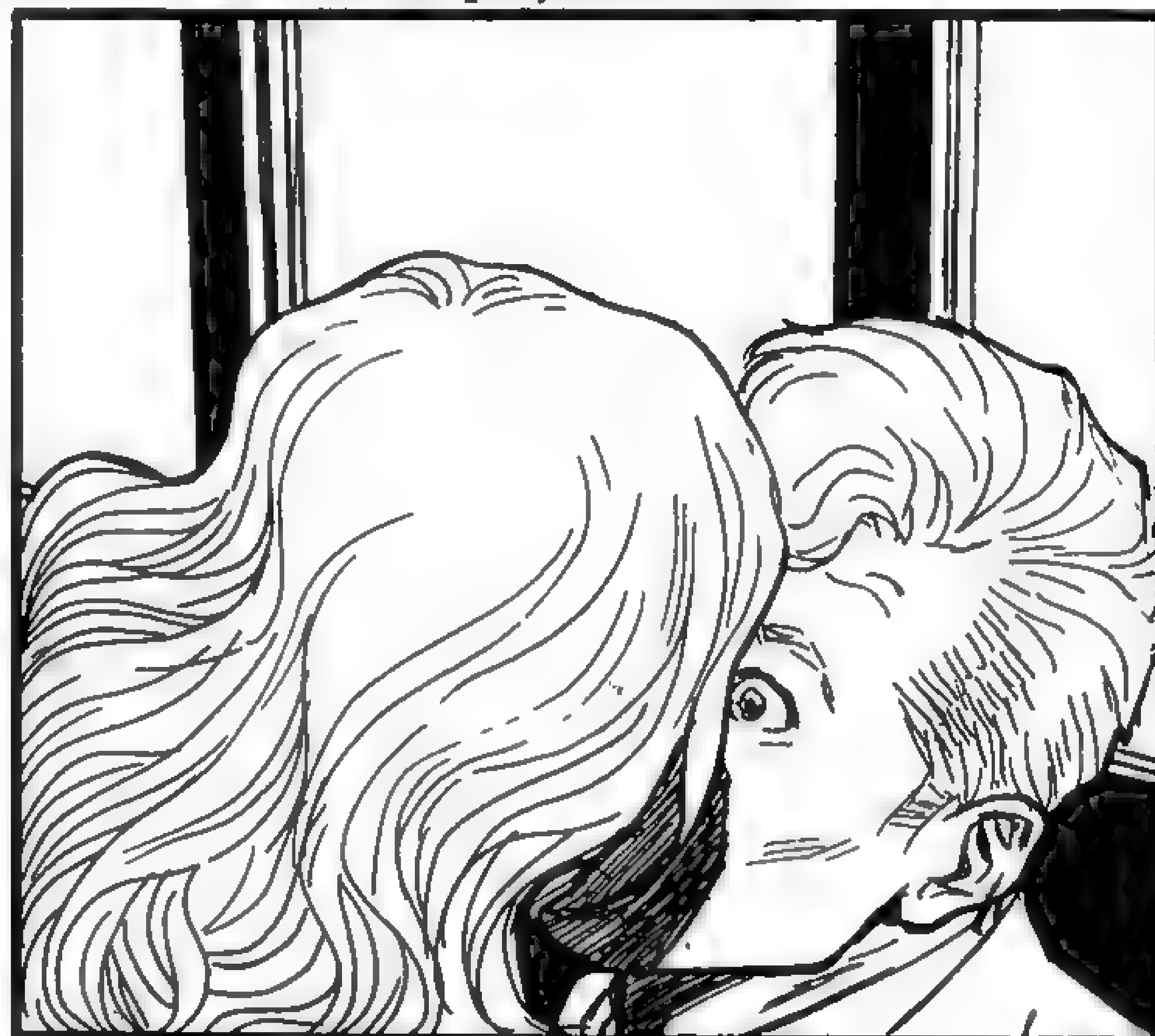

„Ali on ju je brzo povukao."

„Ona je tada neočekivano i naglo ustala... I istinski ga **poljubila...**"

„Poljubac nije dugo potrajao, jer su gosti počeli da komentarišu, iz sablažnjenosti ili zabave, dok im se konobar zbunjeno približavao..."

„Devojka je zatim isto tako neočekivano ustala, ščepala tašnu i brzim korakom izašla."

„Zbilja ne znam šta su jedno drugom rekli. U jednom trenutku – kako mi je Sandra i ovog puta prenela – krenula je da mu pomiluje ruku."

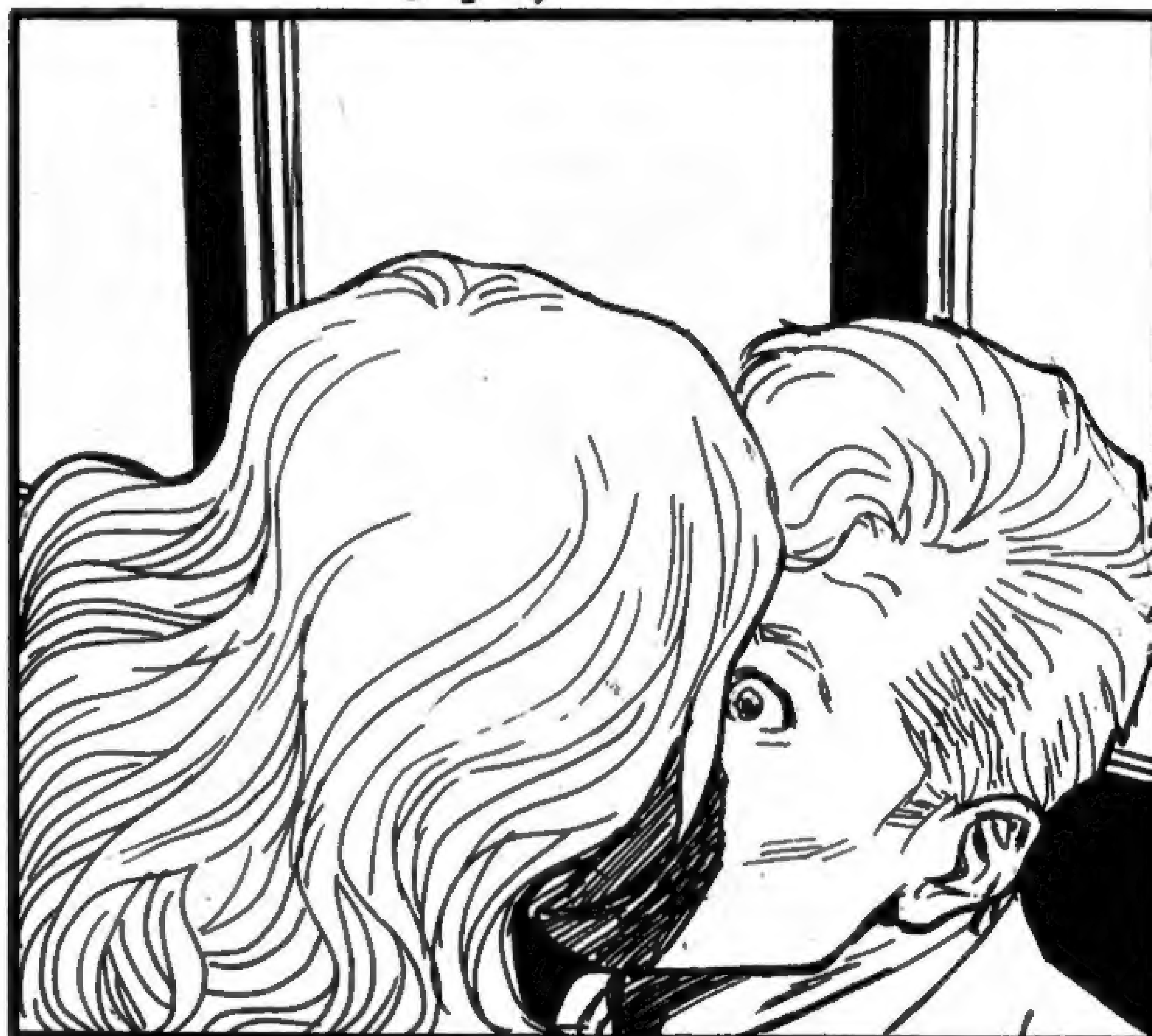

„Ali on ju je brzo povukao."

„Ona je tada neočekivano i naglo ustala... I istinski ga **poljubila...**"

„Poljubac nije dugo potrajao, jer su gosti počeli da komentarišu, iz sablažnjenosti ili zabave, dok im se konobar zbunjeno približavao..."

„Devojka je zatim isto tako neočekivano ustala, ščepala tašnu i brzim korakom izašla."

„Marti je ostavio na stolu 100 dolara – iznos koji je svakako bio veći nego račun, jer to su bila neka druga vremena – i krenuo za njom."

„Zbilja ne znam. Mogu samo reći da je bio dobro raspoložen kada sam ga nekoliko nedelja kasnije sreo u društvu njegovog agenta..."

„Ali to ništa ne znači, jer kao što znamo, on izuzetno dobro ume da sakrije svoja osećanja..."

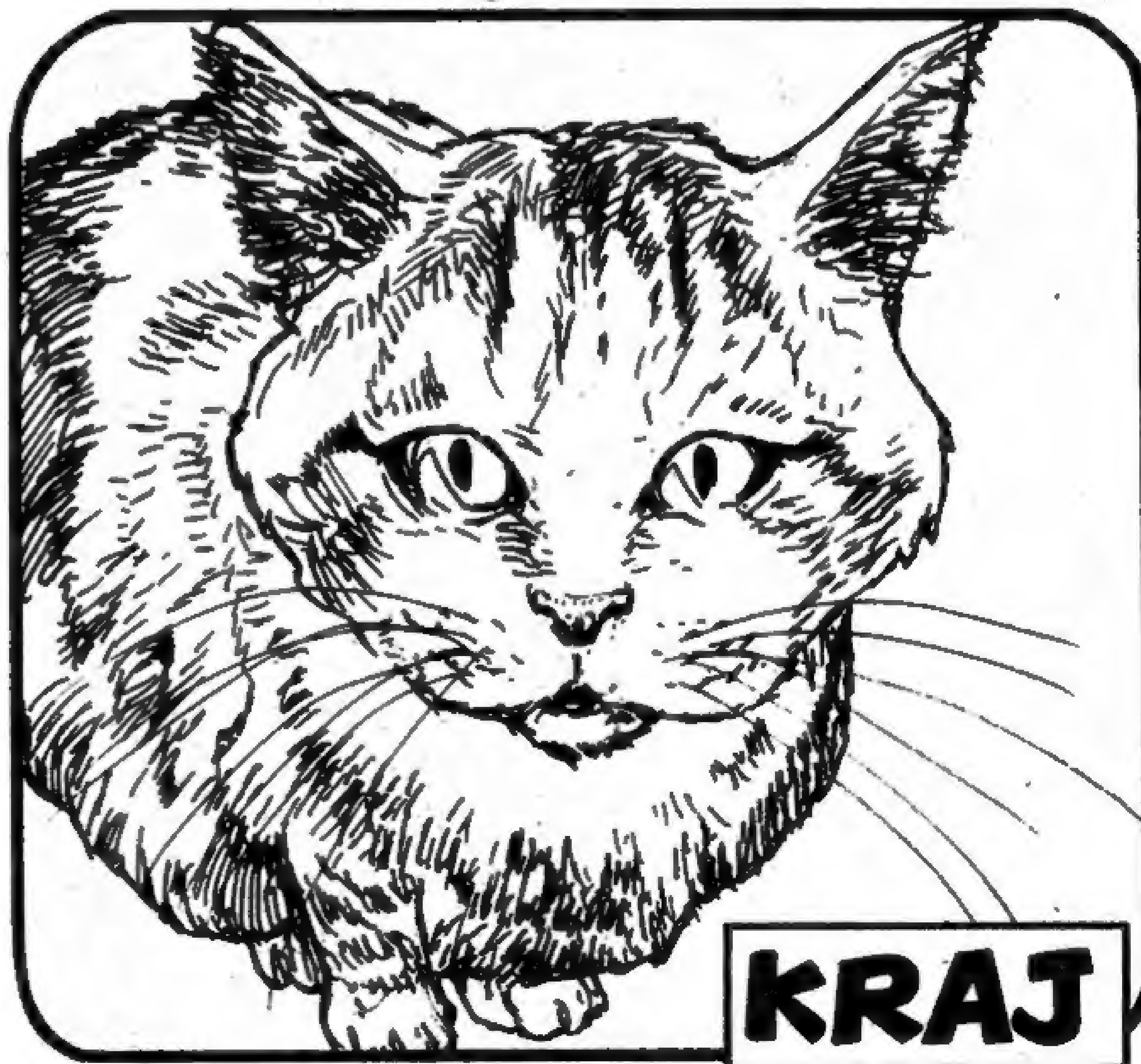

„Možda jeste, a možda i nije. Marti bi mi možda odgovorio, ali nikada nisam hteo da mu stavim do znanja da sam bio prisutan kada se odigrala ta epizoda..."

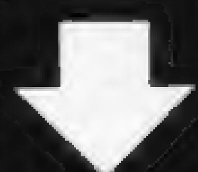

„Ako me pitate, više bih voleo da identitet te žene ostane nepoznat."

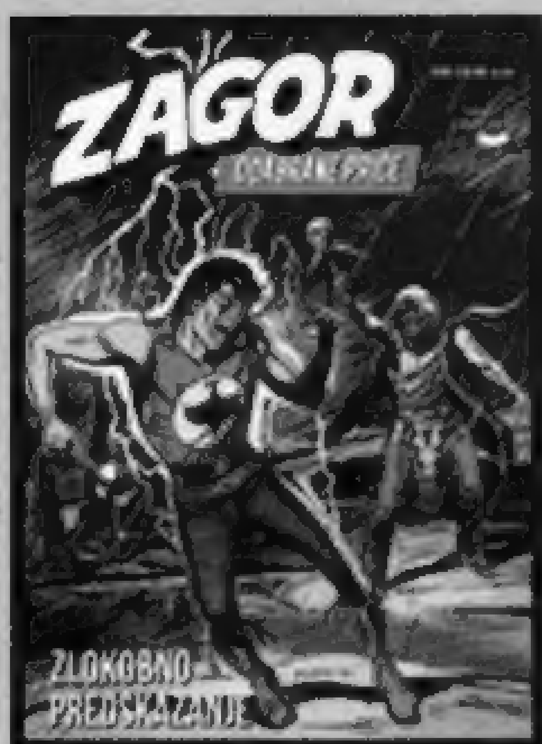
„Za mene će ona zauvek biti Šredingerova mačka."

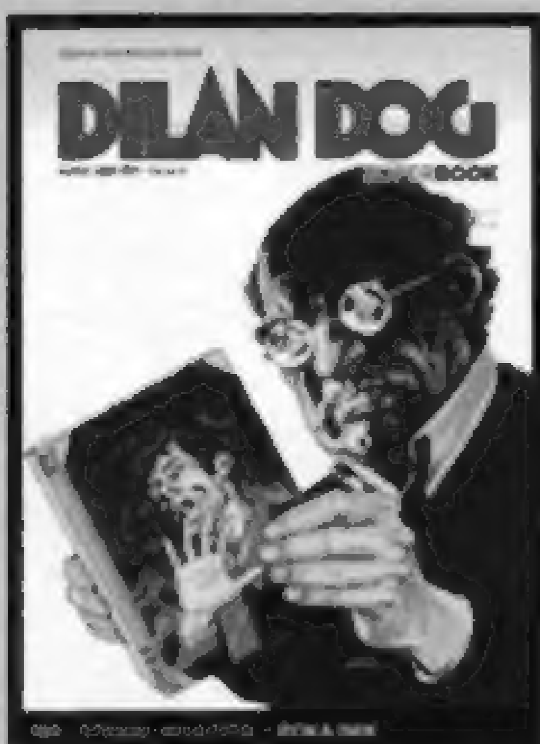
Naslovi trenutno u prodaji na svim kioscima:

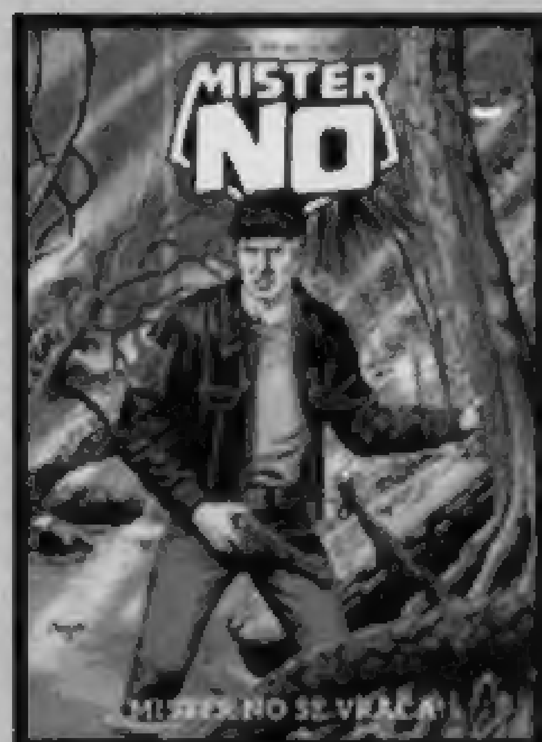
Zagor Odabrane priče 64
Zlokobno predskazanje

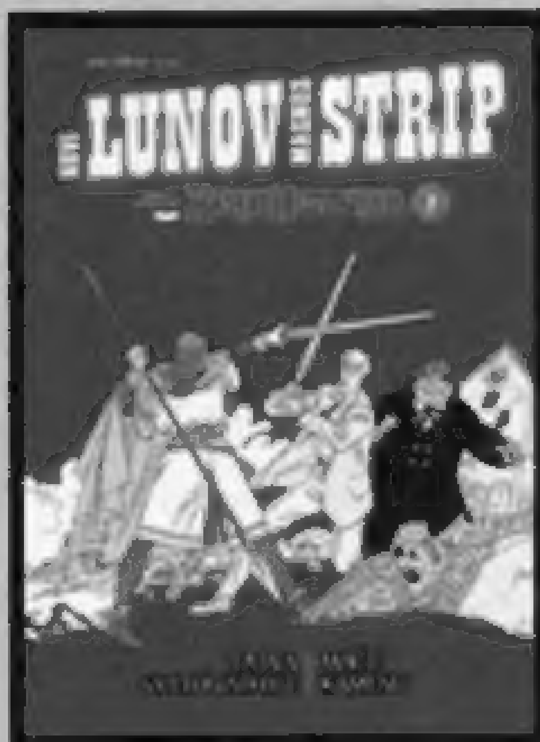
Dilan Dog Super book 66

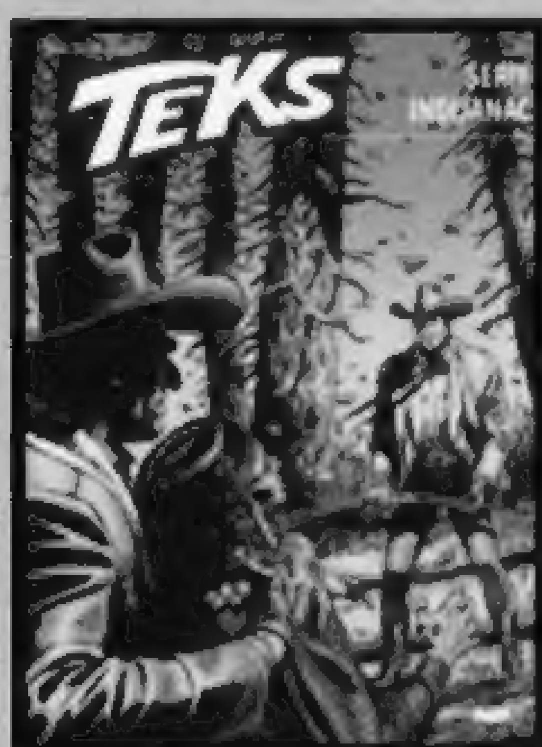
Mister No 89
Mister No se vraća!

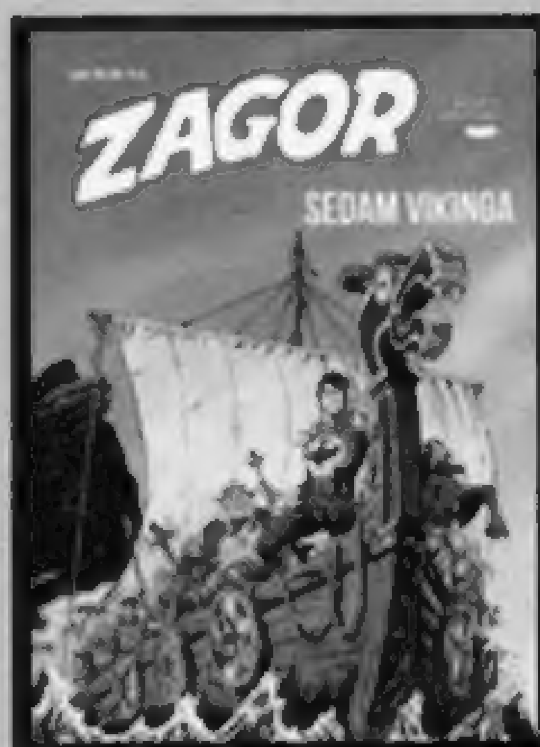
Lunov magnus strip 3
Tajna Svetog Nikole

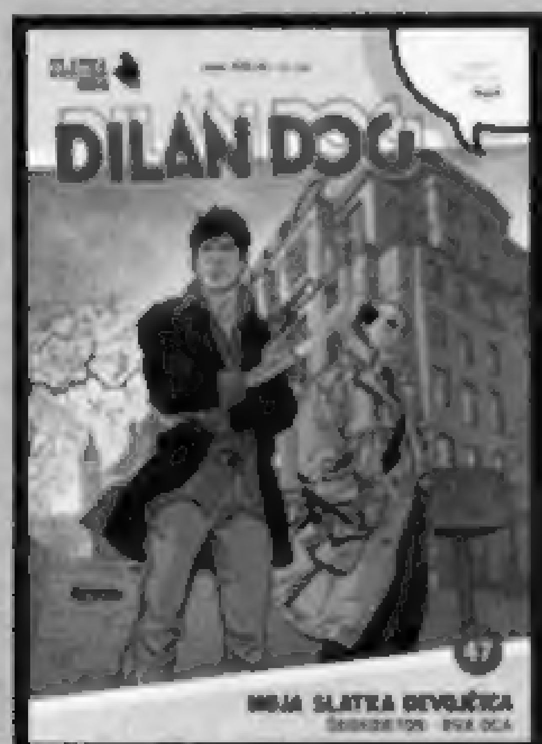
Teks 81
Šerif Indijanac

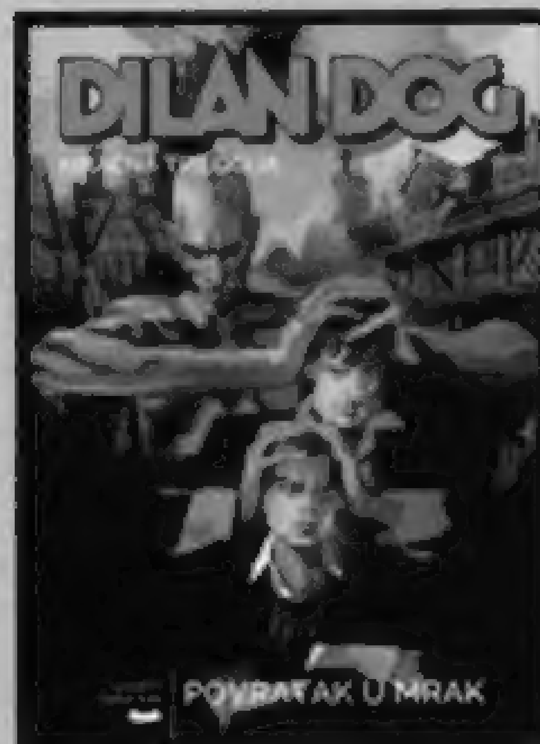
Zagor 200
Sedam vikinga

Zlatna serija 47
Moja slatka devojčica

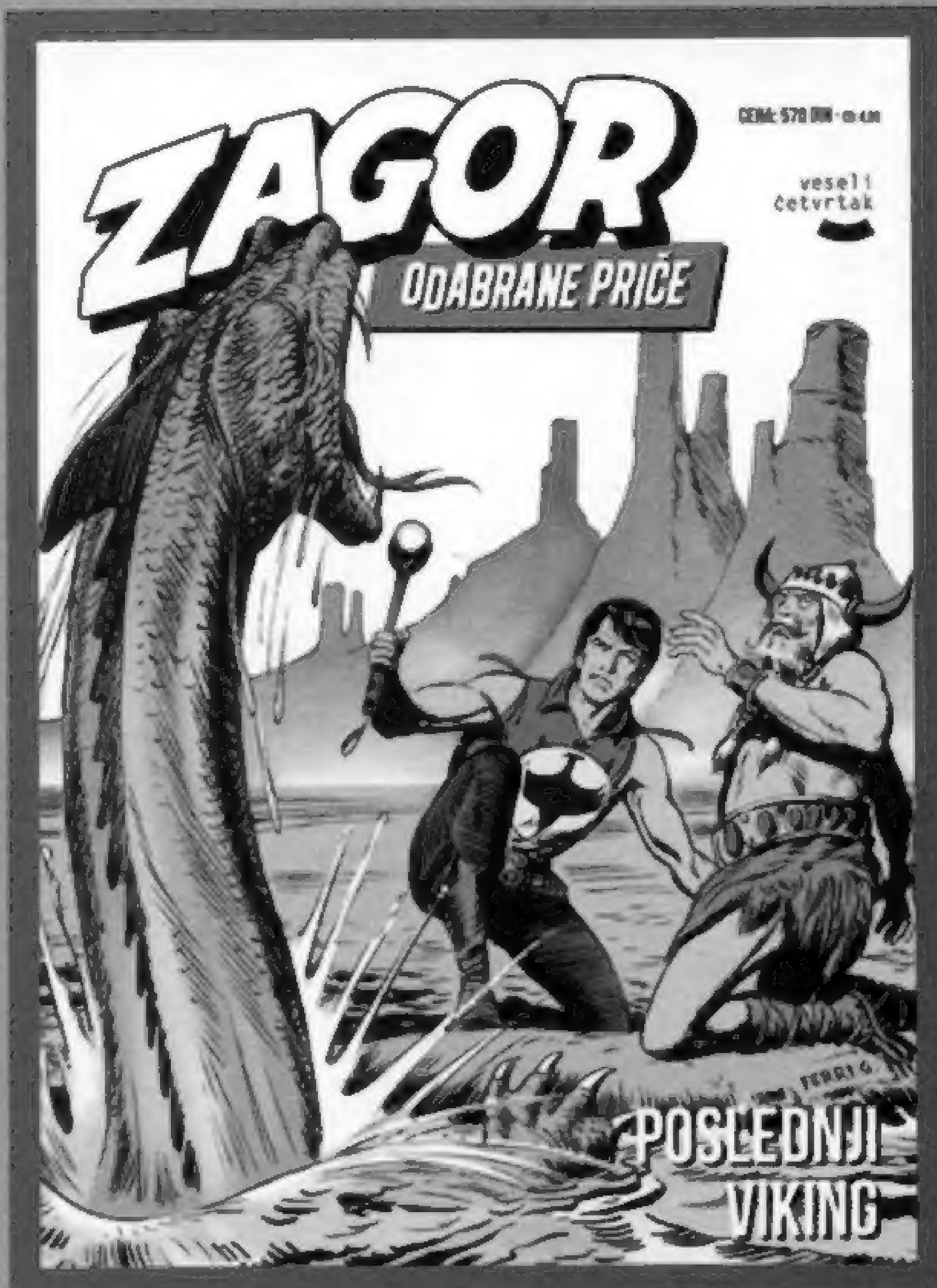
Dilan Dog 200
Povratak u mrak

Marti Misterija 67
Žuti Nil

Od idućeg ČETVRTKA na kioscima!

ZAGOR ODABRANE PRIČE

broj 65

Dragi čitaoci,
Nemojte paničiti u slučaju da ste propustili neku epizodu omiljenog serijala! Sva dostupna izdanja Veselog četvrtka možete još uvek naručiti preko KLUBA ČITALACA (mejl: klubcitalaca@veselicetvrtak.com, telefon: 011/2710-488), ili preko sajta **www.trafika.online,** a naše stripove možete pronaći i u maloprodajnim objektima

TRAFIKA

u Beogradu: Sarajevska 29 • Bulevar despota Stefana 74 • Bulevar despota Stefana 93 • Bulevar kralja Aleksandra 199a • na Banjici, Crnotravska 7-9 • Kneza Višeslava 31 • Dimitrija Tucovića 119 • Zdravka Čelara 12 • Resavska 35 • Hadži Milentijeva 13 • Francuska 35 • Šumadijski trg 1 • Karnegijeva 7
• **na Novom Beogradu:** u 23. bloku, Milutina Milankovića 34 • u bloku 70a, Omladinskih brigada 65, lokal 10 • u 44. bloku, Gandijeva 148a, lokal 32 • u 61. bloku, Dr Ivana Ribara 91v • Vladimira Popovića 38-40
• **u Zemunu:** Aleksandra Dubčeka 2 • Kosovska 1
• **u Novom Sadu:** Sutjeska 2 (Spens)
• **u Šapcu:** Masarikova 5
• **u Kragujevcu:** Kralja Petra Prvog 32,

u striparnici **ALAN FORD**
• **na Novom Beogradu:** u 24. bloku, Bulevar Arsenija Čarnojevića 85b,
u striparnici **DARKWOOD**
• **u Beogradu:** Lomina ulica broj 5,
u striparnici **ČAROBNA KNJIGA**
• **u Beogradu:** Dečanska 5 / Makedonska 30, Eurocentar, lokal 15,
u knjižari **BULEVAR BOOKS**
• **u Novom Sadu:** Bulevar Mihajla Pupina 6,
u striparnici **JUŽNI DARKWOOD**
• **u Nišu:** Generala Milojka Lešjanina 1.

NA SVIM KIOSCIMA OD 7. SEPTEMBRA

ZLATNA SERIJA

SPECIJALNI BROJ 4

ČIKO

MARCO VERNI

IDEMO PONOVO, ČIKO

ISBN 978-86-6361-145-0

SERGIO BONELLI EDITORE